

Pomicanje granica

Ban, Anka

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:351970>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-25**

Repository / Repozitorij:

[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

POMICANJE GRANICA

Društveno - političke granice kao protagonisti u definiranju novih programsko-tipoloških obrazaca

FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I
GEODEZIJE

sveučilišni diplomski studij arhitekture
DIPLOMSKI RAD 2014./2015.

studentica

ANKA BAN

mentor

prof. art. mr. sc. EMIL ŠVERKO dia

komentor

mr. sc. IVICA TRUMBIĆ dia

*Društveno - političke granice kao protagonisti u
definiranju novih programsko-tipoloških obrazaca*

Živimo u svijetu koji se eksponencijalno globalizira i u kojem razvoj višestrukih sustava i mreža razmjene (kapitala, informacija, dobara, ljudi) producira raznolikost izazova i mogućnosti za napredak. Međutim, dok ti novi sustavi omogućuju nove scenarije i uvjete života, ono što izostaje je reevaluacija arhitektonskih projekata i prostornih i društvenih implikacija koje ove nove paradigme podrazumijevaju. U cilju uspostavljanja sveobuhvatnog polja propitivanja prostornih izazova suvremenog društva i istovremeno omogućujući različite stupnjeve istraživanja, potrebno je iznova promisliti konceptualni prostor stvaranja promjena – područje granica.

Istraživanje na temu granica iznosi istovremeno projekciju i kritiku lokalnih uvjeta u područjima politike, društva i urbaniteta unutar globalnog konteksta. Granica se više ne može gledati kao jednostavna fizička prepreka koja označava liniju podjele, već mora biti ispitana kao paradigmatška slika formativnih procesa koji priređuju određenu količinu društvene dinamike.

Početak novog stoljeća učinio je evidentnom činjenicu da je društvena domena potpuno u sjeni potrošačke kulture, da je artikulacija građanskih ideala prestala biti predmetom brige i da arhitekti više nemaju nikakav utjecaj na oblikovanje suvremene situacije. Ideja moralnosti je sklonjena u stranu a njene granice izbrisane.

Arhitektura se danas neminovno mora nositi sa suvremenim pitanjima potrošačkog društva, mora se pozicionirati u složene sustave ubrzanog znanja i postići ravnotežu između potrebe korisnika i specifičnosti mjesta i kulture. U manipulaciji stvarnosti, pitamo se, da li je nužno slijediti tipološke normative ili je uloga arhitekture uvijek istraživati nove.

Arhitektonske programi i tipologije su neposredni prijevodi kulturnih, društvenih i političkih shvaćanja. Prostori koji problematiziraju postojeće moralne vrijednosti nadilaze već postojeće programske i tipološke konstrukte.

Idemo dalje od stereotipa, uzoraka i tipologija koje nalazimo u arhitektonskim priručnicima, brošurama investitora, turističkim vodičima, državnim zakonima. Traži se radikalno preispitivanje današnje situacije kako bismo stvorili moralno različit okvir za djelovanje.

Shvaćanje arhitekture kao serije konceptualnih subverzija, nema iluziju da može izravno mijenjati društvo, već dinamika permanentnog preispitivanja postojećih kulturnih vrijednosti i konotacija postaje načinom ubrzavanja društvenih promjena.

Arhitektura nikada nije čista forma, već afirmacija koncepta funkcije arhitekture, što uključuje društveni i politički plan, a metodološka paradigma zahtijeva nadilaženje uzročno-posljedičnog odnosa između forme, namjene, funkcije i socioekonomske strukture jer je u suvremenom društvu takav koncept arhitekture nemoguć i potrošen.

Moralne granice ; Vježbanje nesavršene dužnosti: Ostvarive utopije; Hrvoje Njirić za Think-Space, 2011. >

Moralne granice ; Vježbanje nesavršene dužnosti: Ostvarive utopije; Hrvoje Njirić za Think-Space, 2011. >

Arhitektura i disjunkcija ili filozofija prostora Bernarda Tschumija; Mladen Labus, 2004. >

UNAKRSNO PROGRAMIRANJE /CROSSPROGRAMMING/

Arhitektura i disjunkcija; Bernard Tschumi, 1994. >

Crossprogramming/ unakrsno programiranje: Zadana prostorna konfiguracija koristi se za program za koji nije predviđena, tj. korištenje crkvenom zgradom za kuglanje. Sličan tipološkom pomaku: gradska vijećnica u prostornoj konfiguraciji zatvora ili muzeja, unutar parkirališne strukture.

Kada zadana prostorna konfiguracija postane nedostatna za određeni program ili kada program unutar vremenskog okvira degradira po pitanju funkcije postojeći arhitektonski okvir trebao bi moći podnijeti reprogramiranje. Paralelno s tim nove tipologije koje se u svijetu eksponencijalne globalizacije javljaju kao odgovori na nove scenarije i uvjete života trebaju također uvjetovati mogućnost reprogramiranja – korištenja za prostorne konfiguracije za koje nisu predviđene.

Iz formalnih karakteristika prostora potrebno je iščitati koje funkcije isti u datom trenutku treba primiti uzevši u obzir i zatečene urbanističke i planske datosti.

Kao osnova za izvedbu zgrade Banovine poslužio je otkupljeni idejni projekt arhitekata Despota, Turine i Vrbanića nakon provedenog arhitektonskog natječaja 1937. godine. >

Banovina, zgrada gradske uprave grada Splita, kao sjedište gradske vlasti objekt je od velike važnosti jer djelovanjem funkcija unutar njega nastaju odluke i procesi koji posredno i neposredno djeluju na populaciju čitavog jednog gradskog područja, ali čiji utjecaj prelazi te granice.

Događaji koji se unutar jedne takve strukture odvijaju dinamični su procesi, nikad u potpunosti predvidljivi, neizvjesni i nestabilni sa čitavim spletom sudionika koji ih generiraju.Takav jedan kompleksni sustav djelovanja zahtjeva pripadnu prostornu konfiguraciju koja će procese koji se odvijaju unutar nje ne samo udomiti već iznjedriti i neke nove događaje i procese unutar iste. Prostor treba iznova poticati korištenje njega samog kroz neke nove, unaprijed ne definirane načine korištenja.

GOOD GOVERNANCE

Da li procesi koji se unutar postojeće zgrade splitske gradske uprave odvijaju predstavljaju demokratsko donošenje odluka i transparentno upravljanje gradom pripadno 21.stoljeću i općenito da li zgrada koja je tipološki zatvoreni blok s centralnim više-etažnim holom i čija se diferenciranost od javnog gradskog prostora još više naglašava urbanističkom postavkom na sami rub jednog obalnog poteza odgovara stremljenjima ka transparentnijem sustavu vladanja i sudjelovanja javnosti u donošenju odluka koje ih se izravno tiču?

Dobro upravljanje (eng. *good governance*) i participativna demokracija ovise o transparentnosti u oba smjera. To zahtijeva adekvatan politički pregled problema, potreba i želja javnosti, kao i uvid javnosti u političke procese. Gradski službenici ne smiju biti administratori odluka vezanih za gradska pitanja dislocirani od očiju javnosti.

Good governance odnosno princip dobrog upravljanja predstavlja europski koncept i standard za upravljanje javnim sektorom, koji podrazumijeva najviši nivo profesionalizma u javnoj upravi odnosno provođenje principa participativnosti, dostupnosti, odgovornosti, transparentnosti, efektivnosti javne uprave uz imperativ provođenja principa vladavine prava.

Naime, tokom posljednja dva desetljeća raste svijest o tome da je good governance ključna odrednica sposobnosti postizanja održivoga ekonomskog i društvenog razvoja. Sve je jasnije da za razvoj nije dovoljno samo 'pogoditi' odgovarajuću politiku već je nužno imati i dobru institucionalnu strukturu. Pod dobrom institucionalnom strukturom misli se na postojanje okruženja koje omogućuje učinkovito provođenje odabrane politike i koje potiče pojedince na investiranje u kapital, obrazovanje i tehnologiju – činitelje ekonomskog razvoja.

Moguće ga je okarakterizirati i kao sposobnost formalnoga i neformalnoga institucionalnog okruženja (u kojemu međusobno djeluju pojedinci, društvene skupine, građanske udruge i državni dužnosnici/službenici) da primijeni i provede određenu državnu politiku i poboljša koordinaciju u privatnom sektoru.

Primjena principa good governance ne znači reorganizaciju javne uprave, već redizajniranje metoda rada postojeće organizacije u cilju unaprijeđenja njene ukupne funkcionalnosti. Problem organizacijske strukture javne uprave time nastavlja da postoji, ali postaje bitno manji. Funkcionalno unaprijeđenje organizacije nadilazi kompleksnost pitanja ukupnog restrukturiranja javne uprave. Uspjeh i rezultati osiguravaju epitet kvaliteta javnim uslugama, a to je jedini demokratski imperativ i interes građana.

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović >

Governance i javna uprava u kontekstu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji; Marijana Bađun >

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović >

GOOD GOVERNANCE

Modernizacija javnog upravljanja uključuje diferencijalne procese koji skupno imaju za cilj uključivanje građanina u sve postupke i njihov tok, putem konzultacija, pribavljanja i pružanja podataka prilikom rješavanja u upravnim stvarima, obavještanja o toku postupka itd., gdje instrumenti neposrednog učešća građanina rezultiraju efikasnošću , ekonomičnošću i ostvarenjem principa materijalne istine, a time svakako i demokratizacijom sistema javne uprave koji daje značaj svrsi svog postojanja građaninu kao korisniku i konzumentu javnih usluga.

Pribavljanje informacija u upravnim postupcima, kao i pristup građanina tim informacijama, naročito u pitanjima ostvarenja njihovih socijalnih prava, predstavlja reorijentaciju i redefiniciju djelovanja uprave, koja iz čisto autoritativnog pristupa u pojedinačnim rješavanjima prelazi u odnos suradnje i svojevrsno zajedničko donošenje odluka. Višestruki oblici komunikacije između organa javne uprave i građanina, odnosno suradnja u upravno-pravnom odnosu je demokratski zahtjev i funkcionalna potreba u ostvarenju principa dobrog upravljanja, koja ne smije biti samo ponuđena opcija.

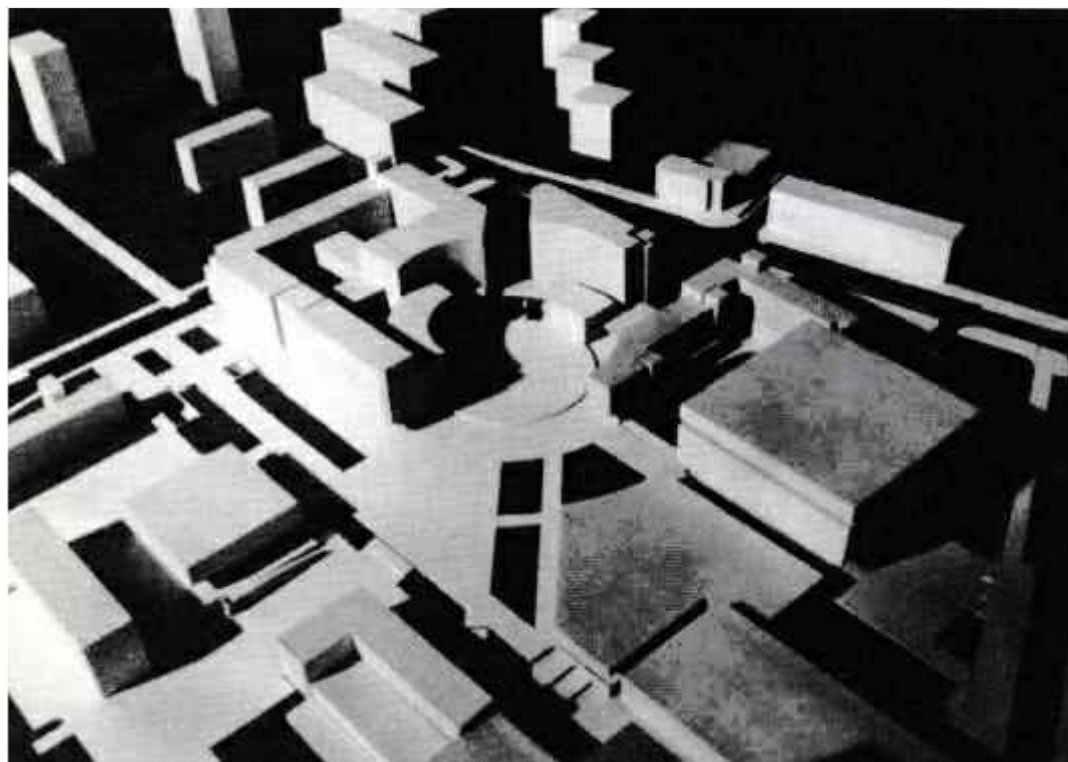
Organi javne uprave su institucionalni izraz općeg interesa, koji kao takav zahtijeva instrumentalirano priznavanje značaja građanina odnosno primjenu različitih instrumenata učešća građana u ostvarenju zajedničkog općeg dobra.

Demokratizacija javne uprave je proces u kojem uključenost građana dovodi do tzv. kolektivnog, zajedničkog odlučivanja i garantira efikasno, timsko izvršavanje odluka.

Iako u prvoj fazi good governance nalazi primjenu upravljanja središnjim državnim tijelima, on zapravo ima svoju duboku smislenost i na lokalnim razinama upravljanja.

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović >

PROGRAMIRANJE NOVIH PROSTORNIH UVJETA

Stanislav Mladinić i Frano Gotovac, maketa natječajnog rada za poslovne objekte na Trgu Marxa i Engelsa (kasnije: Trg Hrvatske bratske zajednice), 1981.

Redizajniranje metoda rada postojeće gradske uprave traži i nove adekvatne im prostorne koncepte u kojima se treba moći ostvariti komunikacija i interakcija pojedinaca u gradskoj upravi i kolektiva koji predstavlja javnost kao i međusobnu participaciju tih dvaju subjekata u procesima koji se odvijaju unutar jedne takve prostorne konfiguracije. Prostor treba postati teren za događaj koji će poticati obavljanje svih teoretskih postavki uspješnog upravljanja gradom. Takav koncept zahtjeva programiranje uvjeta i izvan gabarita same zgrade uprave, što znači ne samo i urbanističko i plansko projektiranje već potpunu usklađenost političkih, gospodarskih i prostornih stremljenja u upravljanju.

Postizanje održivog ekonomskog razvoja jedan je od ključnih ciljeva dobrog upravljanja stoga se gospodarski rast i razvoj poduzetništva trebaju sagledati kao planska cjelina pri izradi prostorne strategije nove gradske uprave.

Naglašena kao nova fokalna točka unutar gradskog tkiva nova uprava trebala bi postati zamac gospodarski uspješnijeg upravljanja gradom, sa pripadajućim institucijama u neposrednoj blizini koje se direktno vežu za pojam lokalnog gospodarskog razvoja. Proces nastali unutar te zone djelovanja kojeg ostvaruju gradske tvrtke i ustanove, razvojne agencije i institucije koje su dio gradskog kapitala postaju prototipom za daljnje gospodarsko djelovanje na regionalnoj razini.

Kako bi se ostvarila što direktnija participativnost svih relevantnih aktera javnosti takvu zonu potrebno je implementirati u urbano gradsko tkivo, u infrastrukturno izuzetno povezan gradski prostor.

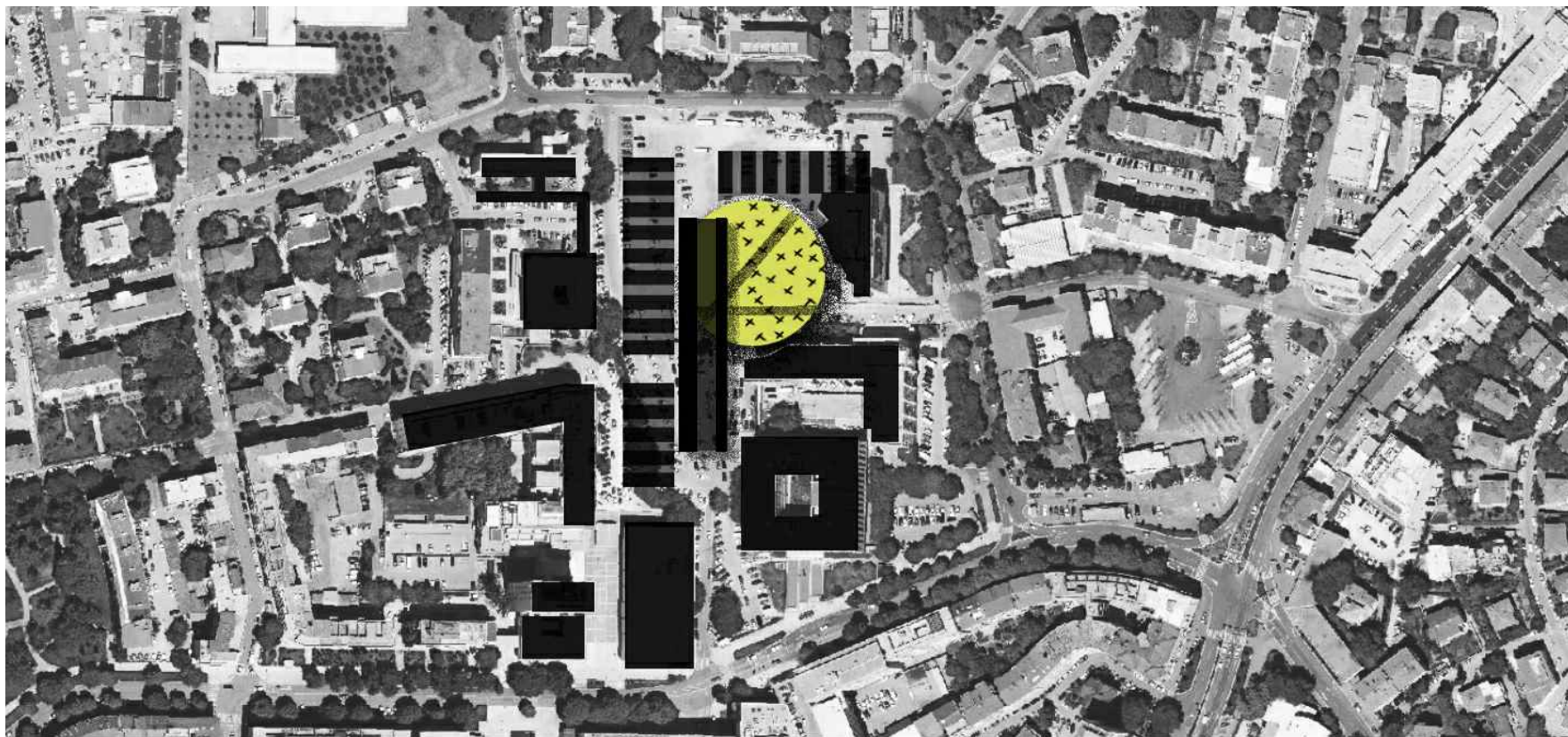
Trg Hrvatske bratske zajednice kao lokacija za koju je grad već izrazio afinitete da tamo preseli sjedišnu zgradu gradske uprave sadrži optimalne uvjete za ostvarenje netom spomenutih ciljeva. Projekt preseljenja gradske uprave kao jedan od pet projekata iz aktualne 'Knjižice projekata grada Splita' koji su u završnoj pripremi za početak postupka realizacije potvrđuje da postoji potreba za preseljenjem gradske uprave, ali bi se taj projekt trebao gledati kao dugoročna razvojna investicija grada u njegovom planiranju, kao direktna prostorna realizacija gradske politike globaliziranog sustava 21.-og stoljeća, kao klica za razvojnu politiku koja neće ovisiti o tercijarnom sektoru djelatnosti, a ne samo kao prilika za povećanjem kapaciteta i lociranjem na optimalniju lokaciju. Bojazan od toga proizlazi iz razloga što je projekt koji grad ima u pripremi za spomenutu lokaciju autora Stanislava Mladinića i Frane Gotovca ujedno i projekt koji datira iz davne 1981. godine, iz vremena kad su na snazi bili sasvim drugi politički režimi i koji ne ovisno o kvaliteti zaostaje po pitanju suvremenosti gradskog planiranja u 21. stoljeću.

TRANSPARENTNOST

Neke od značajnih aspekata dobrog upravljanja su i potreba za djelotvornim provođenjem antikoruptivnih mjera. Korupcija upozorava na razinu transparentnosti, a ujedno je i bitan element ocjene kvalitete javne uprave. Nesposobnost gradskih službenika i radna neefektivnost usko su vezani za korupciju i predstavljaju isto tako ključne probleme koje redizajniranje postojeće organizacije gradske uprave treba ciljano rješavati.

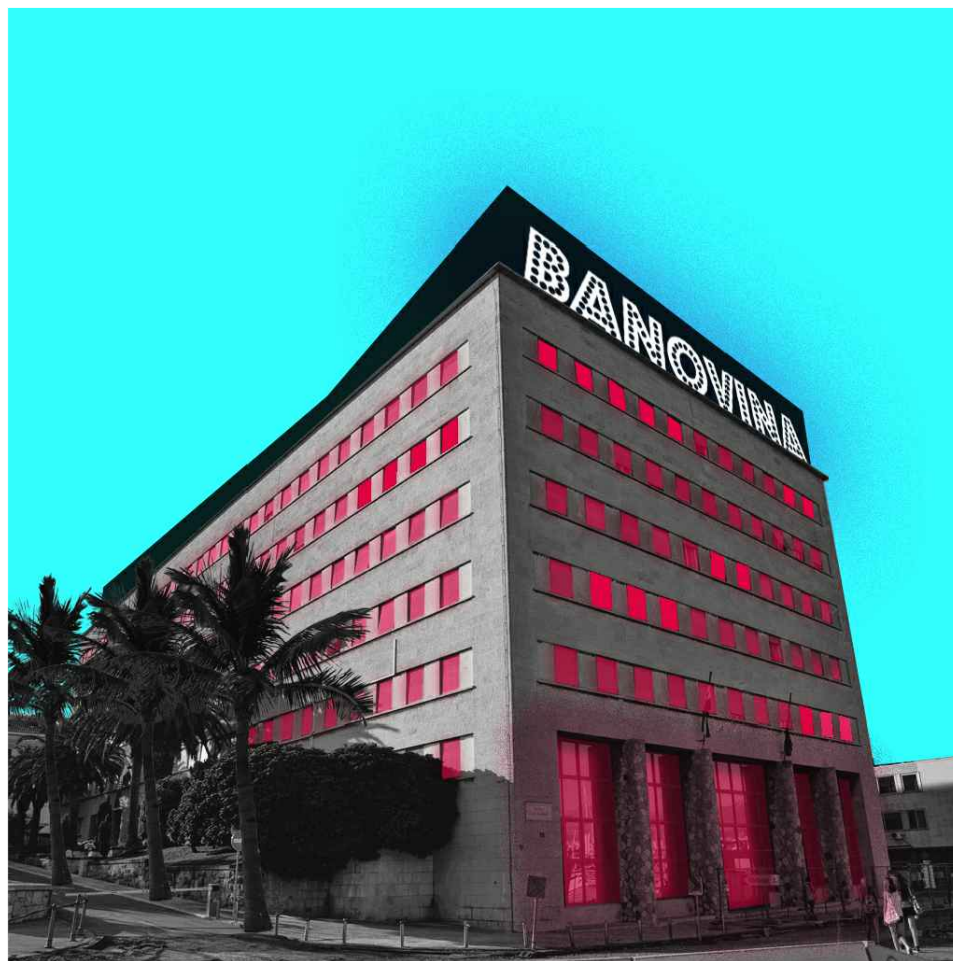
Ukoliko se teži ka ostvarenju veće participativnosti javnosti ne samo virtualno već i direktnim prisustvom u odlukama u upravljanju grada tada arhitekti i planeri moraju razmatrati čitavu gradsku upravu kao ekstenziju javnog gradskog prostora. Kako bi se izbjeglo evociranje zastarjelih reprezentacija moći i vlasti i kako bi se kompenzirala površina direktnog odnosa uprava-javnost u urbanističkim se postavkama izbjegava centralnost prostora, predimenzionirane otvorene površine kao i predimenzioniranost elemenata unutrašnjih javnih prostora, formalističko podilaženje i atraktivnost pročelja, već se pribjegava racionalizaciji prostora, optimalnom korištenju svih površina, komprimiranosti sadržaja, direktnoj prostornoj vezi svih programskih cjelina unutar prostora i formalističkoj idiferentnosti koja otvara mogućnosti za buduće re-programiranje ili ekstenziju aktivnosti ne predviđenih prvotnim projektnim rješenjem. Funkcija ne slijedi formu, forma ne slijedi funkciju, međutim, sigurno je da su one u interakciji.

Javni prostor vezuje se na snažnu os sjever-jug koja postaje promenadom u tri dimenzije prostora, koja evocirajući dinamične procese stremlje ka četvrtoj dimenziji. Zgrada uprave skupa sa gradskim poduzećima i agencijama za razvoj pozicionira se uz samu os što zbog komprimiranosti i male širine čini volumensku cjelinu s javnom osi međutim ne stapaju se u jedno te su i dalje prostorno jasno odijeljene. Cilj nije javnim prostorom injektirati u tkivo gradsko uprave već ostvariti međusobno prisutstvo i komunikaciju svih sadržaja preko javnog prostora. Iz tog razloga se u obradi unutarnjeg pročelja naglašava prozor kao arhitektonski element kojim se ostvaruje neposredni kontakt što se još više ističe dodavanjem 'lažne' prostorne dubine po uzoru na one Le Corbusiera u kapeli Notre-Dame-du-Haut u Ronchamp-u. Istovremeno se oblikovanjem vrata kao plitkog reljefa unutarnjeg pročelja, u svrhu što manjeg naglašavanja, zadržava određena diferencijacija među prostorima.

Skica urbanističkog koncepta; naglašena os sjever-jug; gradska uprava kao ekstenzija javnog gradskog prostora

JUKSTAPOZICIJA

Re-programiranje zgrade Banovine u casino - financiranje razvoja i održivosti novog gospodarskog sustava grada 'instant' profitima jedne uslužne visoko-unosne djelatnosti; skica

Već spomenuta 'Knjižica projekata grada Splita' u jednom od prvih u nizu projekata javno-privatnog partnerstva predlaže davanje privatnom investitoru zgradu Banovine na korištenje u zamjenu za sredstva za gradnju nove zgrade gradske uprave, a GUP-om se predlaže da postojeća zgrada gradske uprave postane hotel visoke kategorije. Ukoliko se grad odrekne vlasništva na jednim tako važnim prostornim resursom to samo znači da nema sposobnost da sam profitira nad njim što opet dovodi do činjenice da uprava treba hitnu redefiniciju.

Ukoliko kažemo da postojeća gradska uprava nema predispozicije da prostorno ostvari ciljeve gradske politike suvremenog doba, detektiranjem problema zbog kojih je tomu tako lako možemo doći do novog programskog rješenja postojeće tipologije.

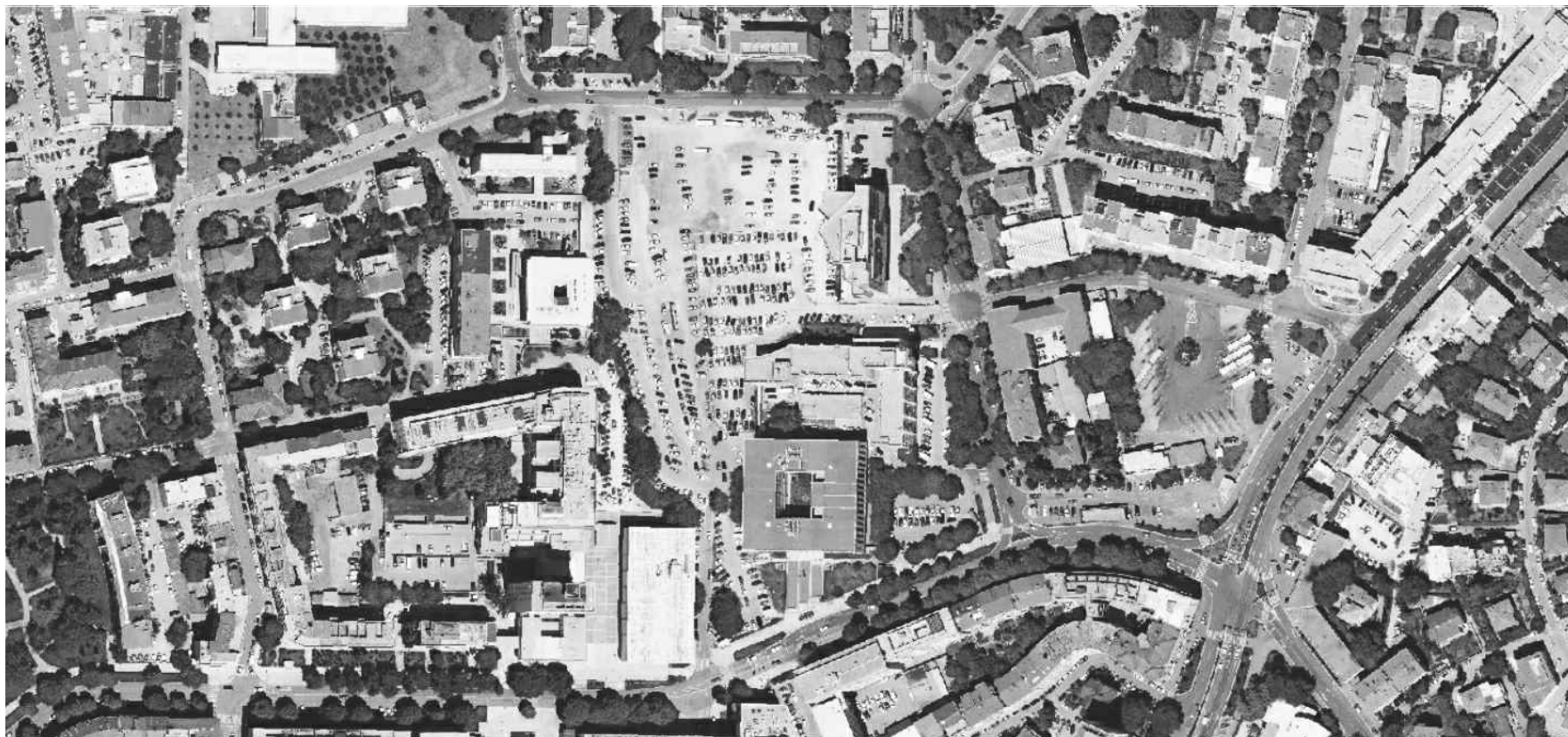
Ako se problem očituje u pretjeranoj introvertiranosti, distanciranosti od javnog prostora, atraktivnoj, no infrastrukturno slabo povezanoj lokaciji s ostatkom gradskog centra, formalno reprezentativnoj zgradi za jedan administrativni gradski prostor i ukoliko prostori centralnog hall-a kao potencijalnog prostora ostvarivanja komunikacije radi svoje istoznačnosti i prenaplašene simetrije postignu indiferentni odnos sa uredima gradskih službi postoji li program kojemu će to ići u korist? Kako prostoru koji podržava upitno moralne aktivnosti poput korupcije i neefektivnog gospodarskog vođenja grada naći programsku zamjenu?

Po uzoru na uspješan model monegaškog Casina u vlasništvu javnog poduzeća u kojem monegaška Vlada i vladajuća obitelj ima većinski udio, ali i u odnosu na hotel koji nije brzo isplativa investicija, casino predstavlja daleko unosniju investiciju čije su prostorne karakteristike kompatibilne sa zatečenima. Time bi se na jedan direktan, gotovo karikaturni način usporedilo funkcioniranje aktualne i prethodnih gradskih vlasti s jednim sadržajem koji u javnosti ima konotaciju moralno upitnog. Scenarij koji bi uključivao oba projekta djelovao bi po principu financiranja razvoja i održivosti novog gospodarskog sustava grada 'instant' profitima jedne uslužne visoko-unosne djelatnosti.

Implementacijom arhitekture u pitanja i probleme u ovom slučaju lokalnoj, ali primjenjivo i na globalnoj razini, i prostorima koji su produkt arhitekture ne može se očekivati da se značajno može mijenjati politička struktura ili ekonomski sustav, iako postoji oblik međuodnosa te se unutar date strukture mogu svakako otvoriti izvjesni uvjeti kojih tu prije nije bilo. *Zadatak arhitekture je oblikovati te uvjete, a nikako ju koristiti za uvjetovati oblikovanje, odnosno za doslovno grafičko-estetsko posredovanje.*

Arhitektura i disjunkcija; Bernard Tschumi,
1994. >

JUKSTAPOZICIJA

Trg Hrvatske bratske zajednice; ortofoto

Postojeća zgrada Banovine, ortofoto

Iako programski i lokacijski diverzni, projekt nove gradske uprave i prenamjena stare zgrade moraju funkcionirati kao koneptualna cjelina, odnosno junkstapozicijom elemenata jedne i druge i postavljanjem protuslovnih ciljeva prostora potrebno je ostvariti konceptualnu vezu. Programi koji međusobno nemaju zajedničkih točaka, koji djeluju kao suprotni polovi te moralno i etički predstavljaju dijametralno suprotne težnje funkcioniraju tako da su prostorni parametri jednog negacija onih drugog projekta.

Pojmovi poput onih "javno-privatno, transparentno-inkognito, instantno-održivo, etički ispravno-moralno upitno" ključni su za razumijevanje specifičnosti sadržaja, a ujedno djeluju i kao alati za projektiranje.

LITERATURA

Arhitektura i disjunkcija; Bernard Tschumi, 1994.

Arhitektura i disjunkcija ili filozofija prostora Bernarda Tschumija; Mladen Labus, 2004.

Moralne granice ; Vježbanje nesavršene dužnosti: Ostvarive utopije; Hrvoje Njirić za Think-Space, 2011.

Dictionary & Introduction to Gobal Environmental Governance; Richard E. Saunier; Richard A. Meganck, 2009.

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović

Governance i javna uprava u kontekstu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji; Marijana Bađun

POMICANJE GRANICA

Društveno - političke granice kao protagonisti u definiranju novih programsko-tipoloških obrazaca

FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I
GEODEZIJE

sveučilišni diplomski studij arhitekture
DIPLOMSKI RAD 2014./2015.

studentica

ANKA BAN

mentor

prof. art. mr. sc. EMIL ŠVERKO dia

komentor

mr. sc. IVICA TRUMBIĆ dia

SADRŽAJ

<i>Društveno -političke granice kao protagonisti u definiranju novih programsko-tipoloških obrazaca</i>	<i>1</i>
---	----------

<i>Nova gradska uprava</i>	<i>2</i>
----------------------------	----------

- opis*
- skice*
- tlocrti*
- presjeci*
- pročelja*
- materijalizacija*
- konstrukcija*
- prostorni prikazi*
- kolaži*

<i>Postojeća zgrada Banovine</i>	<i>3</i>
----------------------------------	----------

- opis*
- skice*
- tlocrti*
- presjeci*
- materijalizacija*
- prostorni prikazi*
- kolaži*

*Društveno - političke granice kao protagonisti u
definiranju novih programsko-tipoloških obrazaca*

Živimo u svijetu koji se eksponencijalno globalizira i u kojem razvoj višestrukih sustava i mreža razmjene (kapitala, informacija, dobara, ljudi) producira raznolikost izazova i mogućnosti za napredak. Međutim, dok ti novi sustavi omogućuju nove scenarije i uvjete života, ono što izostaje je reevaluacija arhitektonskih projekata i prostornih i društvenih implikacija koje ove nove paradigme podrazumijevaju. U cilju uspostavljanja sveobuhvatnog polja propitivanja prostornih izazova suvremenog društva i istovremeno omogućujući različite stupnjeve istraživanja, potrebno je iznova promisliti konceptualni prostor stvaranja promjena – područje granica.

Istraživanje na temu granica iznosi istovremeno projekciju i kritiku lokalnih uvjeta u područjima politike, društva i urbaniteta unutar globalnog konteksta. Granica se više ne može gledati kao jednostavna fizička prepreka koja označava liniju podjele, već mora biti ispitana kao paradigmatška slika formativnih procesa koji priređuju određenu količinu društvene dinamike.

Početak novog stoljeća učinio je evidentnom činjenicu da je društvena domena potpuno u sjeni potrošačke kulture, da je artikulacija građanskih ideala prestala biti predmetom brige i da arhitekti više nemaju nikakav utjecaj na oblikovanje suvremene situacije. Ideja moralnosti je sklonjena u stranu a njene granice izbrisane.

Arhitektura se danas neminovno mora nositi sa suvremenim pitanjima potrošačkog društva, mora se pozicionirati u složene sustave ubrzanog znanja i postići ravnotežu između potrebe korisnika i specifičnosti mjesta i kulture. U manipulaciji stvarnosti, pitamo se, da li je nužno slijediti tipološke normative ili je uloga arhitekture uvijek istraživati nove.

Arhitektonske programi i tipologije su neposredni prijevodi kulturnih, društvenih i političkih shvaćanja. Prostori koji problematiziraju postojeće moralne vrijednosti nadilaze već postojeće programske i tipološke konstrukte.

Idemo dalje od stereotipa, uzoraka i tipologija koje nalazimo u arhitektonskim priručnicima, brošurama investitora, turističkim vodičima, državnim zakonima. Traži se radikalno preispitivanje današnje situacije kako bismo stvorili moralno različit okvir za djelovanje.

Shvaćanje arhitekture kao serije konceptualnih subverzija, nema iluziju da može izravno mijenjati društvo, već dinamika permanentnog preispitivanja postojećih kulturnih vrijednosti i konotacija postaje načinom ubrzavanja društvenih promjena.

Arhitektura nikada nije čista forma, već afirmacija koncepta funkcije arhitekture, što uključuje društveni i politički plan, a metodološka paradigma zahtijeva nadilaženje uzročno-posljedičnog odnosa između forme, namjene, funkcije i socioekonomske strukture jer je u suvremenom društvu takav koncept arhitekture nemoguć i potrošen.

Moralne granice ; Vježbanje nesavršene dužnosti: Ostvarive utopije; Hrvoje Njirić za Think-Space, 2011. >

Moralne granice ; Vježbanje nesavršene dužnosti: Ostvarive utopije; Hrvoje Njirić za Think-Space, 2011. >

Arhitektura i disjunkcija ili filozofija prostora Bernarda Tschumija; Mladen Labus, 2004. >

UNAKRSNO PROGRAMIRANJE /CROSSPROGRAMMING/

Arhitektura i disjunkcija; Bernard Tschumi, 1994. >

Crossprogramming/ unakrsno programiranje: Zadana prostorna konfiguracija koristi se za program za koji nije predviđena, tj. korištenje crkvenom zgradom za kuglanje. Sličan tipološkom pomaku: gradska vijećnica u prostornoj konfiguraciji zatvora ili muzeja, unutar parkirališne strukture.

Kada zadana prostorna konfiguracija postane nedostatna za određeni program ili kada program unutar vremenskog okvira degradira po pitanju funkcije postojeći arhitektonski okvir trebao bi moći podnijeti reprogramiranje. Paralelno s tim nove tipologije koje se u svijetu eksponencijalne globalizacije javljaju kao odgovori na nove scenarije i uvjete života trebaju također uvjetovati mogućnost reprogramiranja – korištenja za prostorne konfiguracije za koje nisu predviđene.

Iz formalnih karakteristika prostora potrebno je iščitati koje funkcije isti u datom trenutku treba primiti uzevši u obzir i zatečene urbanističke i planske datosti.

Kao osnova za izvedbu zgrade Banovine poslužio je otkupljeni idejni projekt arhitekata Despota, Turine i Vrbanića nakon provedenog arhitektonskog natječaja 1937. godine. >

Banovina, zgrada gradske uprave grada Splita, kao sjedište gradske vlasti objekt je od velike važnosti jer djelovanjem funkcija unutar njega nastaju odluke i procesi koji posredno i neposredno djeluju na populaciju čitavog jednog gradskog područja, ali čiji utjecaj prelazi te granice.

Događaji koji se unutar jedne takve strukture odvijaju dinamični su procesi, nikad u potpunosti predvidljivi, neizvjesni i nestabilni sa čitavim spletom sudionika koji ih generiraju.Takav jedan kompleksni sustav djelovanja zahtjeva pripadnu prostornu konfiguraciju koja će procese koji se odvijaju unutar nje ne samo udomiti već iznjedriti i neke nove događaje i procese unutar iste. Prostor treba iznova poticati korištenje njega samog kroz neke nove, unaprijed ne definirane načine korištenja.

GOOD GOVERNANCE

Da li procesi koji se unutar postojeće zgrade splitske gradske uprave odvijaju predstavljaju demokratsko donošenje odluka i transparentno upravljanje gradom pripadno 21.stoljeću i općenito da li zgrada koja je tipološki zatvoreni blok s centralnim više-etažnim holom i čija se diferenciranost od javnog gradskog prostora još više naglašava urbanističkom postavkom na sami rub jednog obalnog poteza odgovara stremljenjima ka transparentnijem sustavu vladanja i sudjelovanja javnosti u donošenju odluka koje ih se izravno tiču?

Dobro upravljanje (eng. *good governance*) i participativna demokracija ovise o transparentnosti u oba smjera. To zahtijeva adekvatan politički pregled problema, potreba i želja javnosti, kao i uvid javnosti u političke procese. Gradski službenici ne smiju biti administratori odluka vezanih za gradska pitanja dislocirani od očiju javnosti.

Good governance odnosno princip dobrog upravljanja predstavlja europski koncept i standard za upravljanje javnim sektorom, koji podrazumijeva najviši nivo profesionalizma u javnoj upravi odnosno provođenje principa participativnosti, dostupnosti, odgovornosti, transparentnosti, efektivnosti javne uprave uz imperativ provođenja principa vladavine prava.

Naime, tokom posljednja dva desetljeća raste svijest o tome da je good governance ključna odrednica sposobnosti postizanja održivoga ekonomskog i društvenog razvoja. Sve je jasnije da za razvoj nije dovoljno samo 'pogoditi' odgovarajuću politiku već je nužno imati i dobru institucionalnu strukturu. Pod dobrom institucionalnom strukturom misli se na postojanje okruženja koje omogućuje učinkovito provođenje odabrane politike i koje potiče pojedince na investiranje u kapital, obrazovanje i tehnologiju – činitelje ekonomskog razvoja.

Moguće ga je okarakterizirati i kao sposobnost formalnoga i neformalnoga institucionalnog okruženja (u kojemu međusobno djeluju pojedinci, društvene skupine, građanske udruge i državni dužnosnici/službenici) da primijeni i provede određenu državnu politiku i poboljša koordinaciju u privatnom sektoru.

Primjena principa good governance ne znači reorganizaciju javne uprave, već redizajniranje metoda rada postojeće organizacije u cilju unaprijeđenja njene ukupne funkcionalnosti. Problem organizacijske strukture javne uprave time nastavlja da postoji, ali postaje bitno manji. Funkcionalno unaprijeđenje organizacije nadilazi kompleksnost pitanja ukupnog restrukturiranja javne uprave. Uspjeh i rezultati osiguravaju epitet kvaliteta javnim uslugama, a to je jedini demokratski imperativ i interes građana.

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović >

Governance i javna uprava u kontekstu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji; Marijana Bađun >

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović >

GOOD GOVERNANCE

Modernizacija javnog upravljanja uključuje diferencijalne procese koji skupno imaju za cilj uključivanje građanina u sve postupke i njihov tok, putem konzultacija, pribavljanja i pružanja podataka prilikom rješavanja u upravnim stvarima, obavještanja o toku postupka itd., gdje instrumenti neposrednog učešća građanina rezultiraju efikasnošću , ekonomičnošću i ostvarenjem principa materijalne istine, a time svakako i demokratizacijom sistema javne uprave koji daje značaj svrsi svog postojanja građaninu kao korisniku i konzumentu javnih usluga.

Pribavljanje informacija u upravnim postupcima, kao i pristup građanina tim informacijama, naročito u pitanjima ostvarenja njihovih socijalnih prava, predstavlja reorijentaciju i redefiniciju djelovanja uprave, koja iz čisto autoritativnog pristupa u pojedinačnim rješavanjima prelazi u odnos suradnje i svojevrsno zajedničko donošenje odluka. Višestruki oblici komunikacije između organa javne uprave i građanina, odnosno suradnja u upravno-pravnom odnosu je demokratski zahtjev i funkcionalna potreba u ostvarenju principa dobrog upravljanja, koja ne smije biti samo ponuđena opcija.

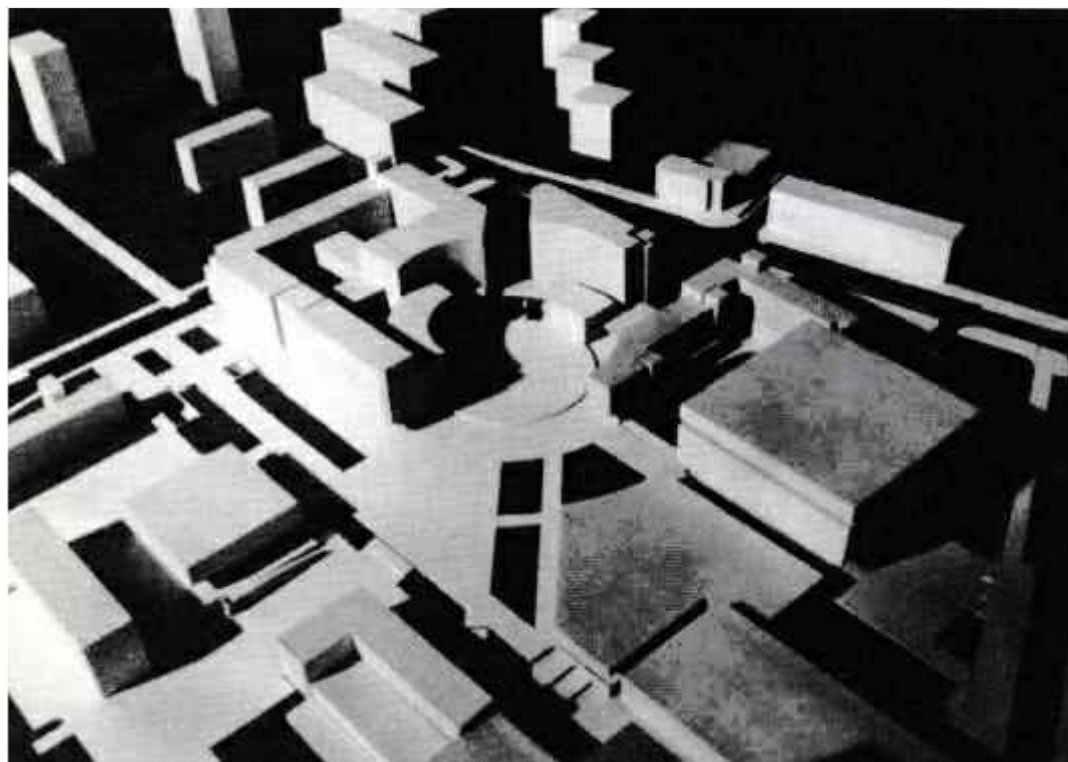
Organi javne uprave su institucionalni izraz općeg interesa, koji kao takav zahtijeva instrumentalirano priznavanje značaja građanina odnosno primjenu različitih instrumenata učešća građana u ostvarenju zajedničkog općeg dobra.

Demokratizacija javne uprave je proces u kojem uključenost građana dovodi do tzv. kolektivnog, zajedničkog odlučivanja i garantira efikasno, timsko izvršavanje odluka.

Iako u prvoj fazi good governance nalazi primjenu upravljanja središnjim državnim tijelima, on zapravo ima svoju duboku smislenost i na lokalnim razinama upravljanja.

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović >

PROGRAMIRANJE NOVIH PROSTORNIH UVJETA

Stanislav Mladinić i Frano Gotovac, maketa natječajnog rada za poslovne objekte na Trgu Marxa i Engelsa (kasnije: Trg Hrvatske bratske zajednice), 1981.

Redizajniranje metoda rada postojeće gradske uprave traži i nove adekvatne im prostorne koncepte u kojima se treba moći ostvariti komunikacija i interakcija pojedinaca u gradskoj upravi i kolektiva koji predstavlja javnost kao i međusobnu participaciju tih dvaju subjekata u procesima koji se odvijaju unutar jedne takve prostorne konfiguracije. Prostor treba postati teren za događaj koji će poticati obavljanje svih teoretskih postavki uspješnog upravljanja gradom. Takav koncept zahtjeva programiranje uvjeta i izvan gabarita same zgrade uprave, što znači ne samo i urbanističko i plansko projektiranje već potpunu usklađenost političkih, gospodarskih i prostornih stremljenja u upravljanju.

Postizanje održivog ekonomskog razvoja jedan je od ključnih ciljeva dobrog upravljanja stoga se gospodarski rast i razvoj poduzetništva trebaju sagledati kao planska cjelina pri izradi prostorne strategije nove gradske uprave.

Naglašena kao nova fokalna točka unutar gradskog tkiva nova uprava trebala bi postati zamac gospodarski uspješnijeg upravljanja gradom, sa pripadajućim institucijama u neposrednoj blizini koje se direktno vežu za pojam lokalnog gospodarskog razvoja. Proces nastali unutar te zone djelovanja kojeg ostvaruju gradske tvrtke i ustanove, razvojne agencije i institucije koje su dio gradskog kapitala postaju prototipom za daljnje gospodarsko djelovanje na regionalnoj razini.

Kako bi se ostvarila što direktnija participativnost svih relevantnih aktera javnosti takvu zonu potrebno je implementirati u urbano gradsko tkivo, u infrastrukturno izuzetno povezan gradski prostor.

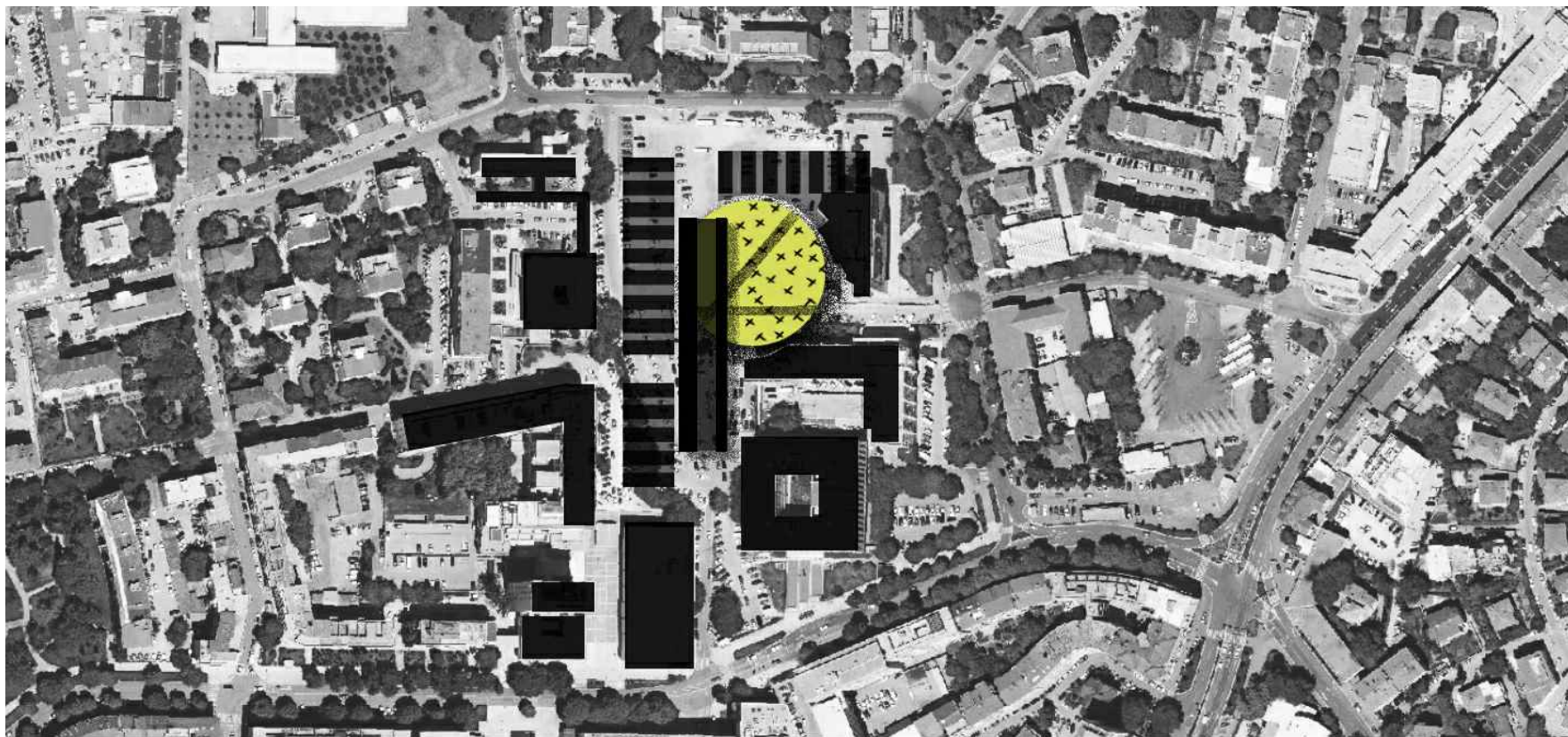
Trg Hrvatske bratske zajednice kao lokacija za koju je grad već izrazio afinitete da tamo preseli sjedišnu zgradu gradske uprave sadrži optimalne uvjete za ostvarenje netom spomenutih ciljeva. Projekt preseljenja gradske uprave kao jedan od pet projekata iz aktualne 'Knjižice projekata grada Splita' koji su u završnoj pripremi za početak postupka realizacije potvrđuje da postoji potreba za preseljenjem gradske uprave, ali bi se taj projekt trebao gledati kao dugoročna razvojna investicija grada u njegovom planiranju, kao direktna prostorna realizacija gradske politike globaliziranog sustava 21.-og stoljeća, kao klica za razvojnu politiku koja neće ovisiti o tercijarnom sektoru djelatnosti, a ne samo kao prilika za povećanjem kapaciteta i lociranjem na optimalniju lokaciju. Bojazan od toga proizlazi iz razloga što je projekt koji grad ima u pripremi za spomenutu lokaciju autora Stanislava Mladinića i Frane Gotovca ujedno i projekt koji datira iz davne 1981. godine, iz vremena kad su na snazi bili sasvim drugi politički režimi i koji ne ovisno o kvaliteti zaostaje po pitanju suvremenosti gradskog planiranja u 21. stoljeću.

TRANSPARENTNOST

Neke od značajnih aspekata dobrog upravljanja su i potreba za djelotvornim provođenjem antikoruptivnih mjera. Korupcija upozorava na razinu transparentnosti, a ujedno je i bitan element ocjene kvalitete javne uprave. Nesposobnost gradskih službenika i radna neefektivnost usko su vezani za korupciju i predstavljaju isto tako ključne probleme koje redizajniranje postojeće organizacije gradske uprave treba ciljano rješavati.

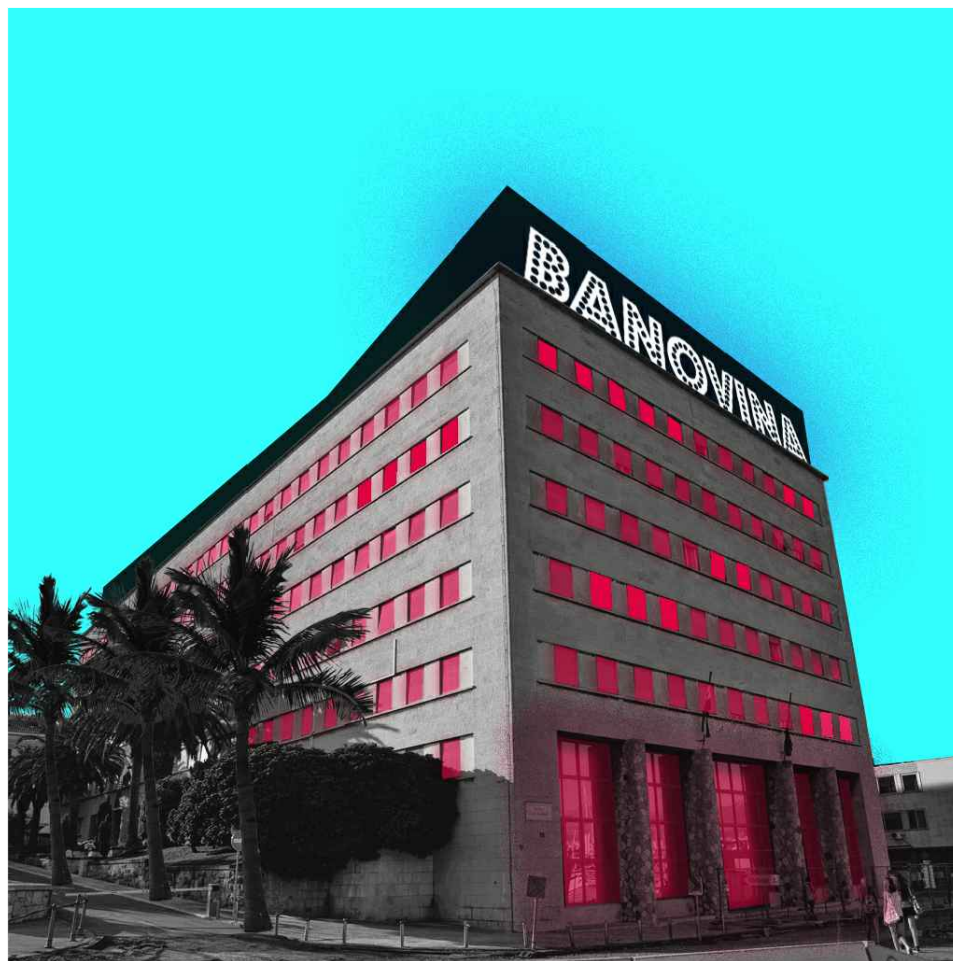
Ukoliko se teži ka ostvarenju veće participativnosti javnosti ne samo virtualno već i direktnim prisustvom u odlukama u upravljanju grada tada arhitekti i planeri moraju razmatrati čitavu gradsku upravu kao ekstenziju javnog gradskog prostora. Kako bi se izbjeglo evociranje zastarjelih reprezentacija moći i vlasti i kako bi se kompenzirala površina direktnog odnosa uprava-javnost u urbanističkim se postavkama izbjegava centralnost prostora, predimenzionirane otvorene površine kao i predimenzioniranost elemenata unutrašnjih javnih prostora, formalističko podilaženje i atraktivnost pročelja, već se pribjegava racionalizaciji prostora, optimalnom korištenju svih površina, komprimiranosti sadržaja, direktnoj prostornoj vezi svih programskih cjelina unutar prostora i formalističkoj idiferentnosti koja otvara mogućnosti za buduće re-programiranje ili ekstenziju aktivnosti ne predviđenih prvotnim projektnim rješenjem. Funkcija ne slijedi formu, forma ne slijedi funkciju, međutim, sigurno je da su one u interakciji.

Javni prostor vezuje se na snažnu os sjever-jug koja postaje promenadom u tri dimenzije prostora, koja evocirajući dinamične procese stremlje ka četvrtoj dimenziji. Zgrada uprave skupa sa gradskim poduzećima i agencijama za razvoj pozicionira se uz samu os što zbog komprimiranosti i male širine čini volumensku cjelinu s javnom osi međutim ne stapaju se u jedno te su i dalje prostorno jasno odijeljene. Cilj nije javnim prostorom injektirati u tkivo gradsko uprave već ostvariti međusobno prisutstvo i komunikaciju svih sadržaja preko javnog prostora. Iz tog razloga se u obradi unutarnjeg pročelja naglašava prozor kao arhitektonski element kojim se ostvaruje neposredni kontakt što se još više ističe dodavanjem 'lažne' prostorne dubine po uzoru na one Le Corbusiera u kapeli Notre-Dame-du-Haut u Ronchamp-u. Istovremeno se oblikovanjem vrata kao plitkog reljefa unutarnjeg pročelja, u svrhu što manjeg naglašavanja, zadržava određena diferencijacija među prostorima.

Skica urbanističkog koncepta; naglašena os sjever-jug; gradska uprava kao ekstenzija javnog gradskog prostora

JUKSTAPOZICIJA

Re-programiranje zgrade Banovine u casino - financiranje razvoja i održivosti novog gospodarskog sustava grada 'instant' profitima jedne uslužne visoko-unosne djelatnosti; skica

Već spomenuta 'Knjižica projekata grada Splita' u jednom od prvih u nizu projekata javno-privatnog partnerstva predlaže davanje privatnom investitoru zgradu Banovine na korištenje u zamjenu za sredstva za gradnju nove zgrade gradske uprave, a GUP-om se predlaže da postojeća zgrada gradske uprave postane hotel visoke kategorije. Ukoliko se grad odrekne vlasništva na jednim tako važnim prostornim resursom to samo znači da nema sposobnost da sam profitira nad njim što opet dovodi do činjenice da uprava treba hitnu redefiniciju.

Ukoliko kažemo da postojeća gradska uprava nema predispozicije da prostorno ostvari ciljeve gradske politike suvremenog doba, detektiranjem problema zbog kojih je tomu tako lako možemo doći do novog programskog rješenja postojeće tipologije.

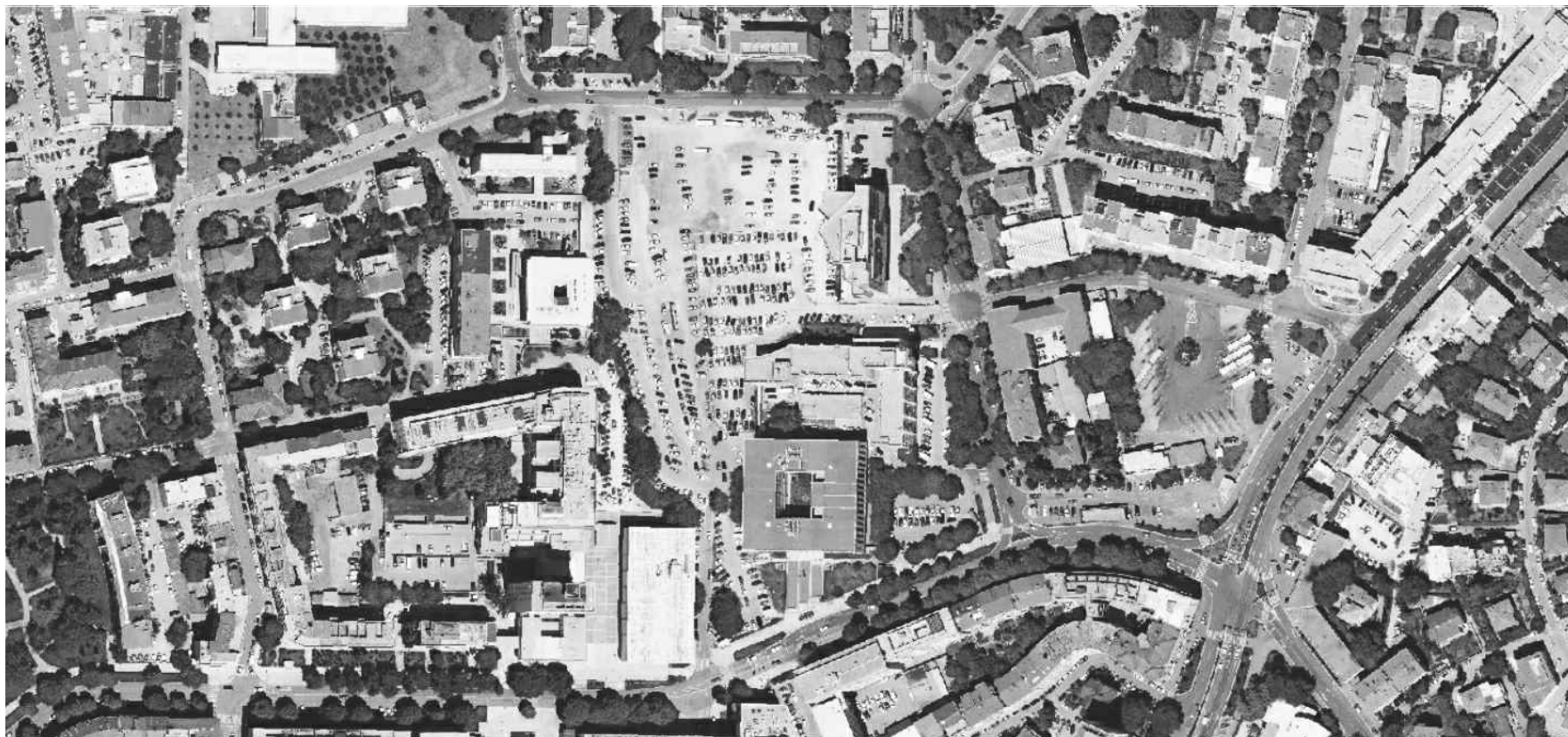
Ako se problem očituje u pretjeranoj introvertiranosti, distanciranosti od javnog prostora, atraktivnoj, no infrastrukturno slabo povezanoj lokaciji s ostatkom gradskog centra, formalno reprezentativnoj zgradi za jedan administrativni gradski prostor i ukoliko prostori centralnog hall-a kao potencijalnog prostora ostvarivanja komunikacije radi svoje istoznačnosti i prenaplašene simetrije postignu indiferentni odnos sa uredima gradskih službi postoji li program kojemu će to ići u korist? Kako prostoru koji podržava upitno moralne aktivnosti poput korupcije i neefektivnog gospodarskog vođenja grada naći programsku zamjenu?

Po uzoru na uspješan model monegaškog Casina u vlasništvu javnog poduzeća u kojem monegaška Vlada i vladajuća obitelj ima većinski udio, ali i u odnosu na hotel koji nije brzo isplativa investicija, casino predstavlja daleko unosniju investiciju čije su prostorne karakteristike kompatibilne sa zatečenima. Time bi se na jedan direktan, gotovo karikaturni način usporedilo funkcioniranje aktualne i prethodnih gradskih vlasti s jednim sadržajem koji u javnosti ima konotaciju moralno upitnog. Scenarij koji bi uključivao oba projekta djelovao bi po principu financiranja razvoja i održivosti novog gospodarskog sustava grada 'instant' profitima jedne uslužne visoko-unosne djelatnosti.

Implementacijom arhitekture u pitanja i probleme u ovom slučaju lokalnoj, ali primjenjivo i na globalnoj razini, i prostorima koji su produkt arhitekture ne može se očekivati da se značajno može mijenjati politička struktura ili ekonomski sustav, iako postoji oblik međuodnosa te se unutar date strukture mogu svakako otvoriti izvjesni uvjeti kojih tu prije nije bilo. *Zadatak arhitekture je oblikovati te uvjete, a nikako ju koristiti za uvjetovati oblikovanje, odnosno za doslovno grafičko-estetsko posredovanje.*

Arhitektura i disjunkcija; Bernard Tschumi,
1994. >

JUKSTAPOZICIJA

Trg Hrvatske bratske zajednice; ortofoto

Postojeća zgrada Banovine, ortofoto

Iako programski i lokacijski diverzni, projekt nove gradske uprave i prenamjena stare zgrade moraju funkcionirati kao koneptualna cjelina, odnosno junkstapozicijom elemenata jedne i druge i postavljanjem protuslovnih ciljeva prostora potrebno je ostvariti konceptualnu vezu. Programi koji međusobno nemaju zajedničkih točaka, koji djeluju kao suprotni polovi te moralno i etički predstavljaju dijametralno suprotne težnje funkcioniraju tako da su prostorni parametri jednog negacija onih drugog projekta.

Pojmovi poput onih "javno-privatno, transparentno-inkognito, instantno-održivo, etički ispravno-moralno upitno" ključni su za razumijevanje specifičnosti sadržaja, a ujedno djeluju i kao alati za projektiranje.

LITERATURA

Arhitektura i disjunkcija; Bernard Tschumi, 1994.

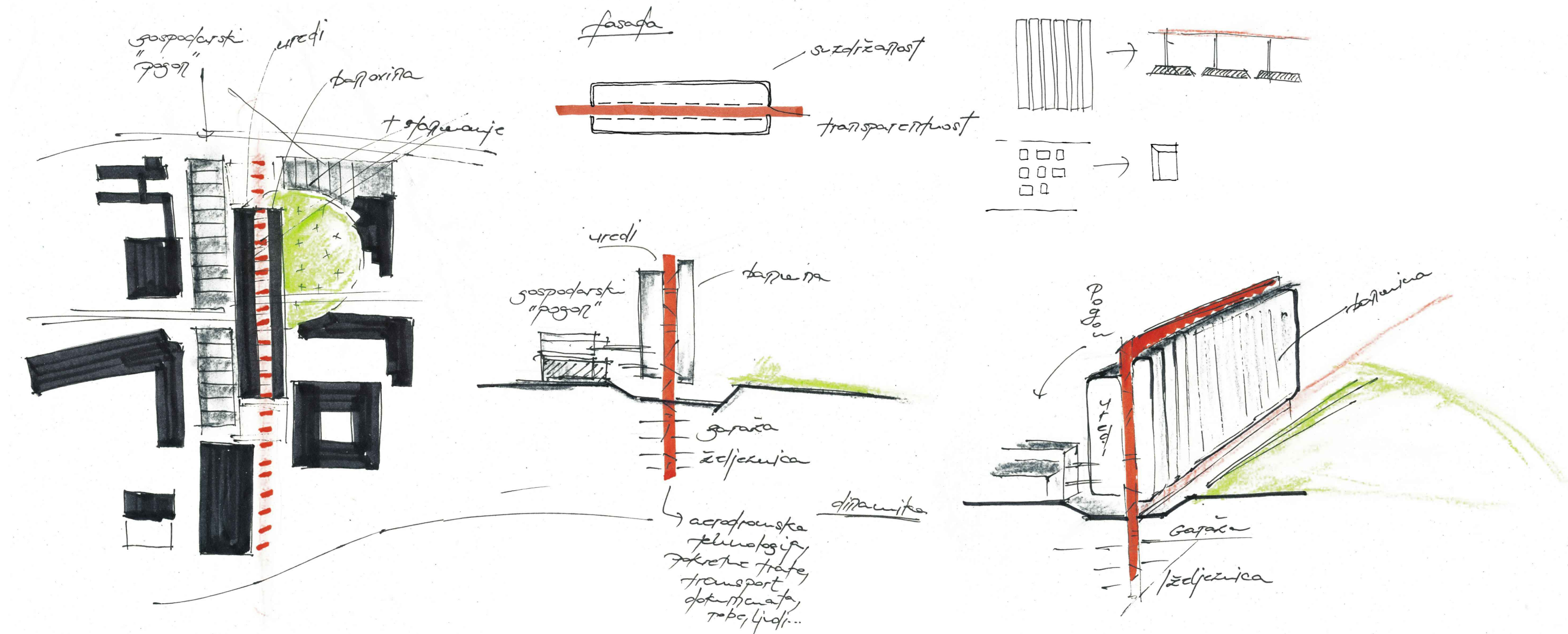
Arhitektura i disjunkcija ili filozofija prostora Bernarda Tschumija; Mladen Labus, 2004.

Moralne granice ; Vježbanje nesavršene dužnosti: Ostvarive utopije ; Hrvoje Njirić za Think-Space, 2011.

Dictionary & Introduction to Gobal Environmental Governance; Richard E. Saunier; Richard A. Meganck, 2009.

Uloga primjene principa "Good Governance" u procesu reforme javne uprave; Merima Tanović

Governance i javna uprava u kontekstu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji; Marijana Bađun

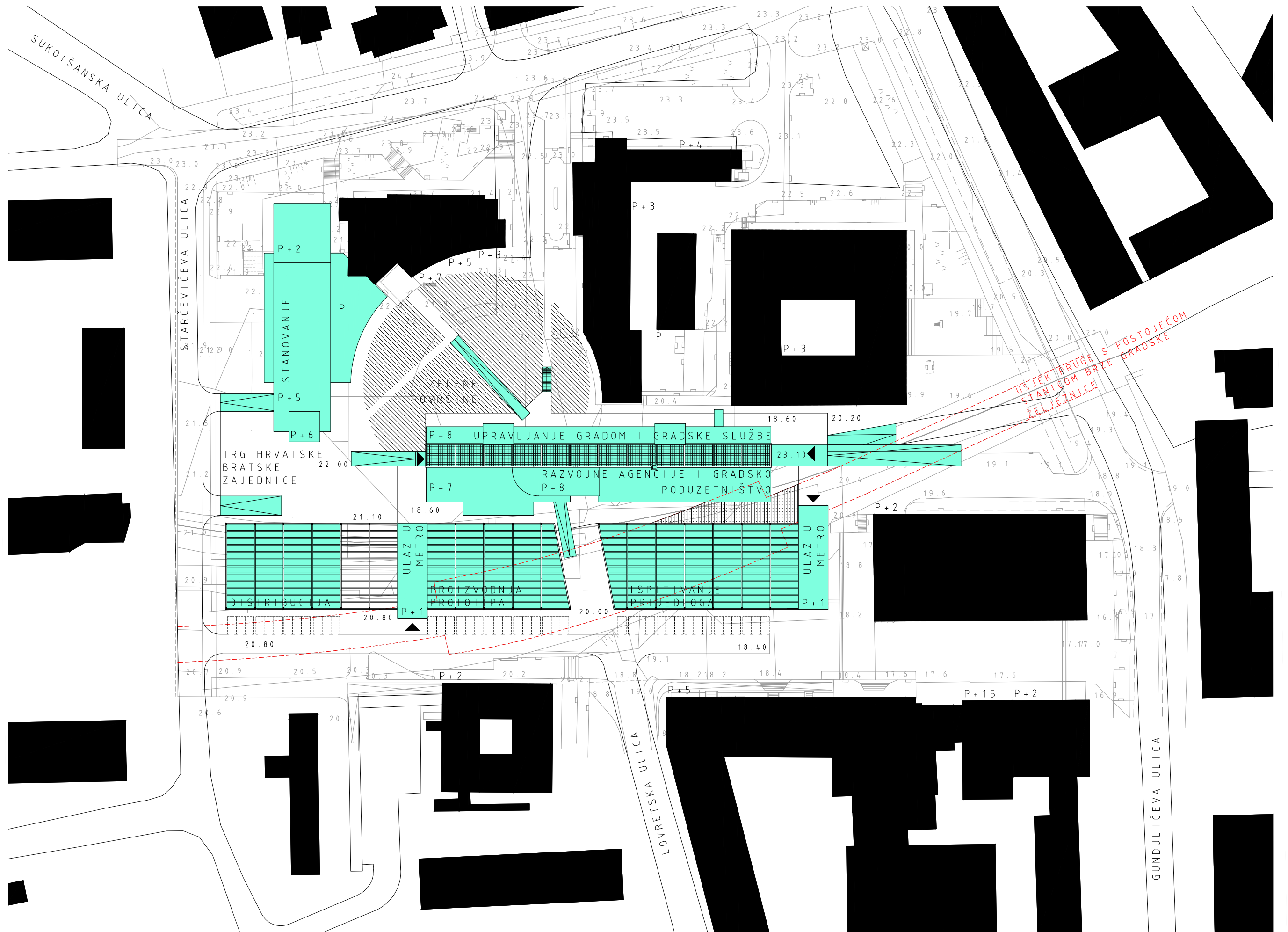

PROGRAMIRANJE NOVIH PROSTORNIH UVJETA

Naglašena kao nova fokalna točka unutar gradskog tkiva nova uprava trebala bi postati zametak gospodarski uspješnijeg upravljanja gradom, sa pripadajućim institucijama u neposrednoj blizini koje se direktno vežu za pojam lokalnog gospodarskog razvoja.

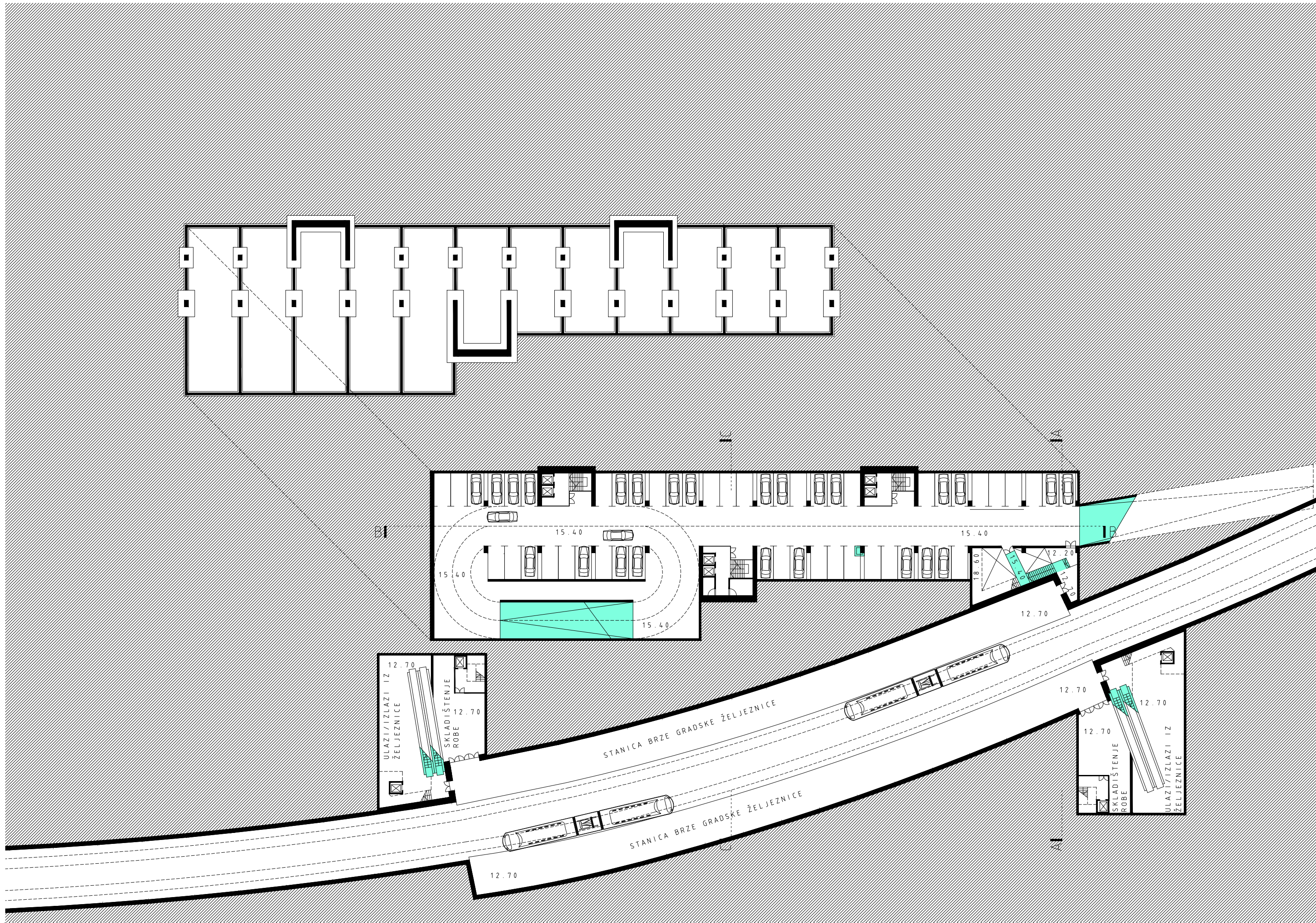
Kako bi se izbjeglo evociranje zastarjelih reprezentacija moći i vlasti i kako bi se kompenzirala površina direktnog odnosa uprava-javnost u urbanističkim se postavkama izbjegava centralnost prostora, predimenzionirane otvorene površine kao i predimenzioniranost elemenata unutrašnjih javnih prostora, formalističko podilaženje i atraktivnost pročelja, već se pribjegava racionalizaciji prostora, optimalnom korištenju svih površina, komprimiranosti sadržaja, direktnoj prostornoj vezi svih programskih cjelina unutar prostora i formalističkoj idiferentnosti koja otvara mogućnosti za buduće re-programiranje ili ekstenziju aktivnosti ne predviđenih prvotnim projektnim rješenjem.

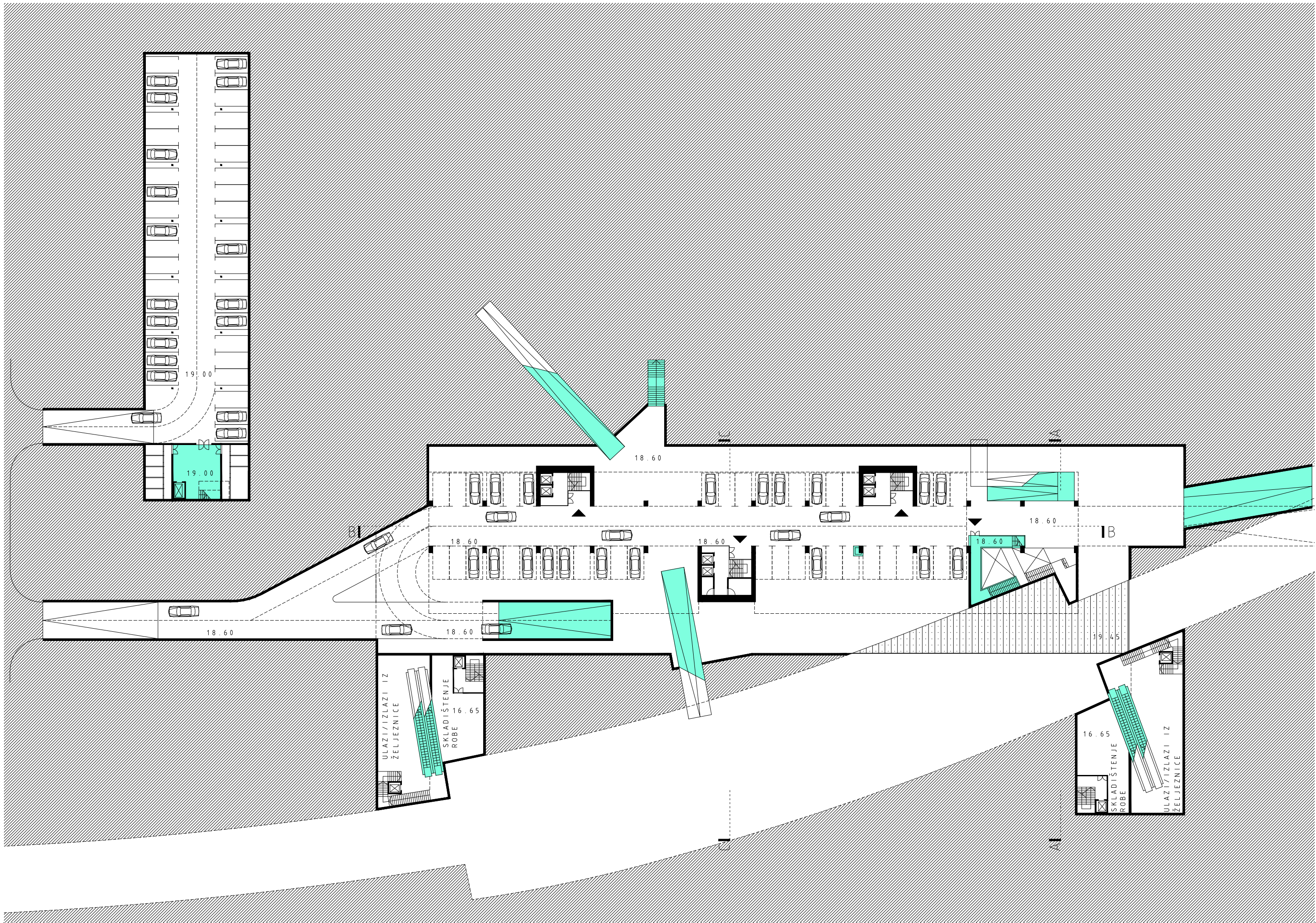
Javni prostor vezuje se na snažnu os sjever-jug koja postaje promenadom u tri dimenzije prostora, koja evocirajući dinamične procese stremlje ka četvrtoj dimenziji. Zgrada uprave skupa sa gradskim poduzećima i agencijama za razvoj pozicionira se uz samu os što zbog komprimiranosti i male širine čini volumensku cjelinu s javnom osi; međutim ne stapaju se u jedno te su i dalje prostorno jasno odijeljene. Cilj nije javnim prostorom injektirati u tkivo gradsko uprave već ostvariti međusobno prisutstvo i komunikaciju svih sadržaja preko javnog prostora. Iz tog razloga se u obradi unutarnjeg pročelja naglašava prozor kao arhitektonski element kojim se ostvaruje neposredni kontakt što se još više ističe dodavanjem 'lažne' prostorne dubine. Istovremeno se oblikovanjem vrata kao plitkog reljefa unutarnjeg pročelja, u svrhu što manjeg naglašavanja, zadržava određena diferencijacija među prostorima.

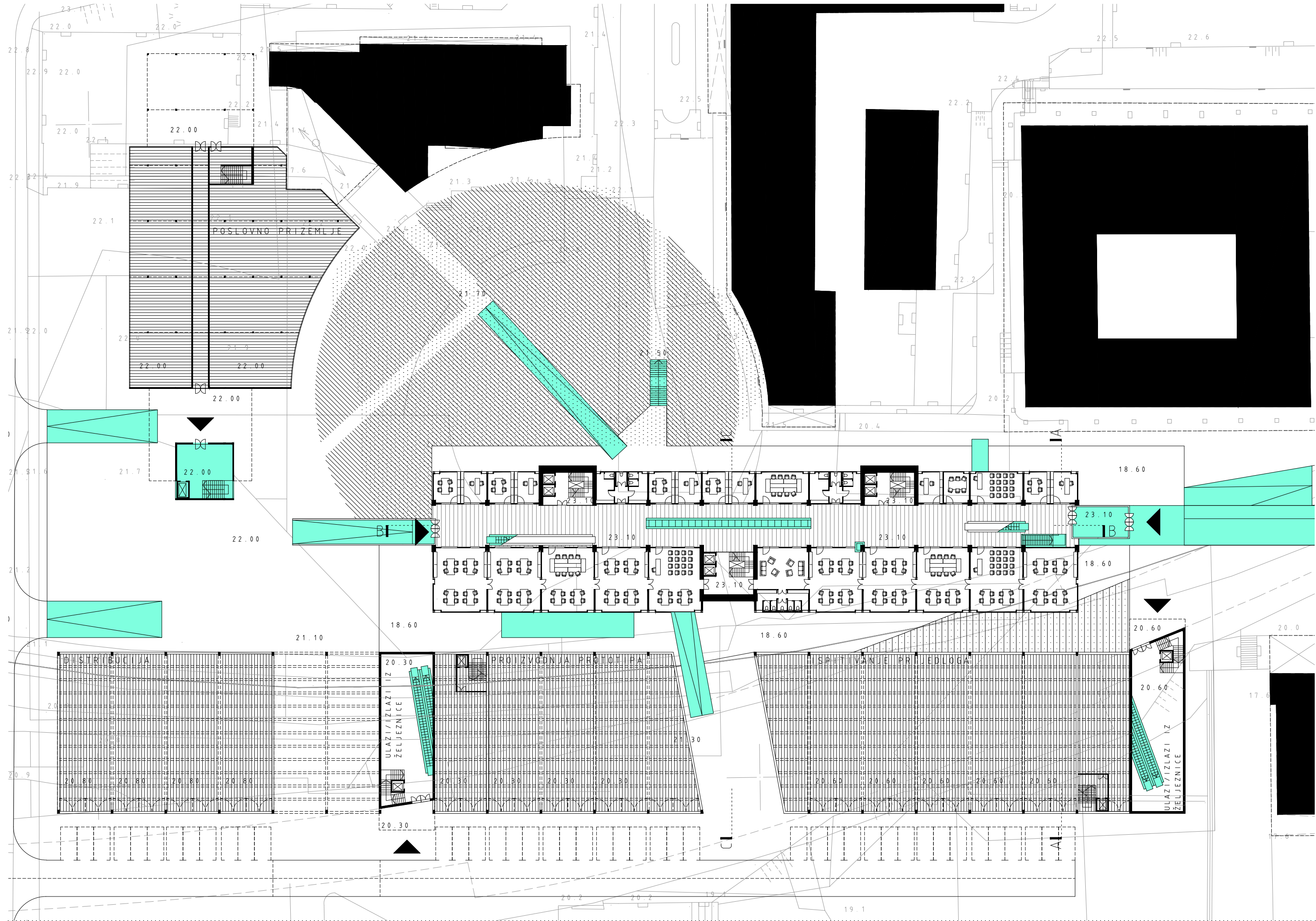

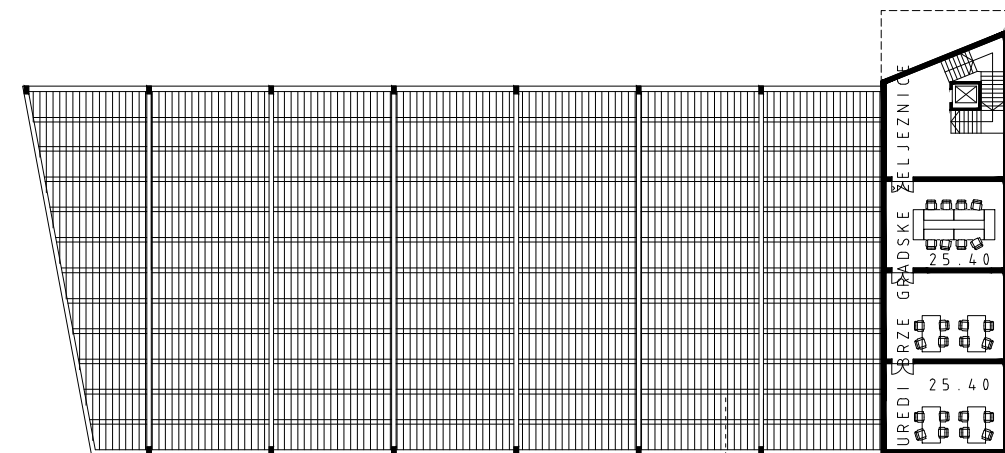
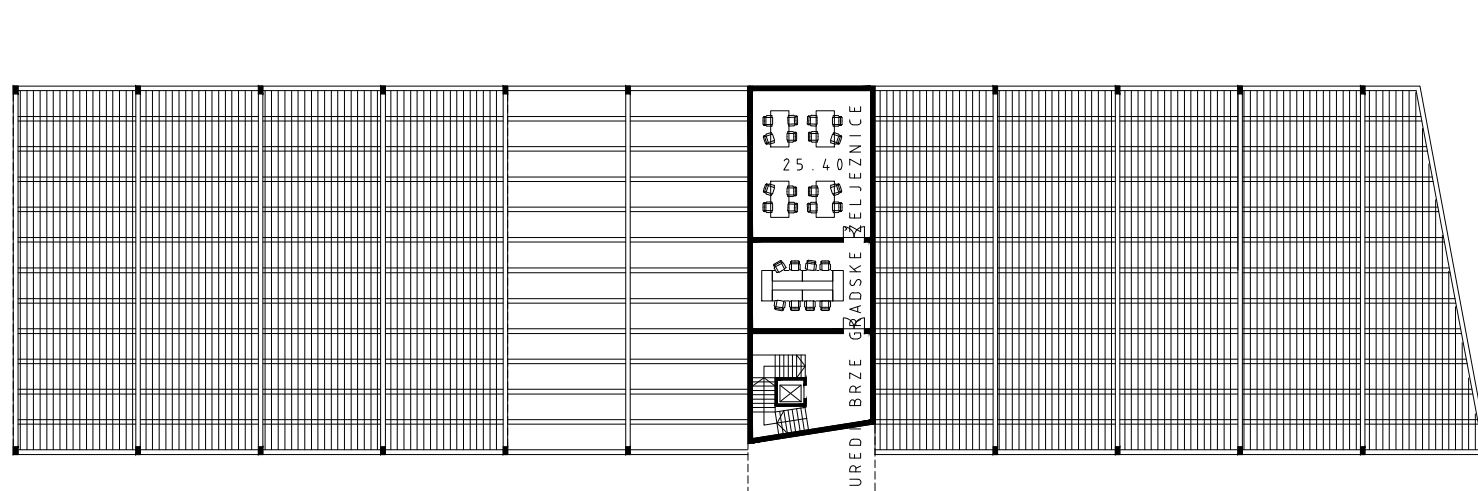
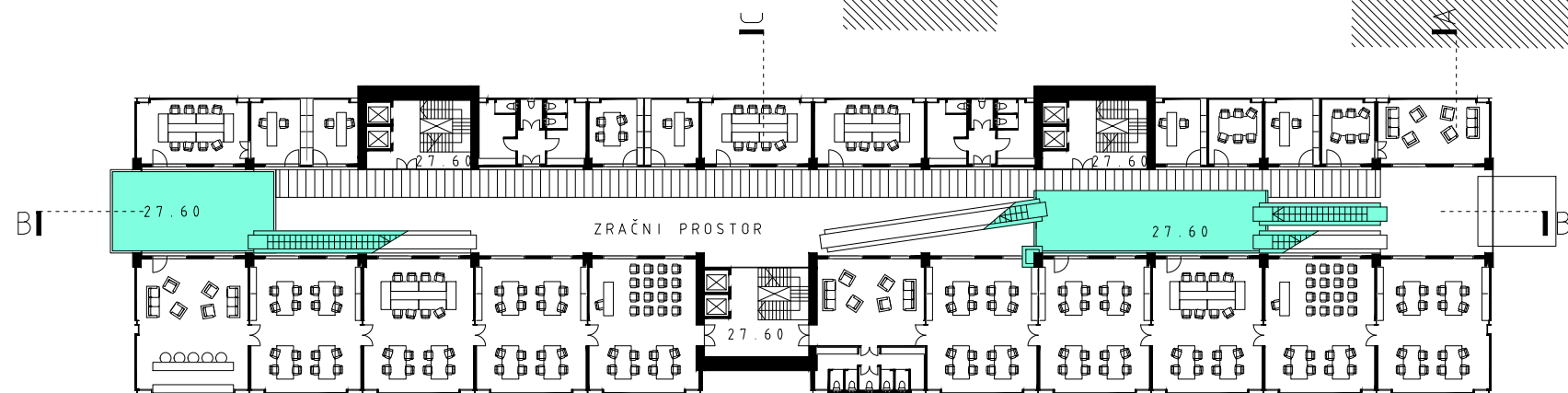
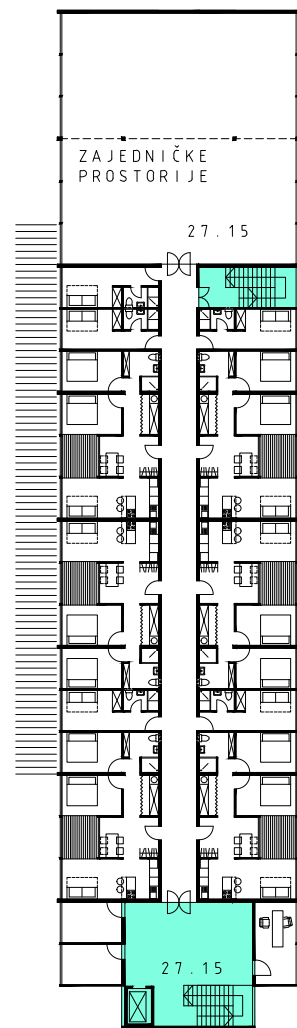
0 10 40

M 1:1000 situacija

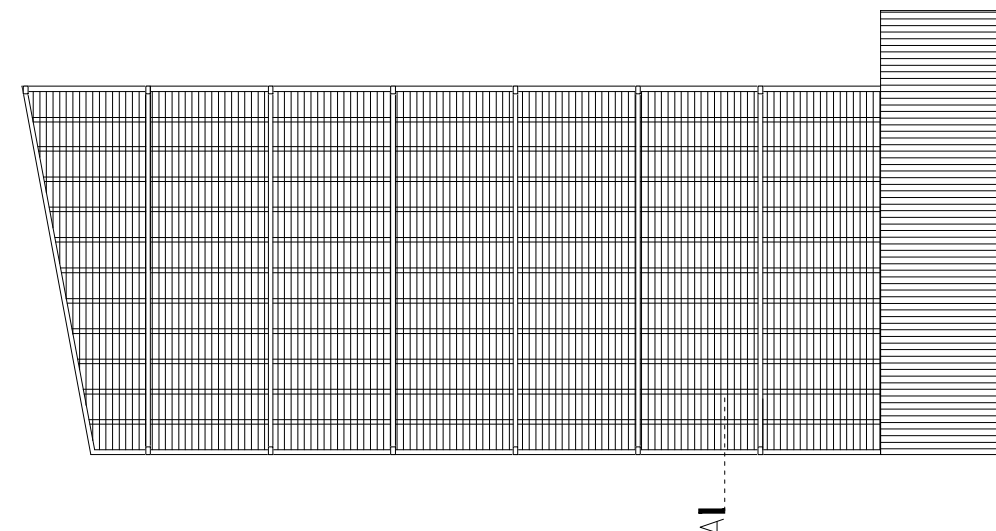
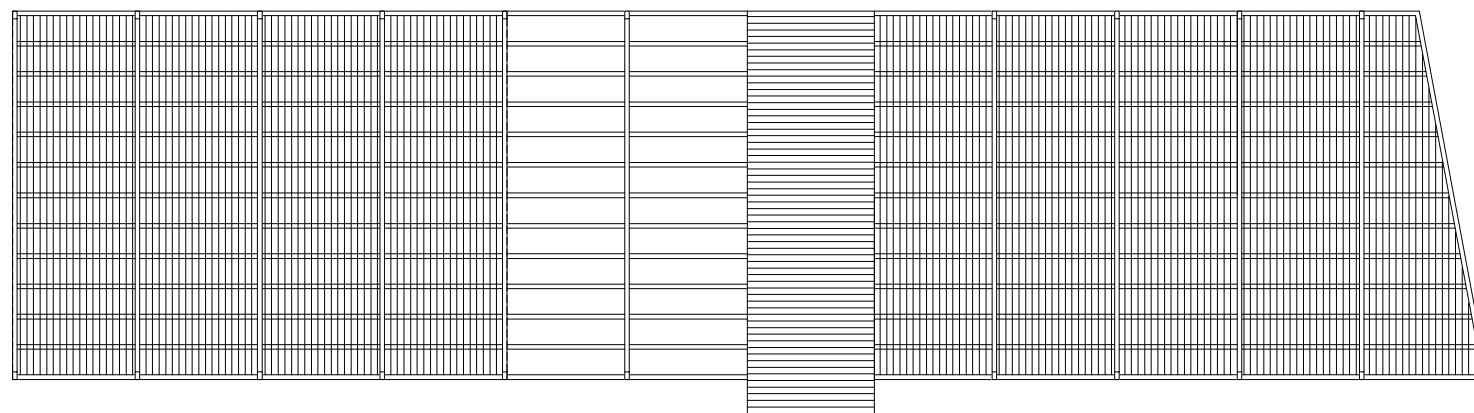
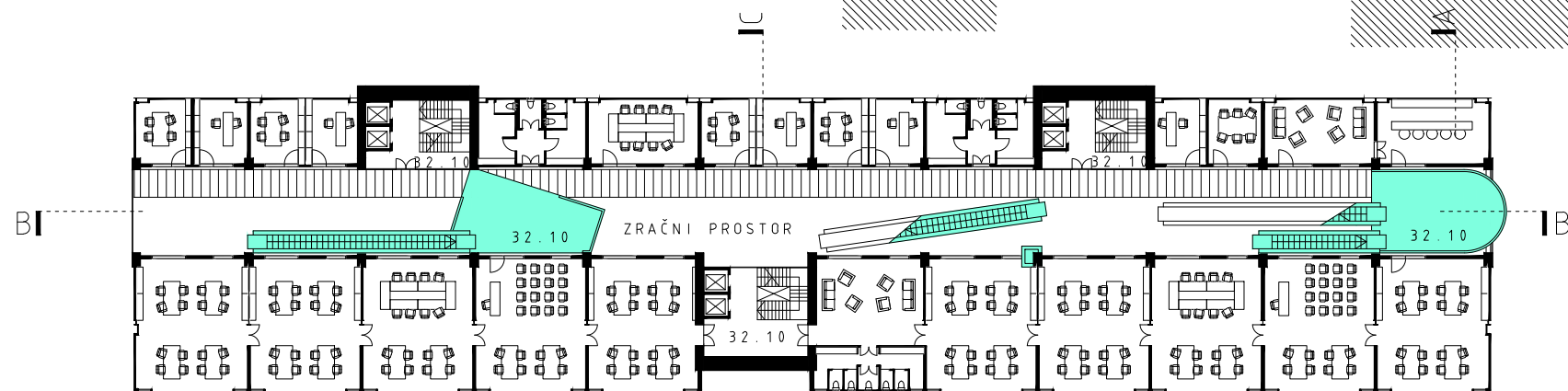
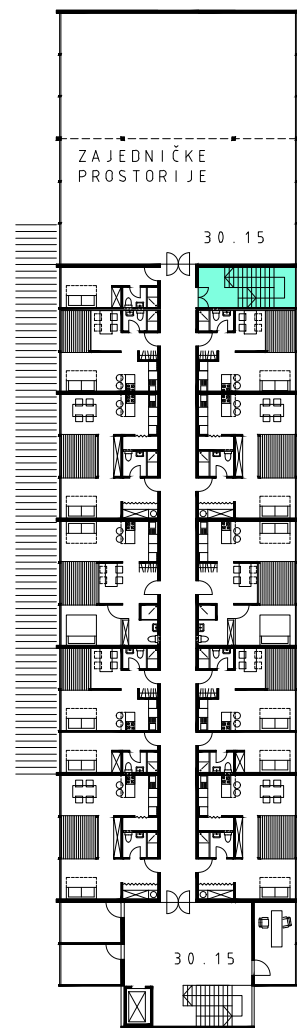

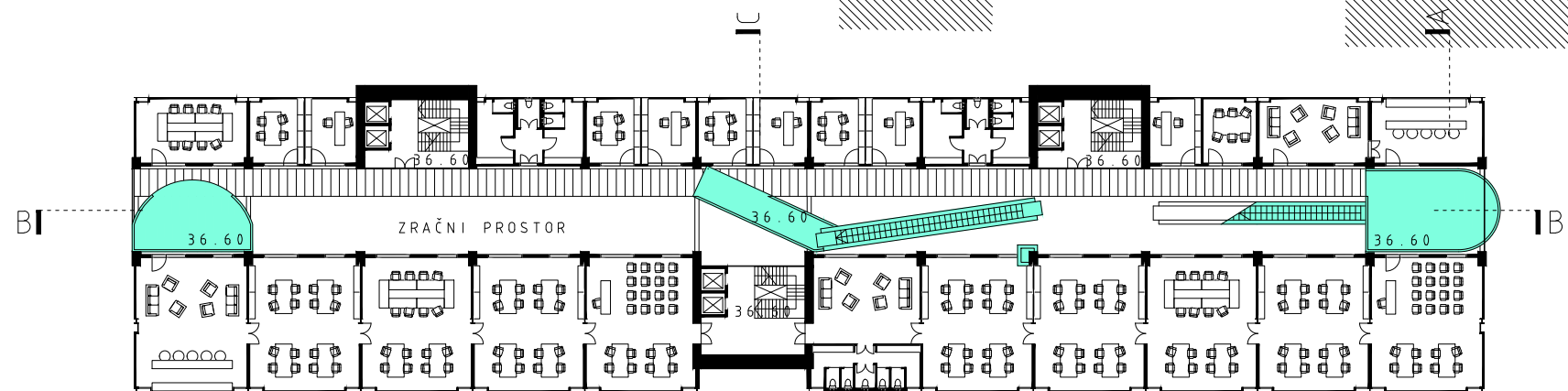
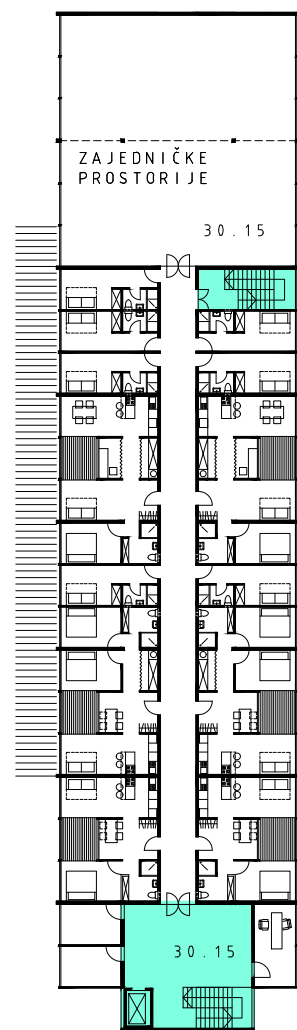

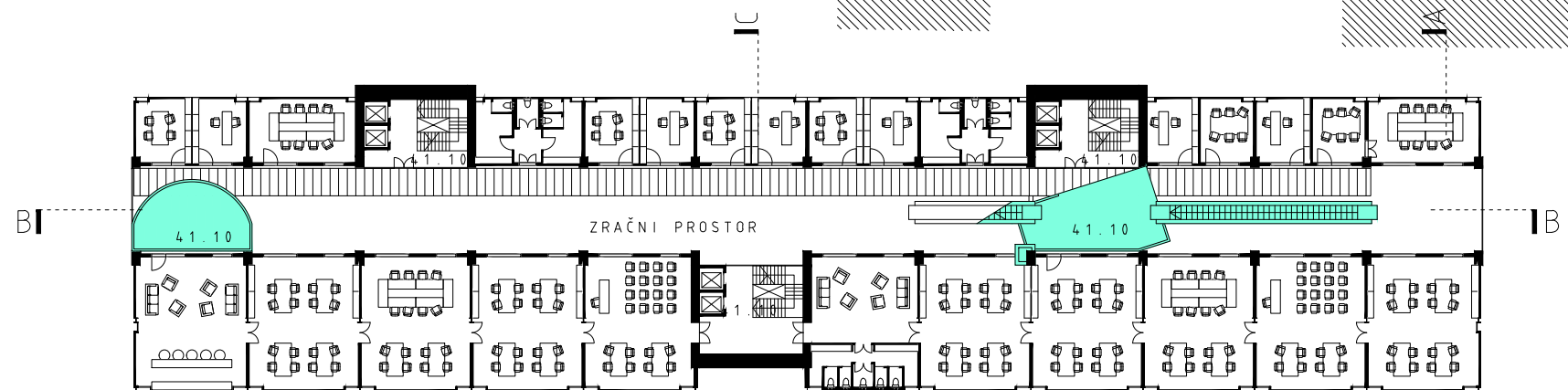
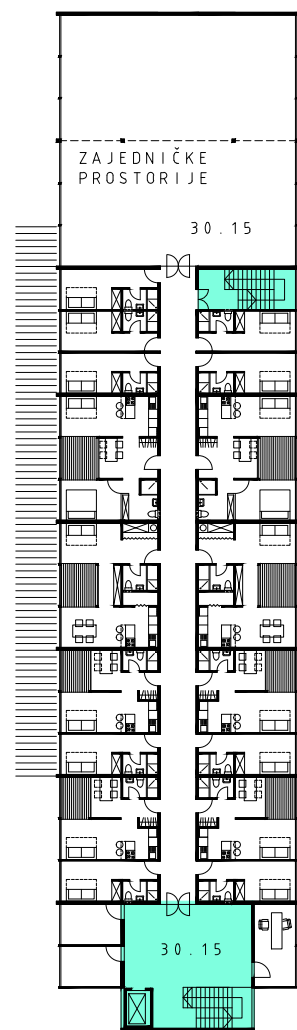
0 5

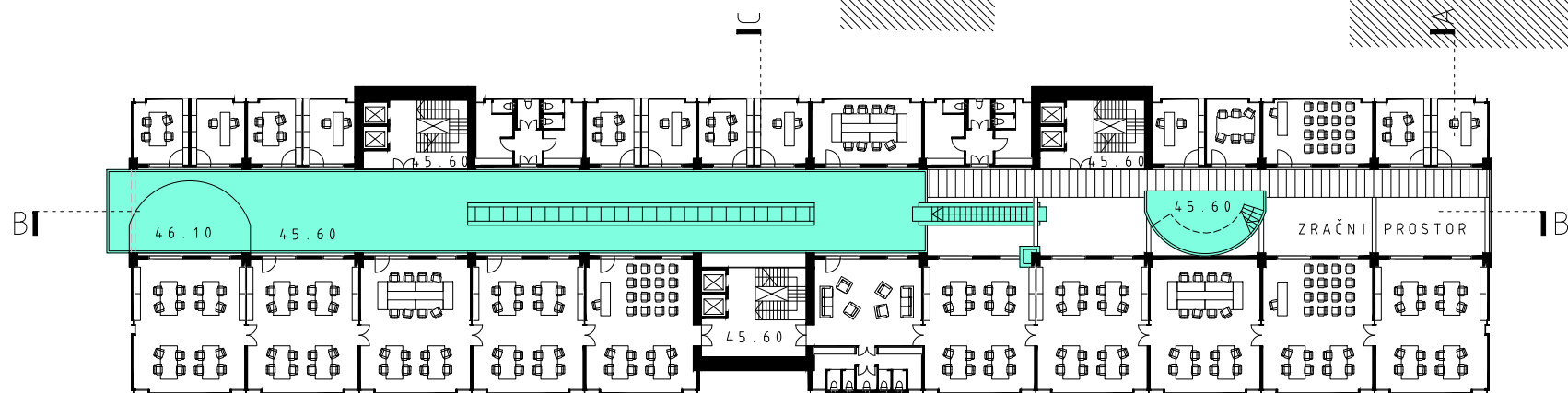
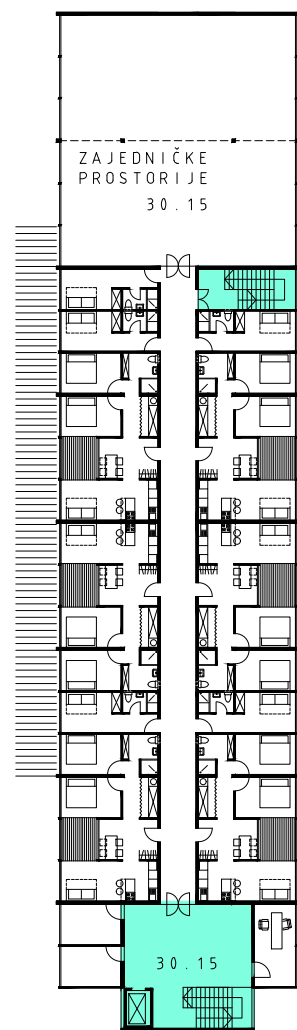
20

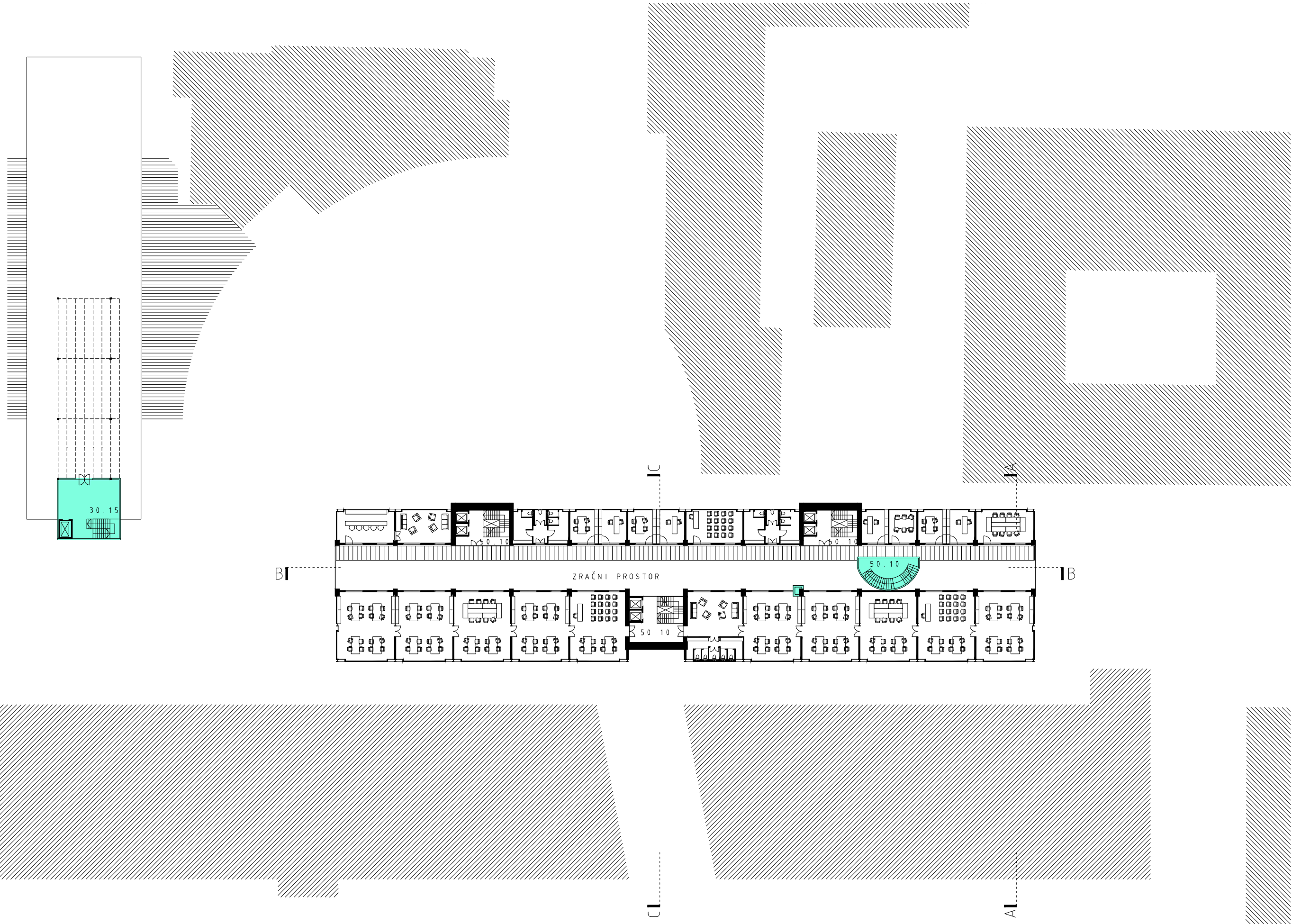
M 1:500 tlocrt razina +2

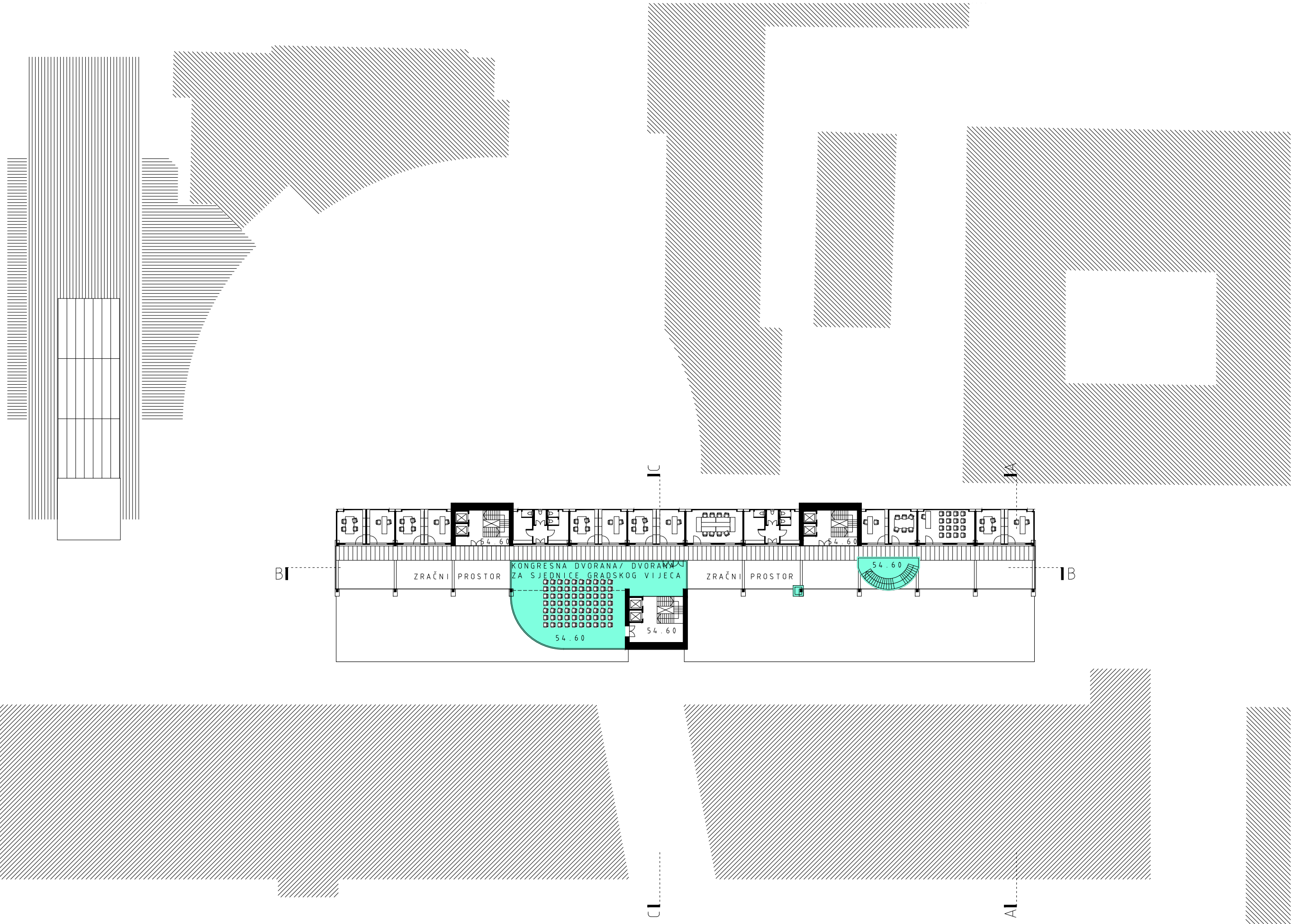

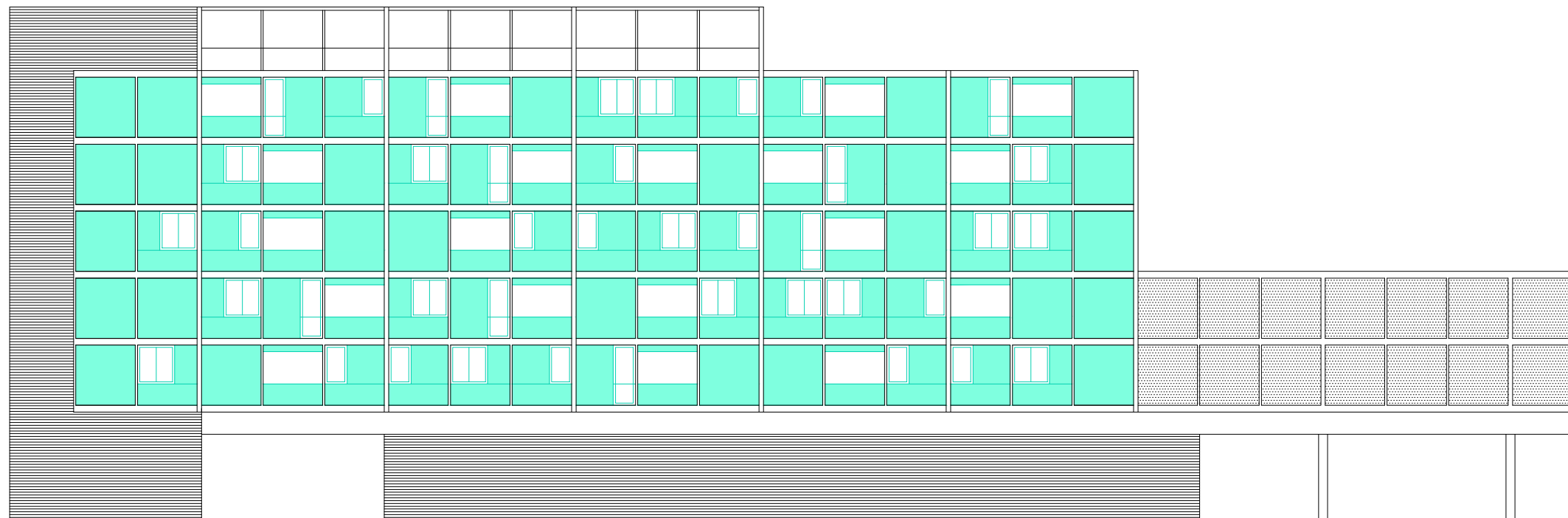

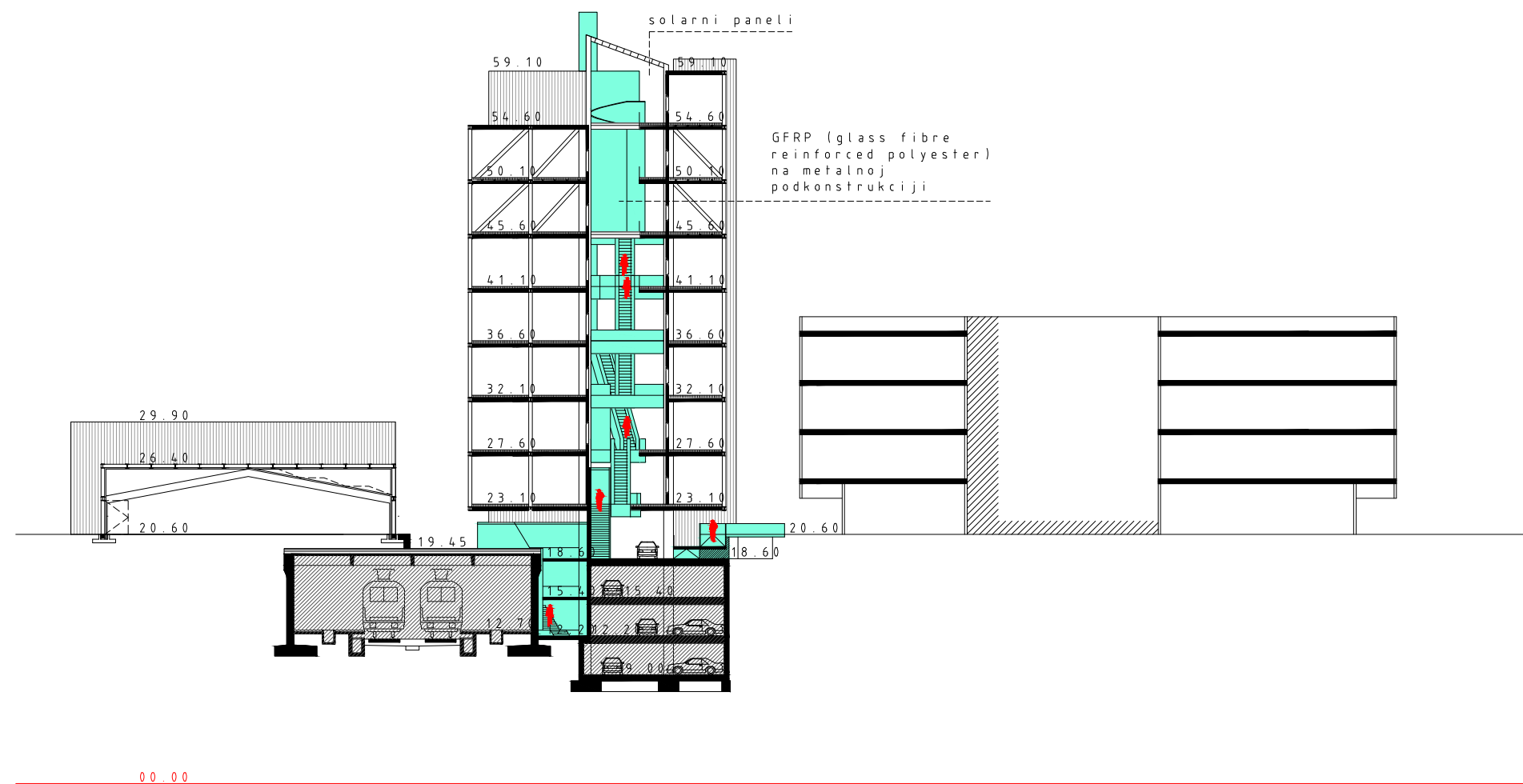

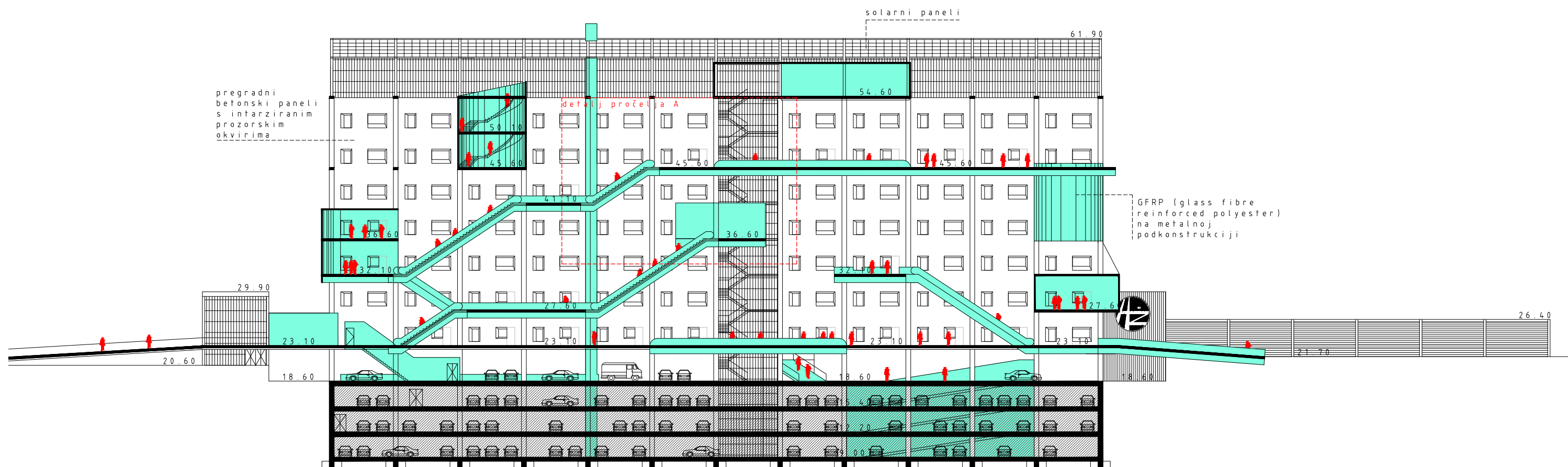
STANOVANJE

Oblikovanje pročelja treba istovremeno pomiriti uklapanje u nedovršeni dio polukružnog bloka sa uredskom zgradom Croatia Osiguranja kao i odnos sa stambenim neboderima arhitekta Stanka Fabrisa kao dominantnim vertikalama u neposrednoj blizi. Slijedi se Fabrisov princip oblikovanja gdje je na vanjskom plaštu zgrade prisutno isticanje konstruktivnih linija kao preslike konstrukcije zgrade na ravninu pročelja. Ispuna te mreže više nije nosivi zid, kao kod Fabrisa, već su to gotovi montažni fasadni elementi modularnih dimenzija koji omogućuju potpunu fleksibilnost pročelja. Okvir mreže dominantan je element koji trpi i gotov proizvodni asortiman građevne stolarije. Fleksibilnost postaje i lajtmotivom čitavog stanovanja gdje multiplikacijom tlocrtnog modula 6.4×2.75 m možemo ostvariti čitav niz tlocrtnih dispozicija. Lođa postaje centralnim dijelom stana - ekstenzija svih glavnih prostorijskih u stanu.

0 5 20

M 1:500 presjek A-A

00.00

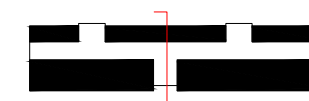
0 5 20

M 1:500 presjek B-B

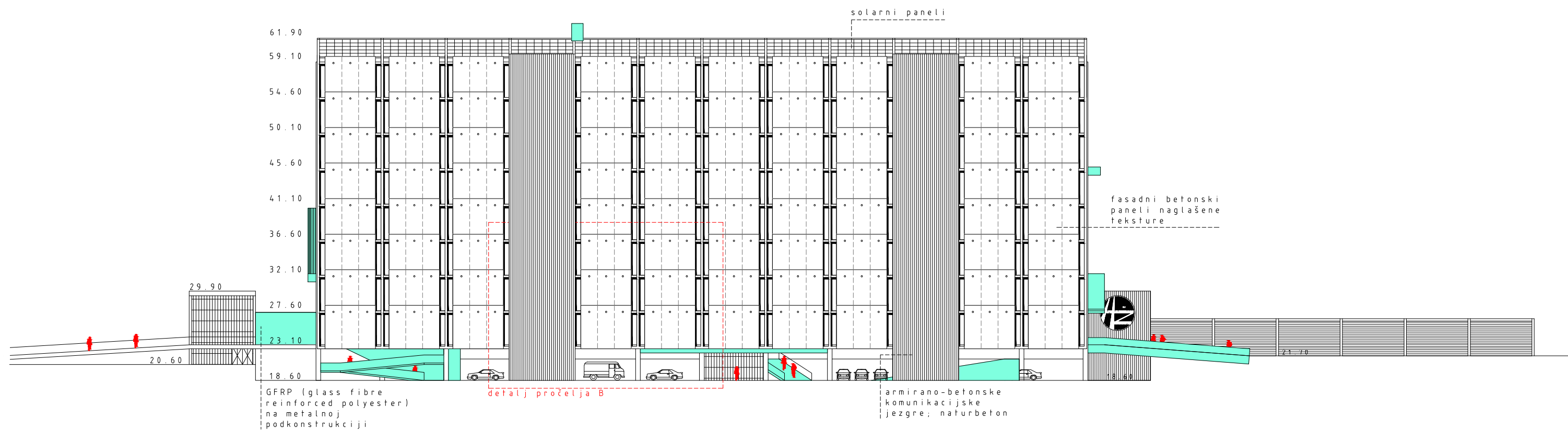

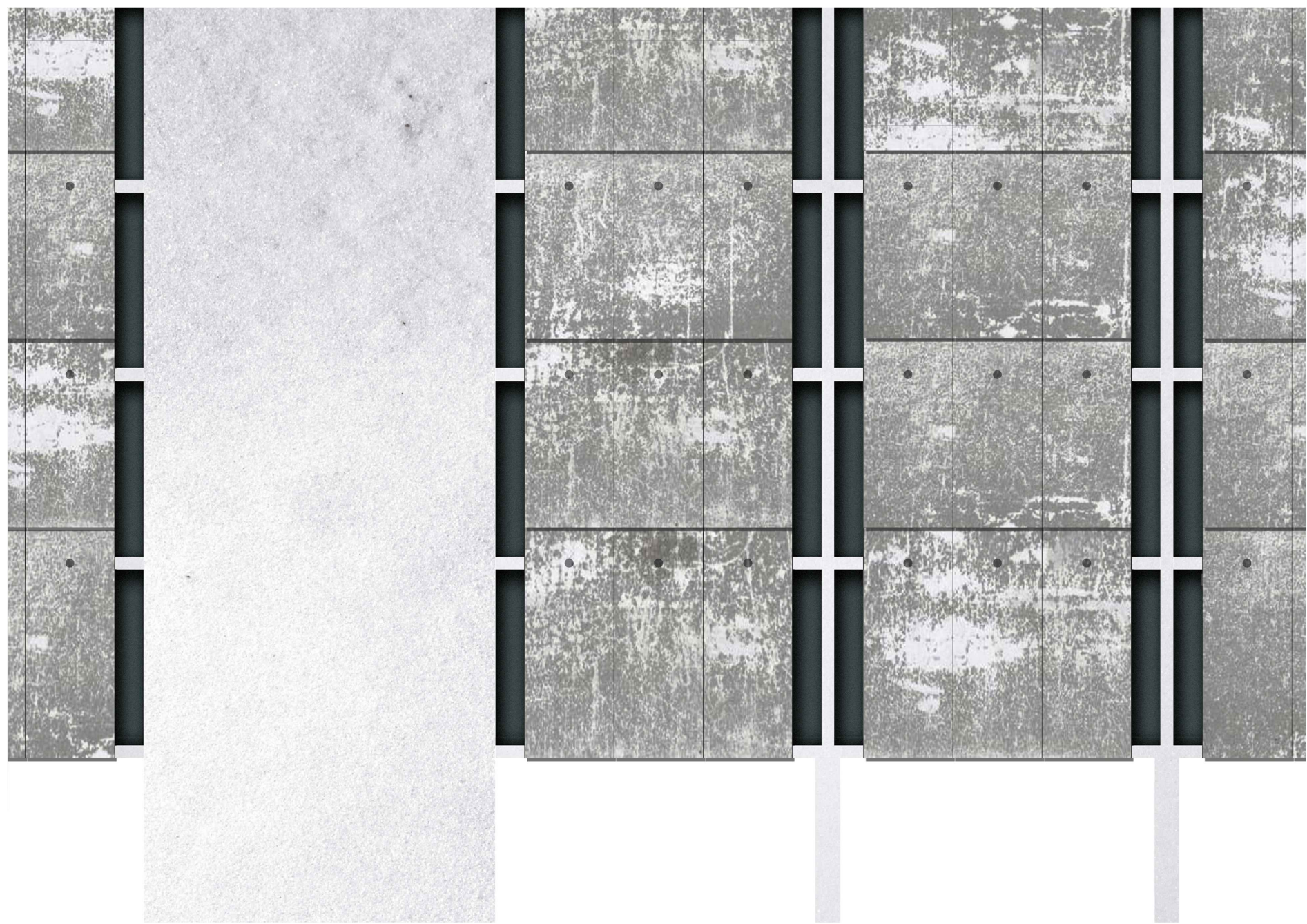
00.00

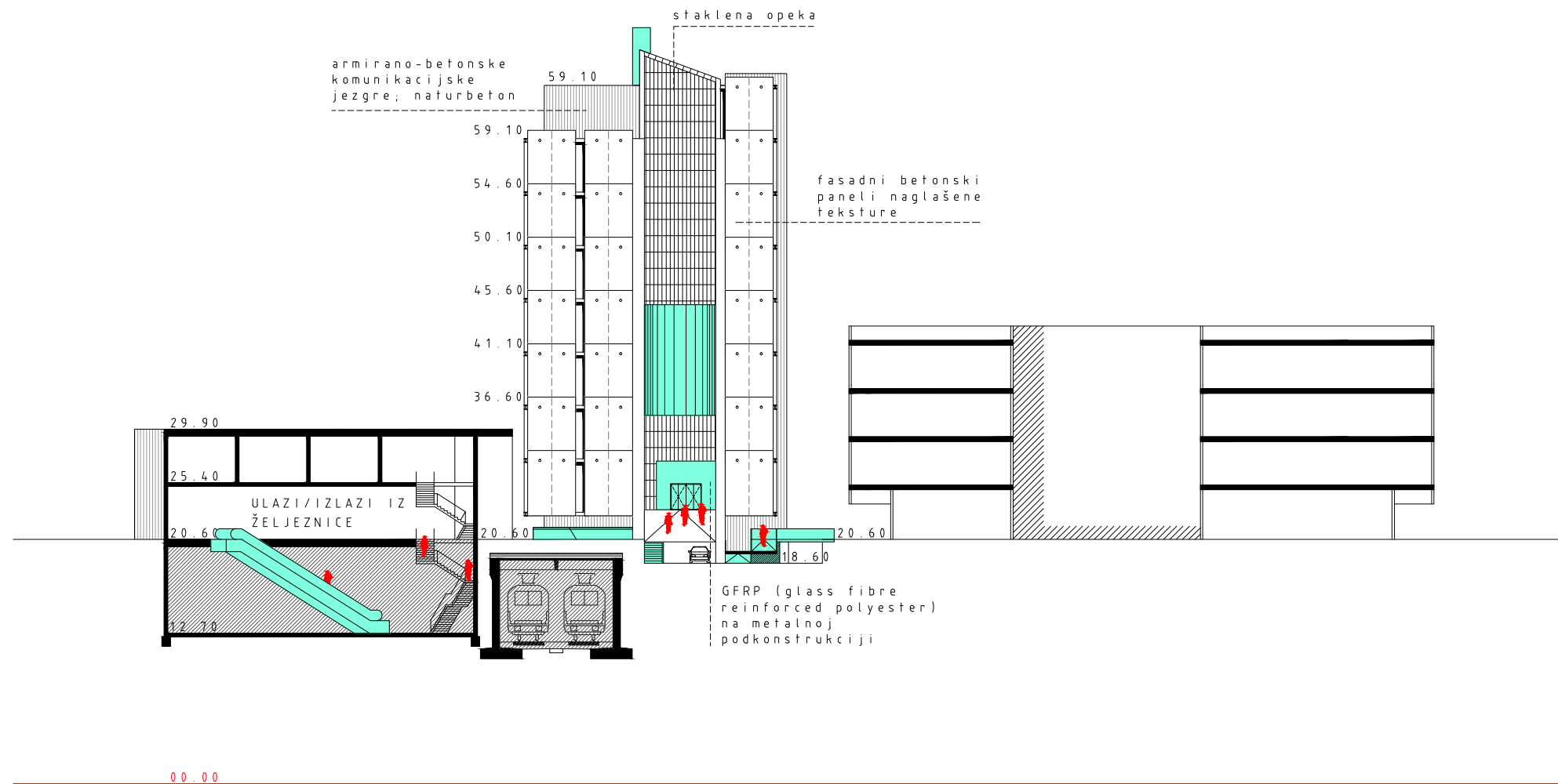

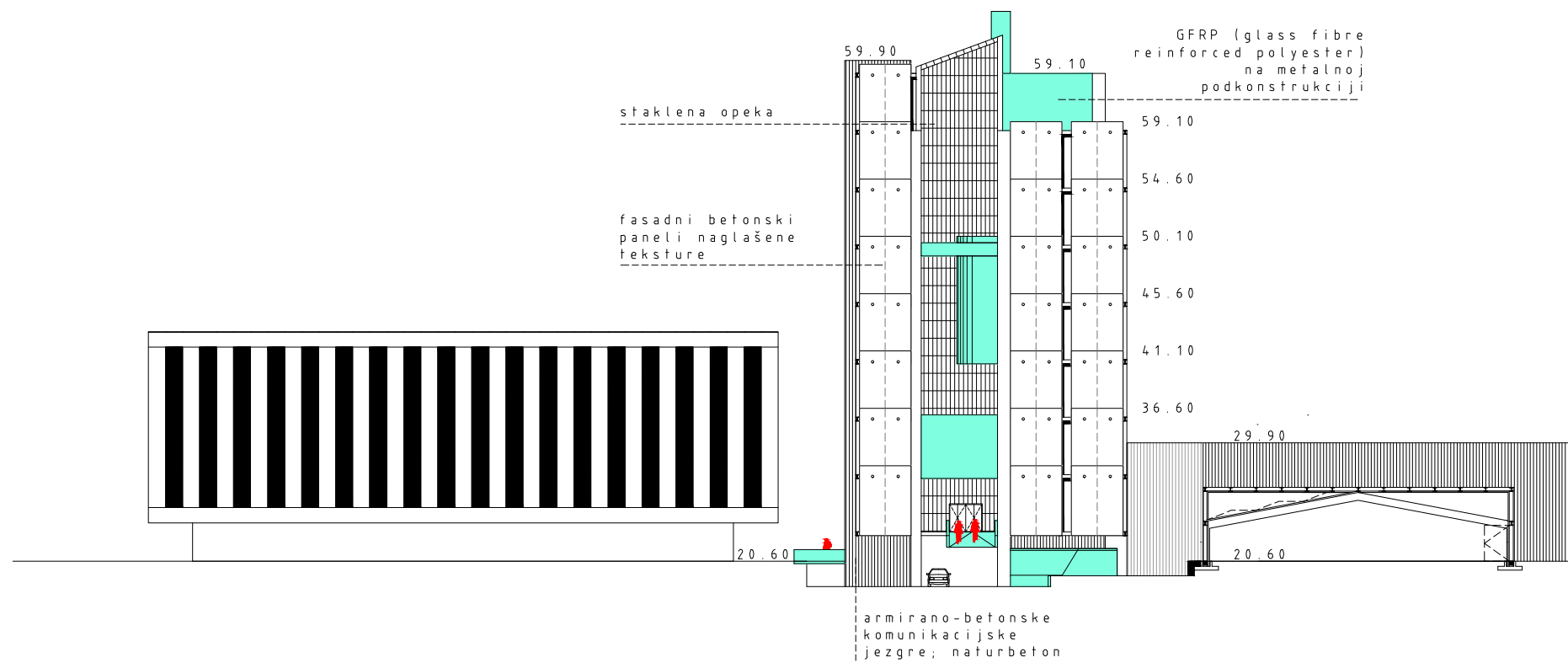
0 5 20

M 1:500 presjek C-C

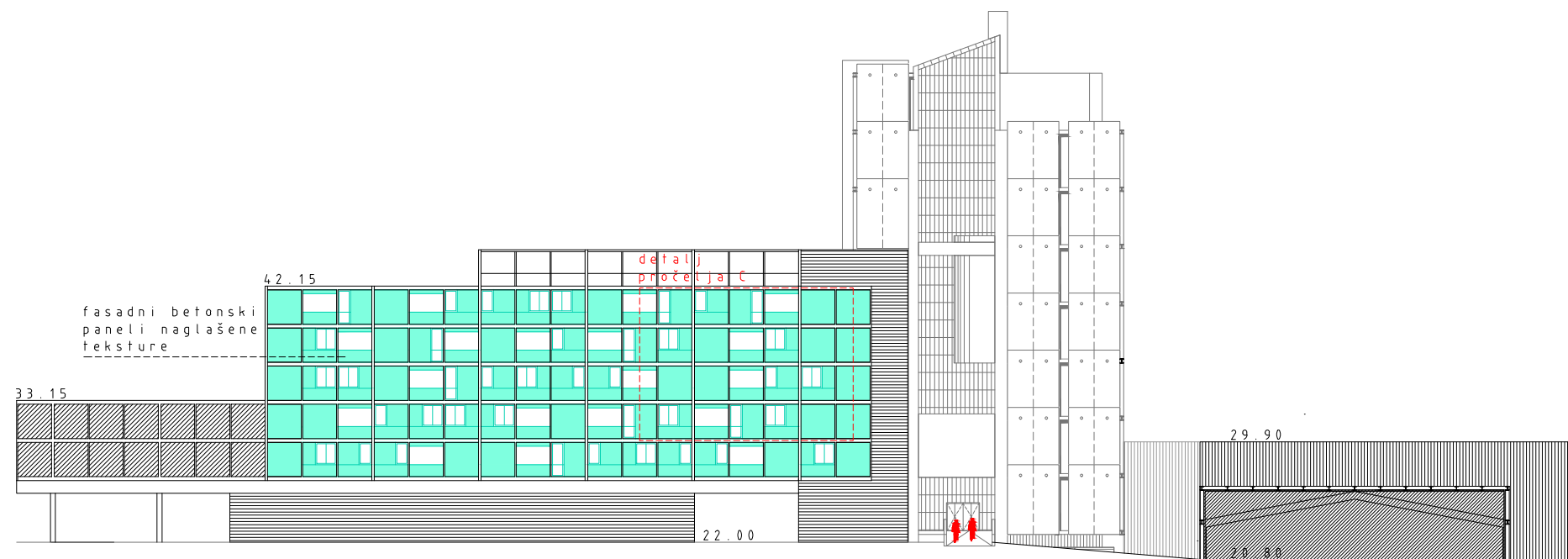

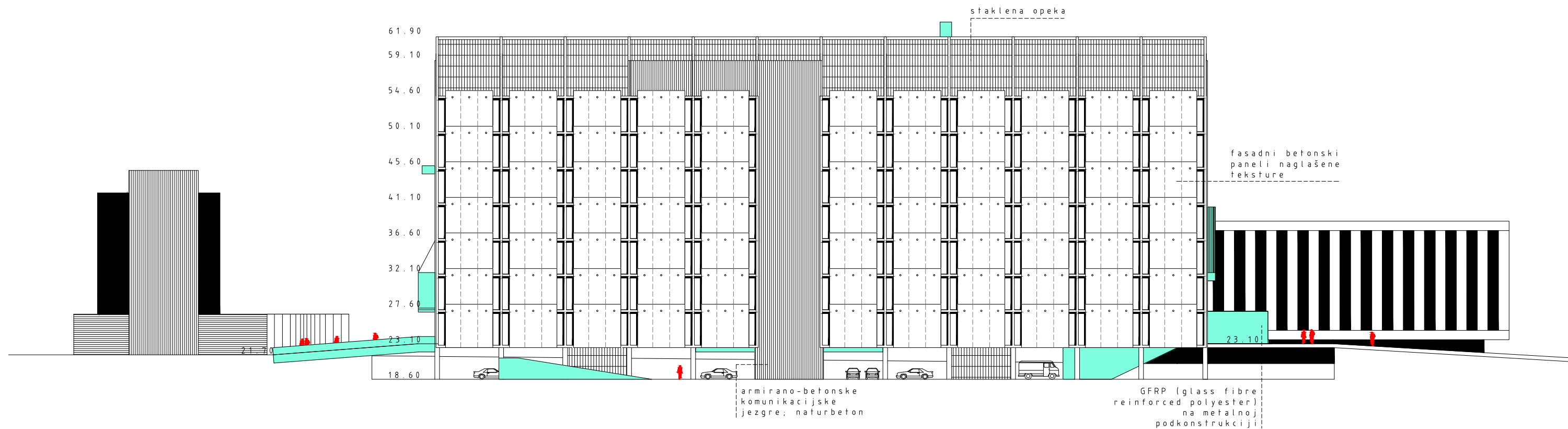

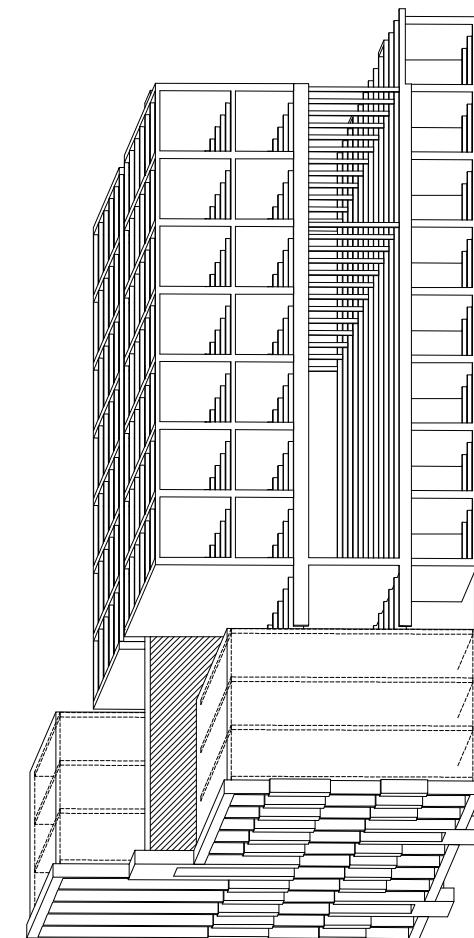
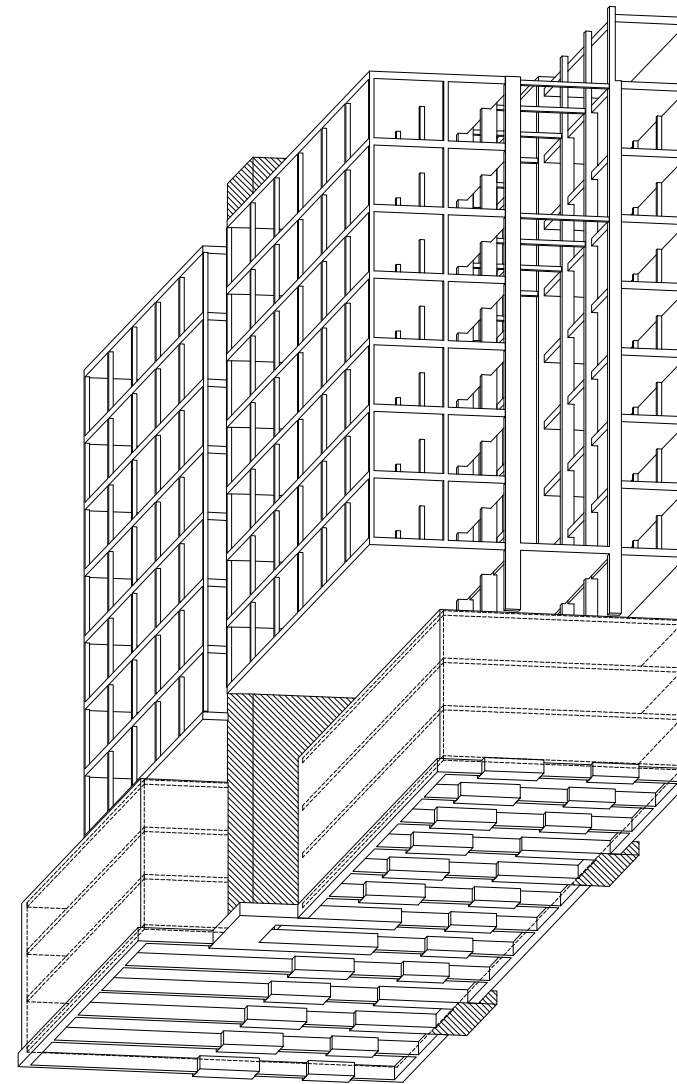
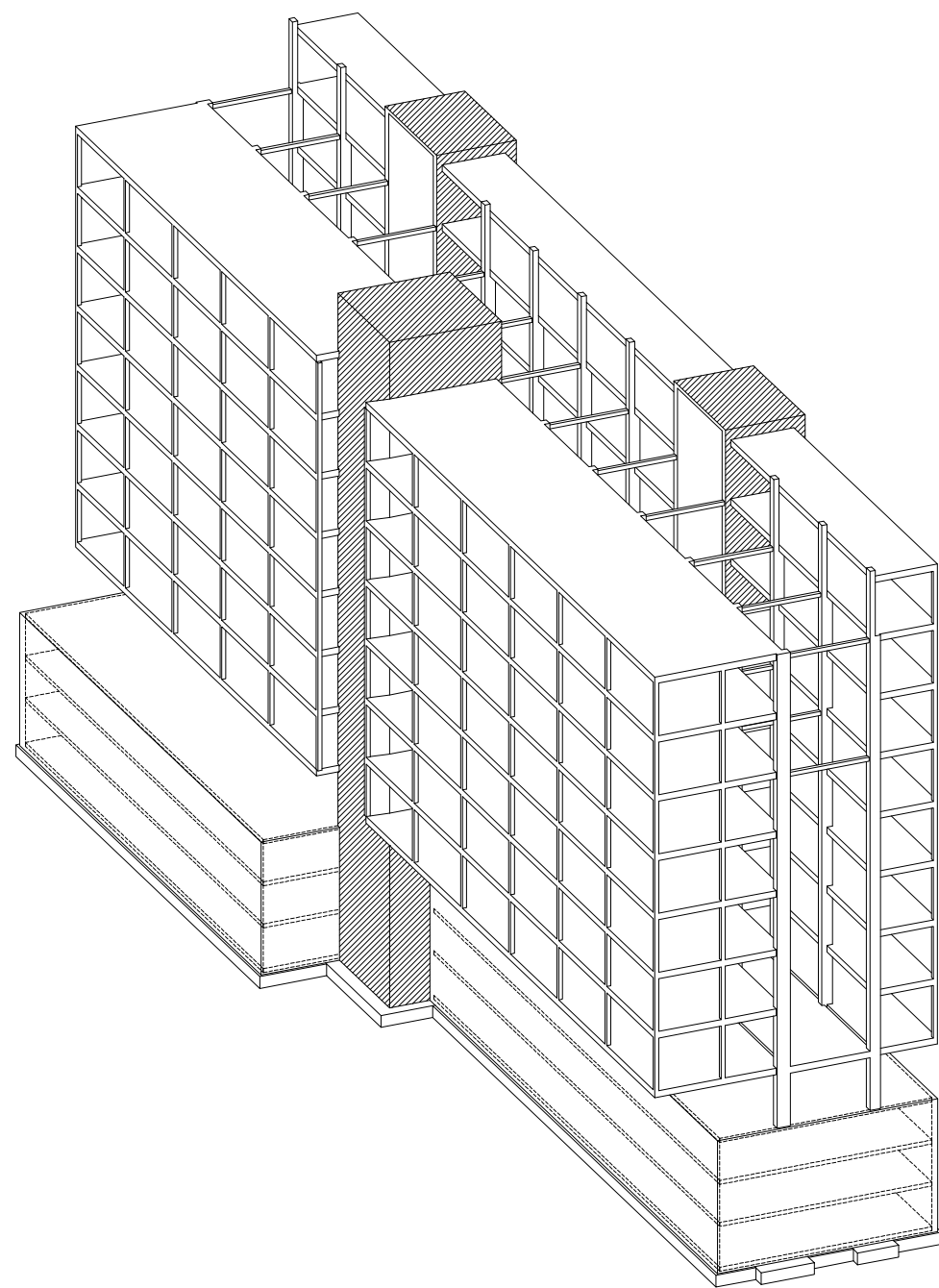
00.00

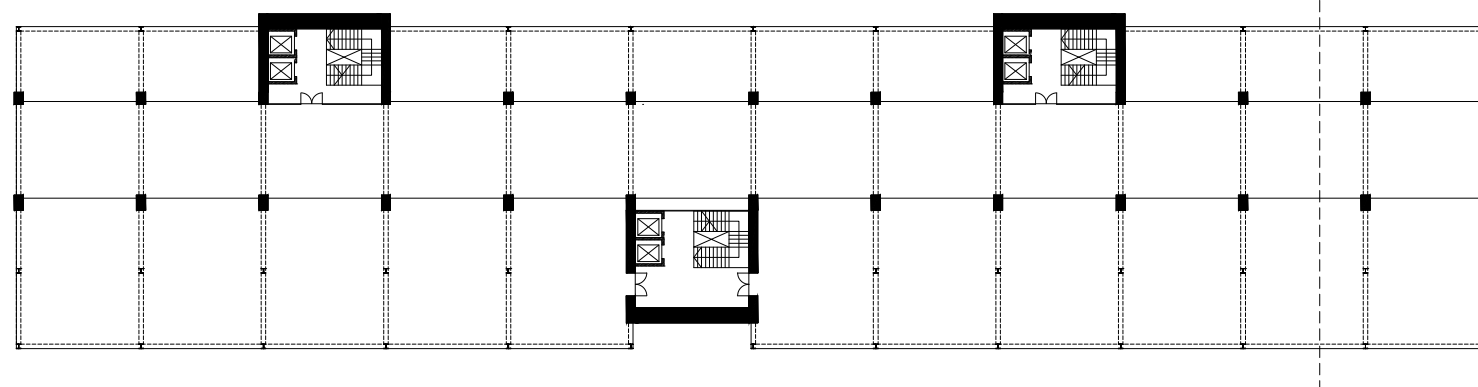

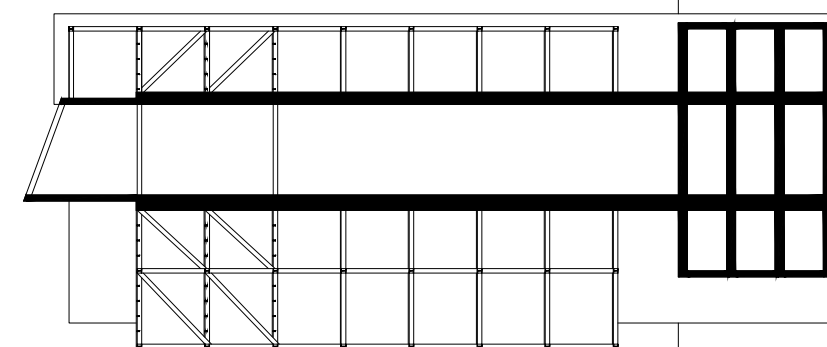

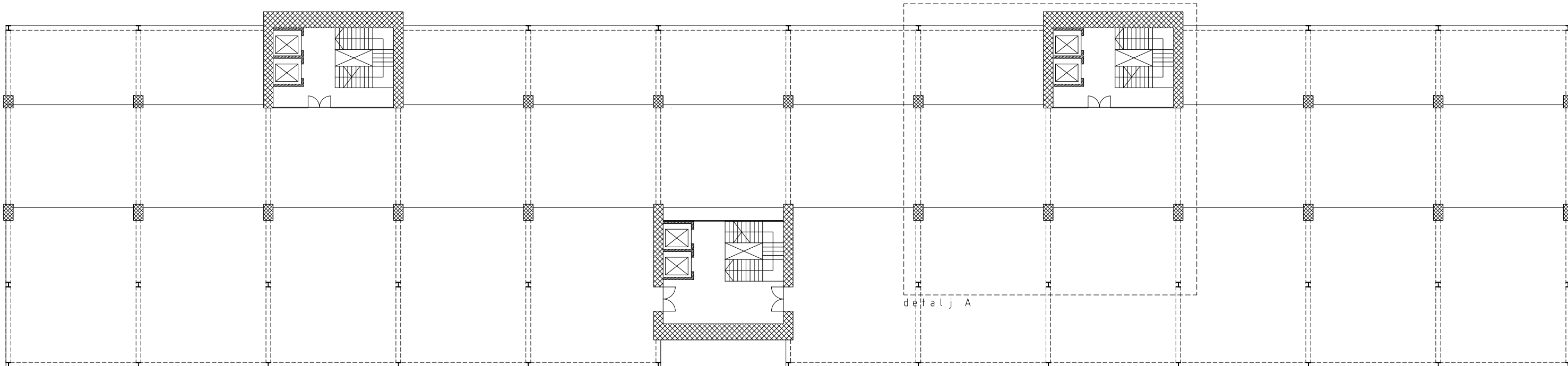

plan karakterističnog kata

presjek

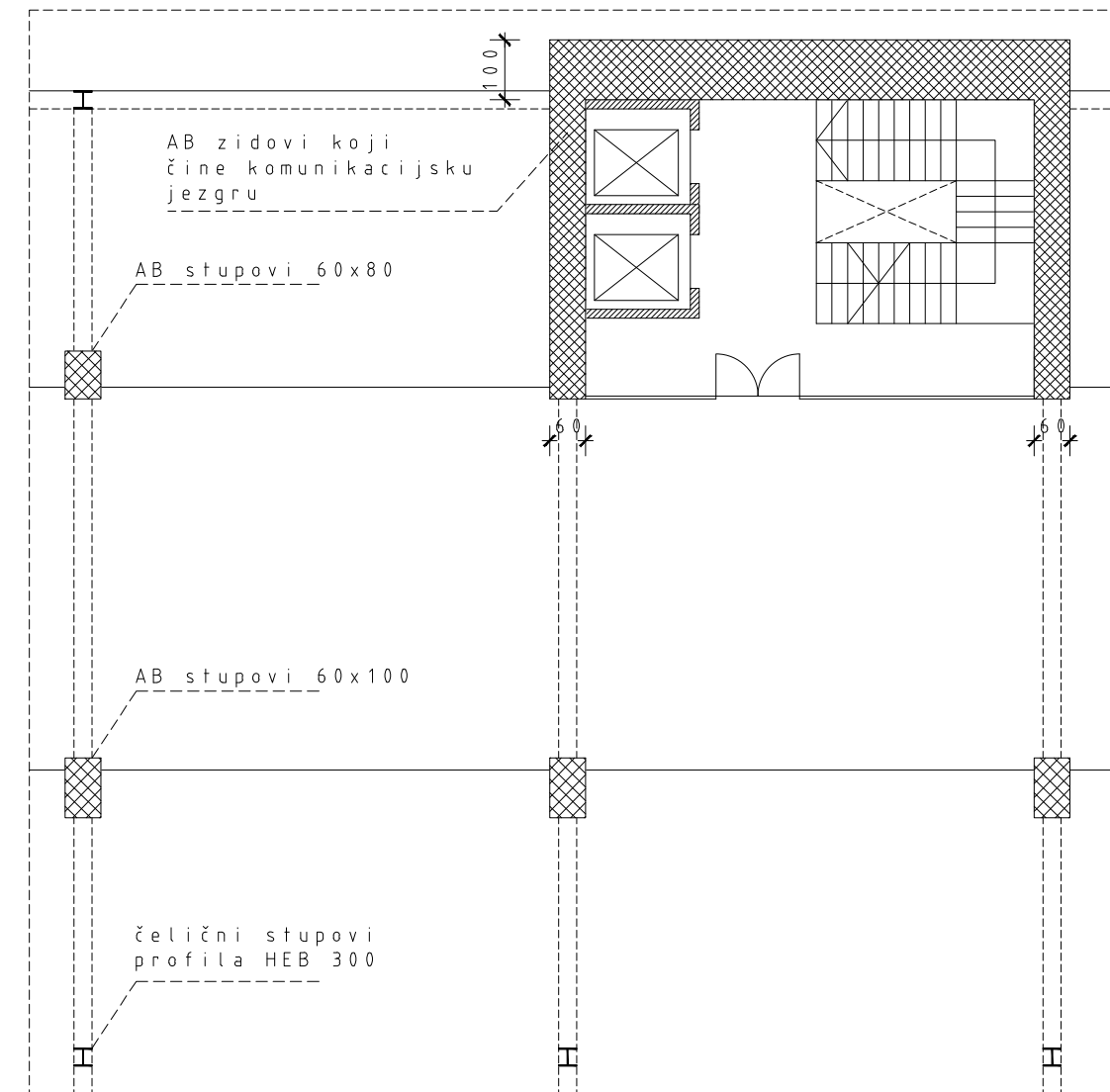

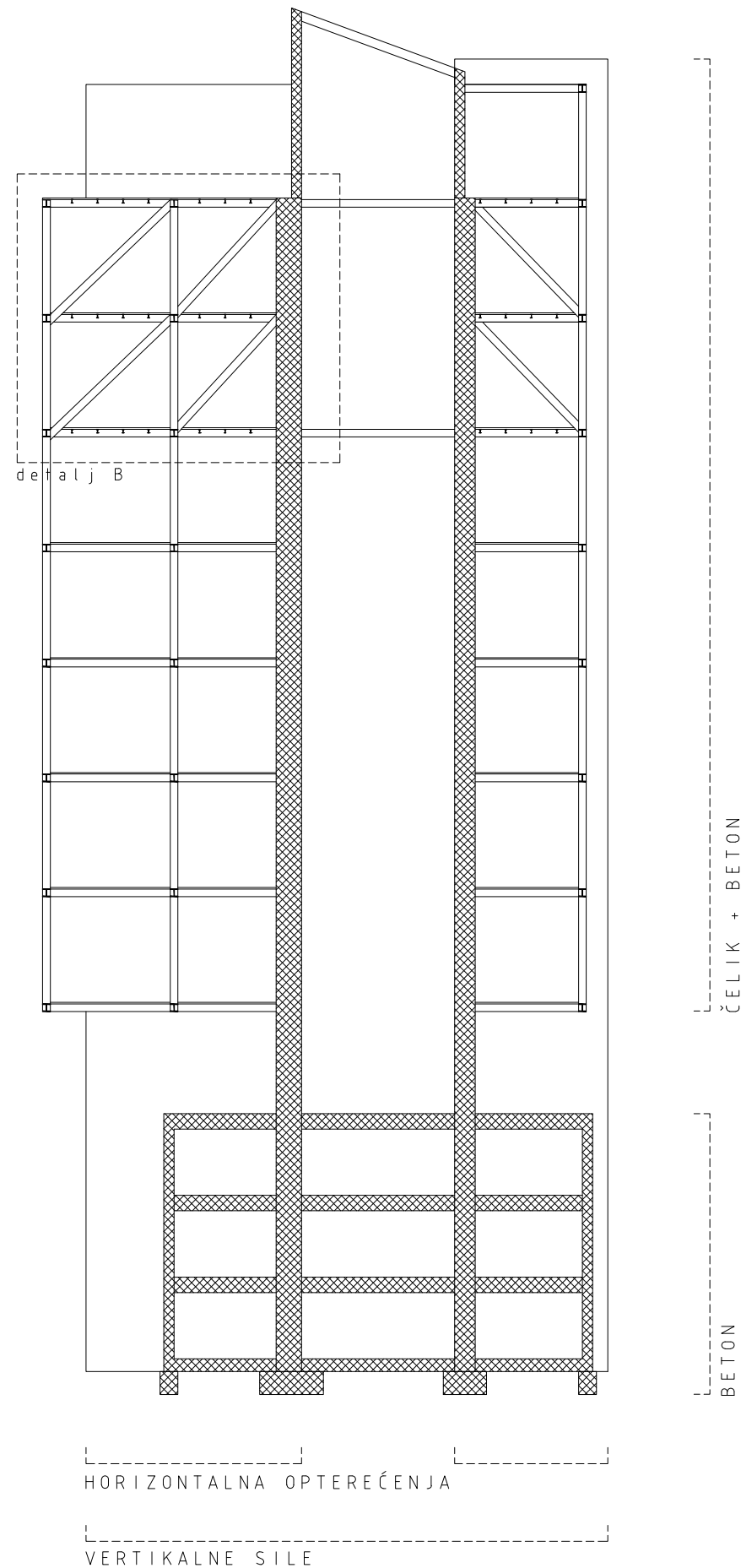
KONSTRUKCIJA:

Konstrukcija se sastoji od armirano betonskih stupova 60x80cm i 60x100cm i armirano betonskih zidova debljine 60-100cm u koje je smještena komunikacijska jezgra, kao i od čeličnih nosača na višim katovima (od 1.-8. etaže), dok su ukopane tri etaže garaže isključivo betonske konstrukcije. Na posljednje dvije etaže vertikalne sile se na AB stupove prenose putem katne rešetke od valjanih čeličnih nosača profila HEB 300 na koju su ovješeni čelični stupovi profila HEB 300. Čelični stupovi povezani su čeličnim gredama istog profila. Sekundarna konstrukcija koja se vezuje na spomenute čelične nosače su grede profila IPE 140 koje nose betonsku međukatnu konstrukciju debljine 6 cm. Radi ojačanja konstrukcije na posljednjoj etaži i drugoj ispod nje AB stupovi su međusobno povezani čeličnim gredama profila HEB 300.

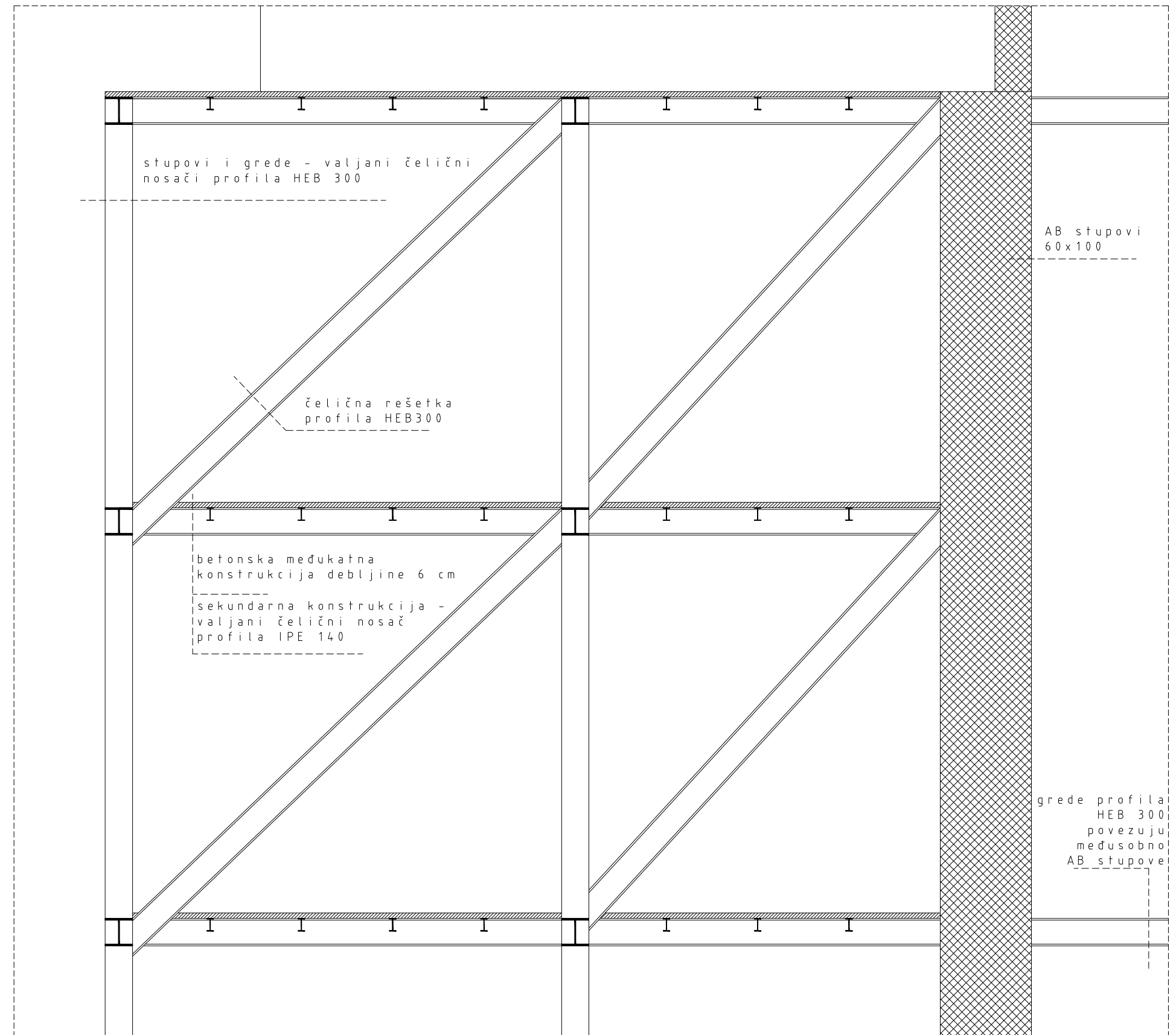
Gravitacijska djelovanja (vertikalne sile) nose armirano betonski stupovi i zidovi, dok na horizontalna opterećenja (potres) u oba smjera nose armirano-betonski zidovi.

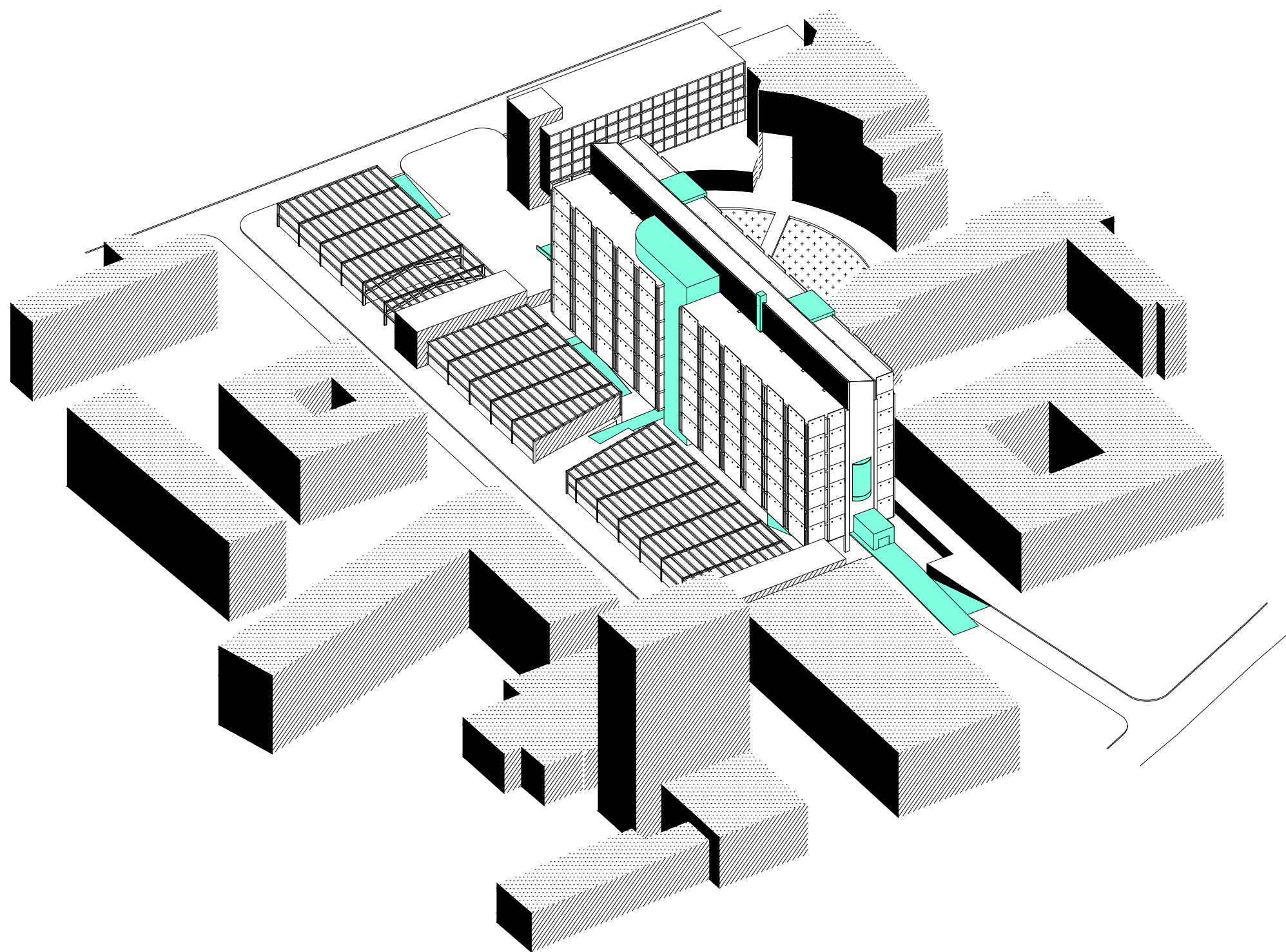
detalj A
M 1:125

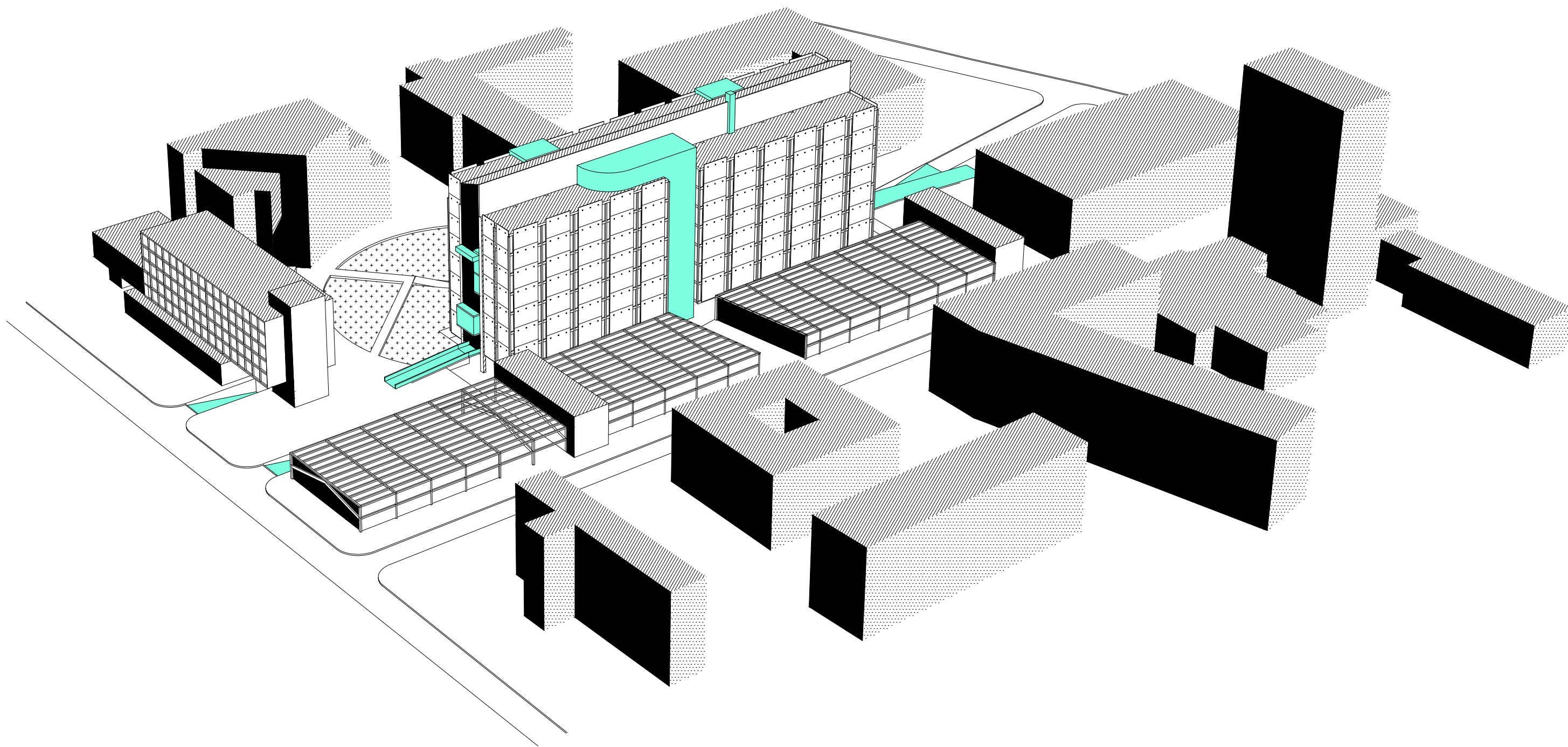

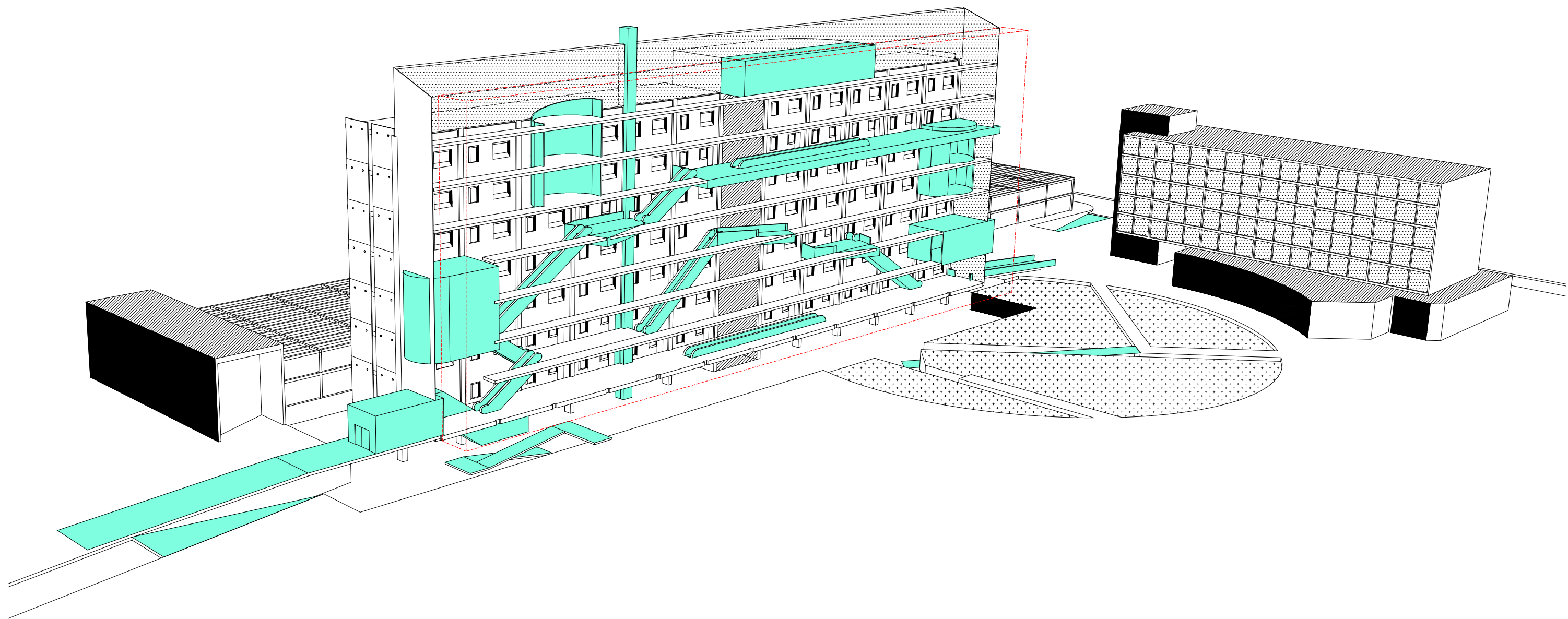

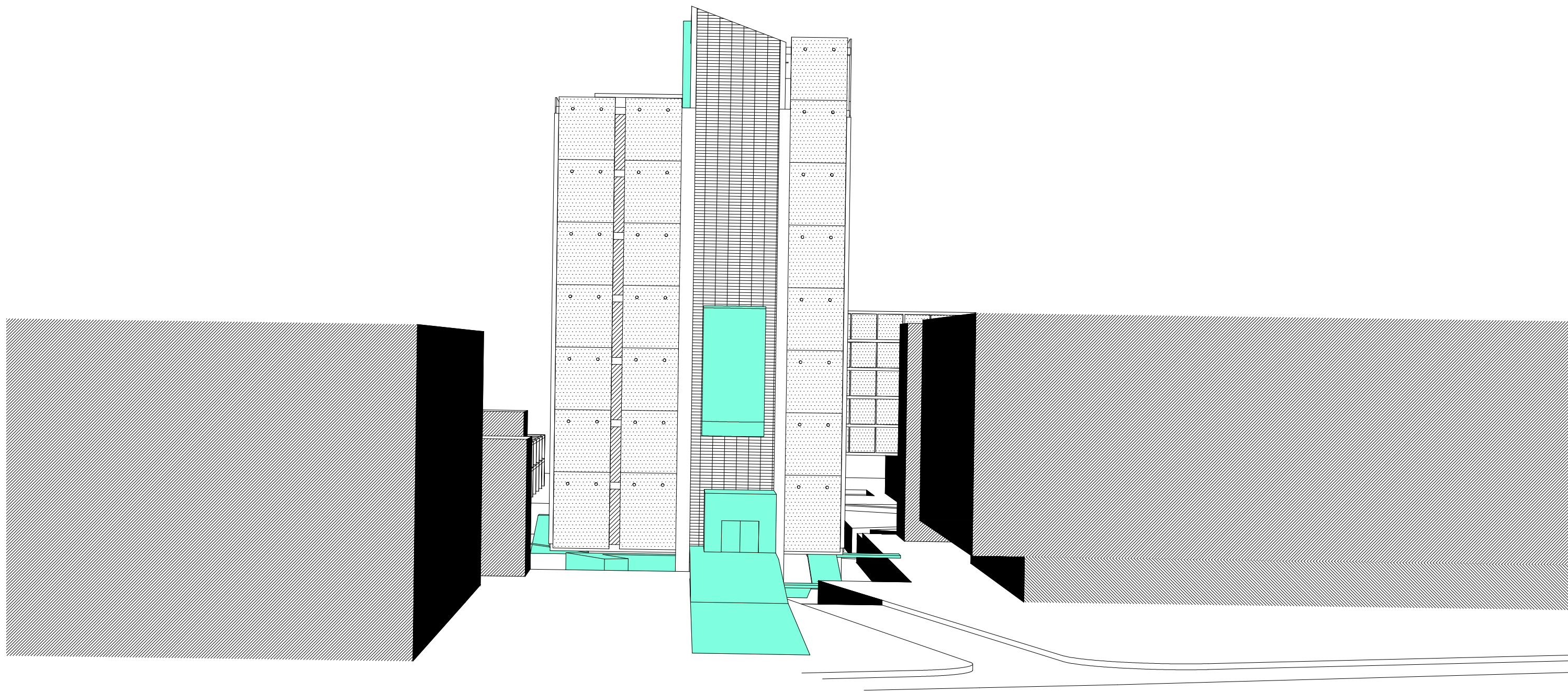
detalj B
M 1:50

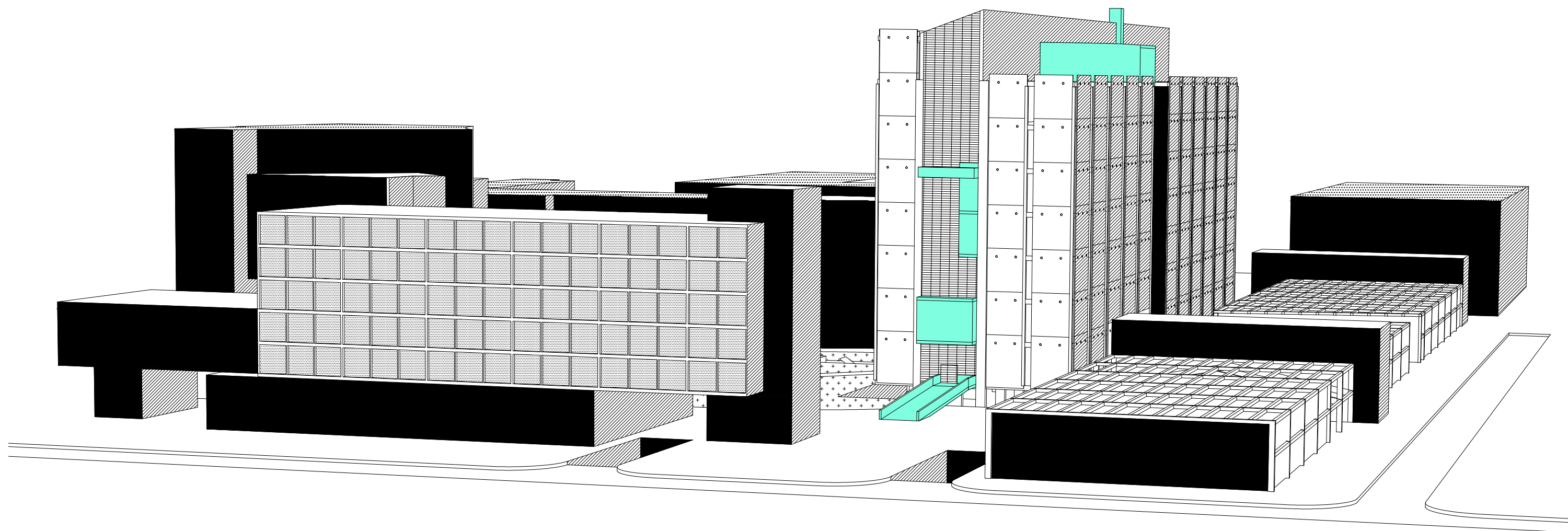

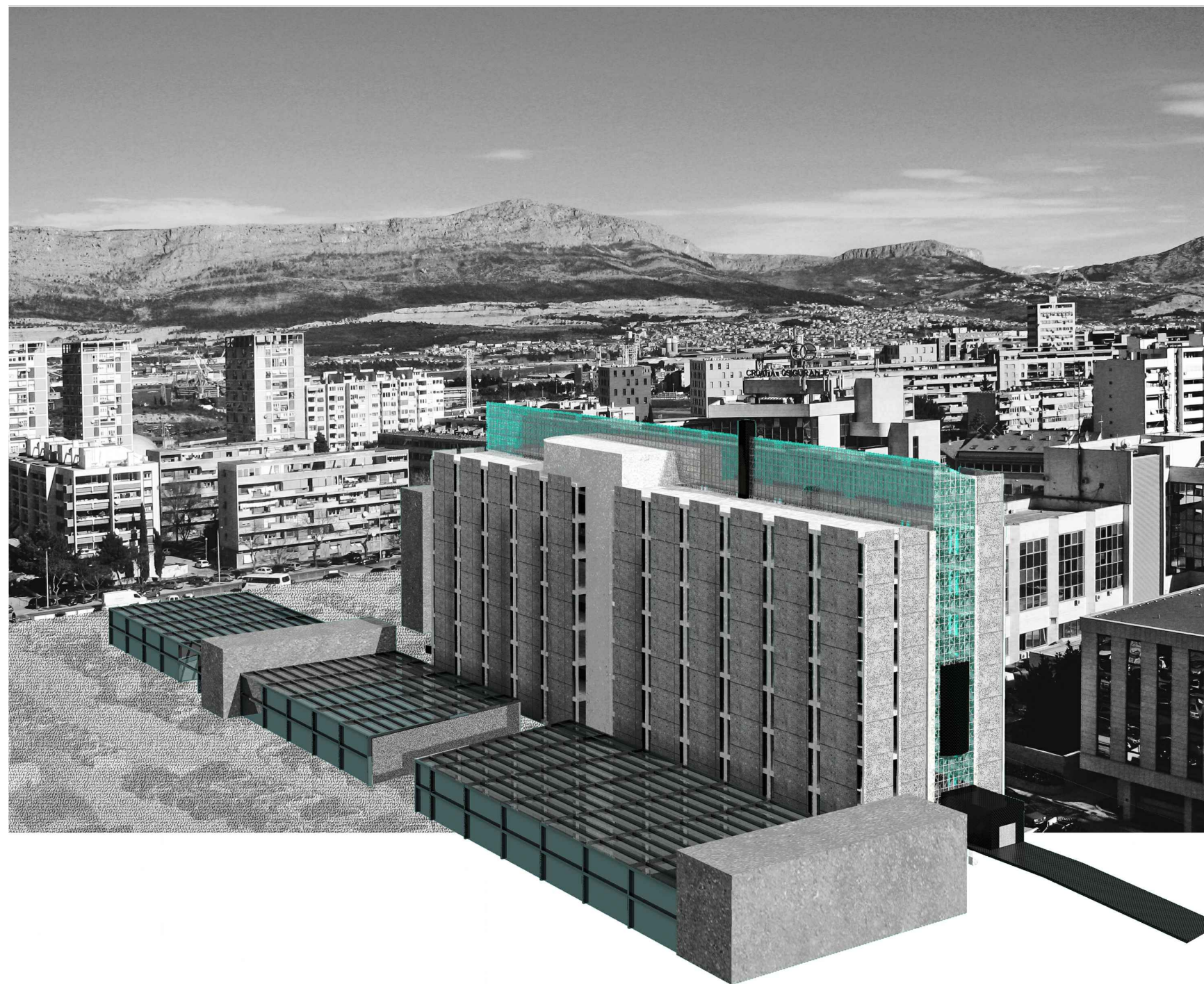

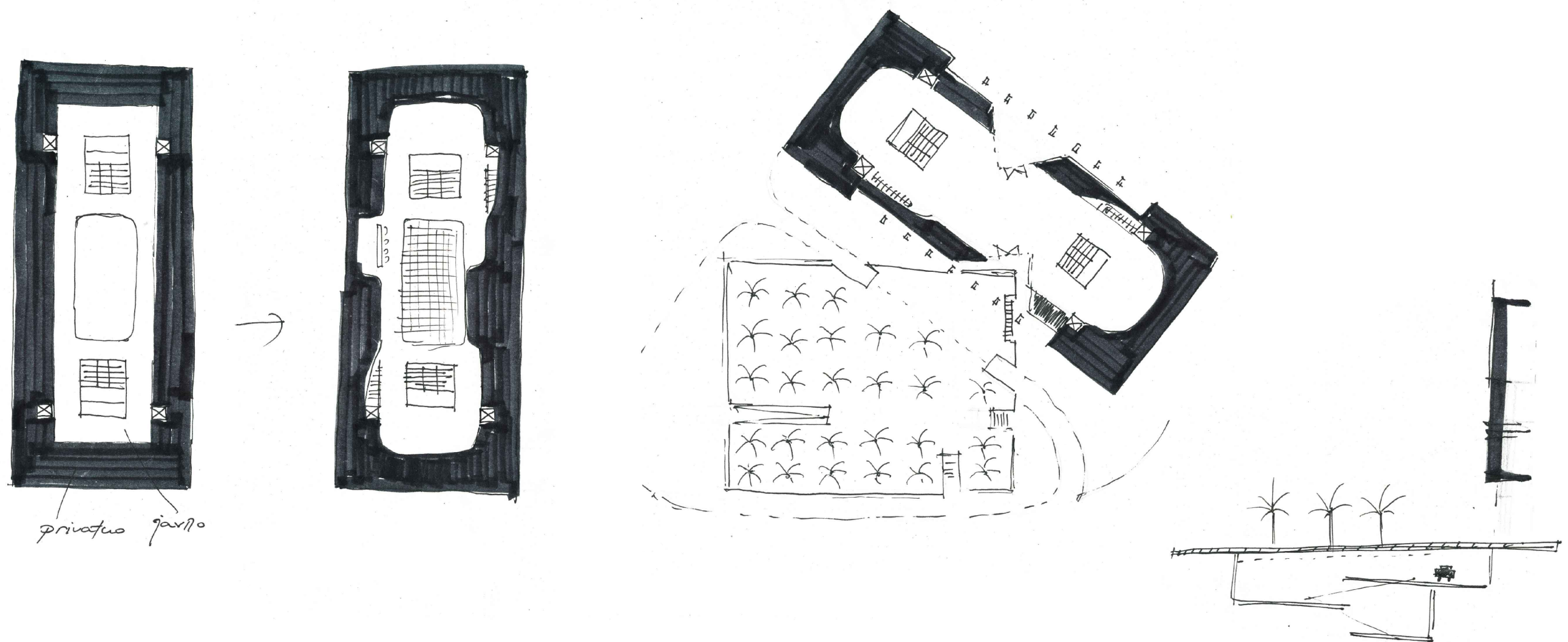

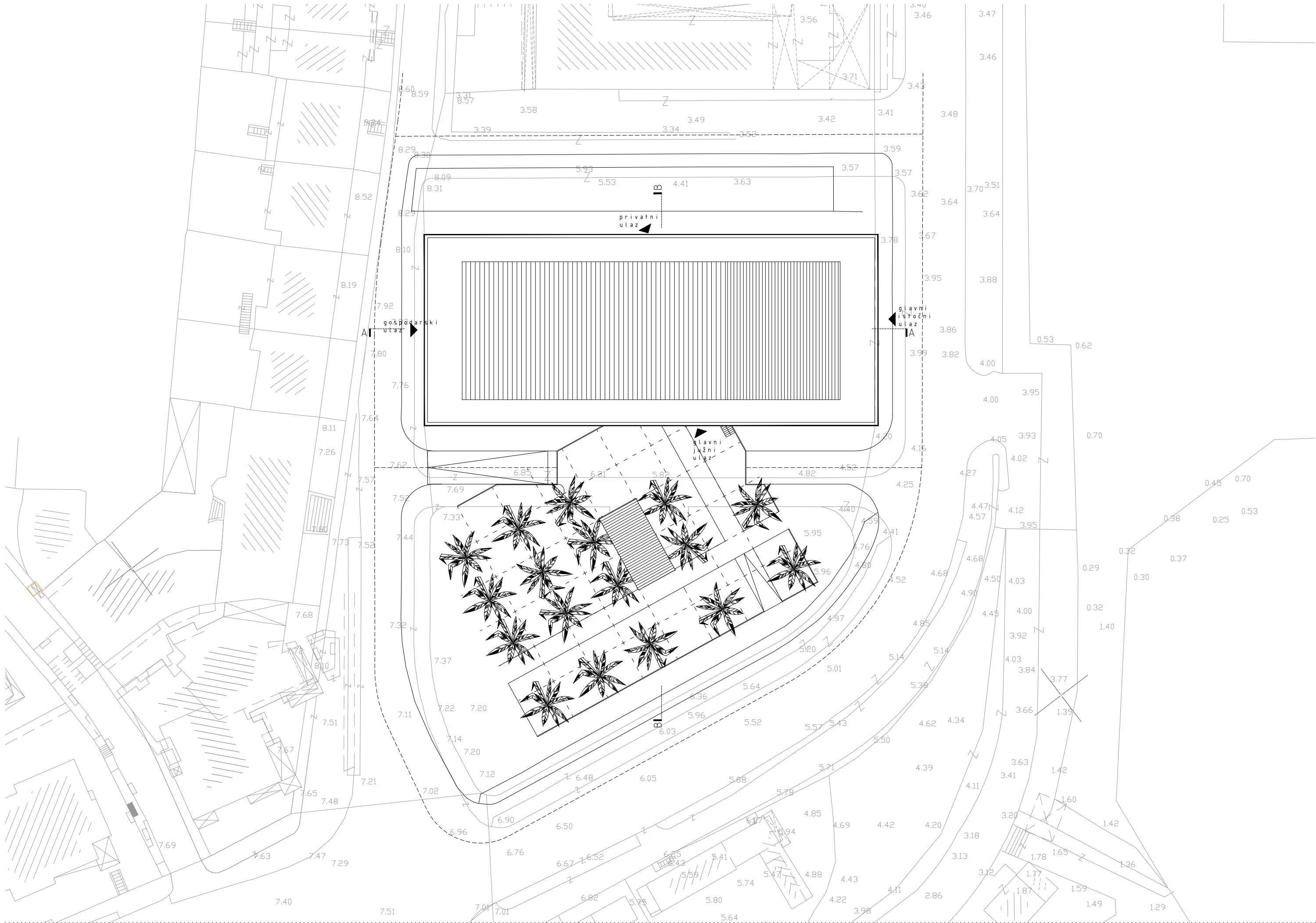

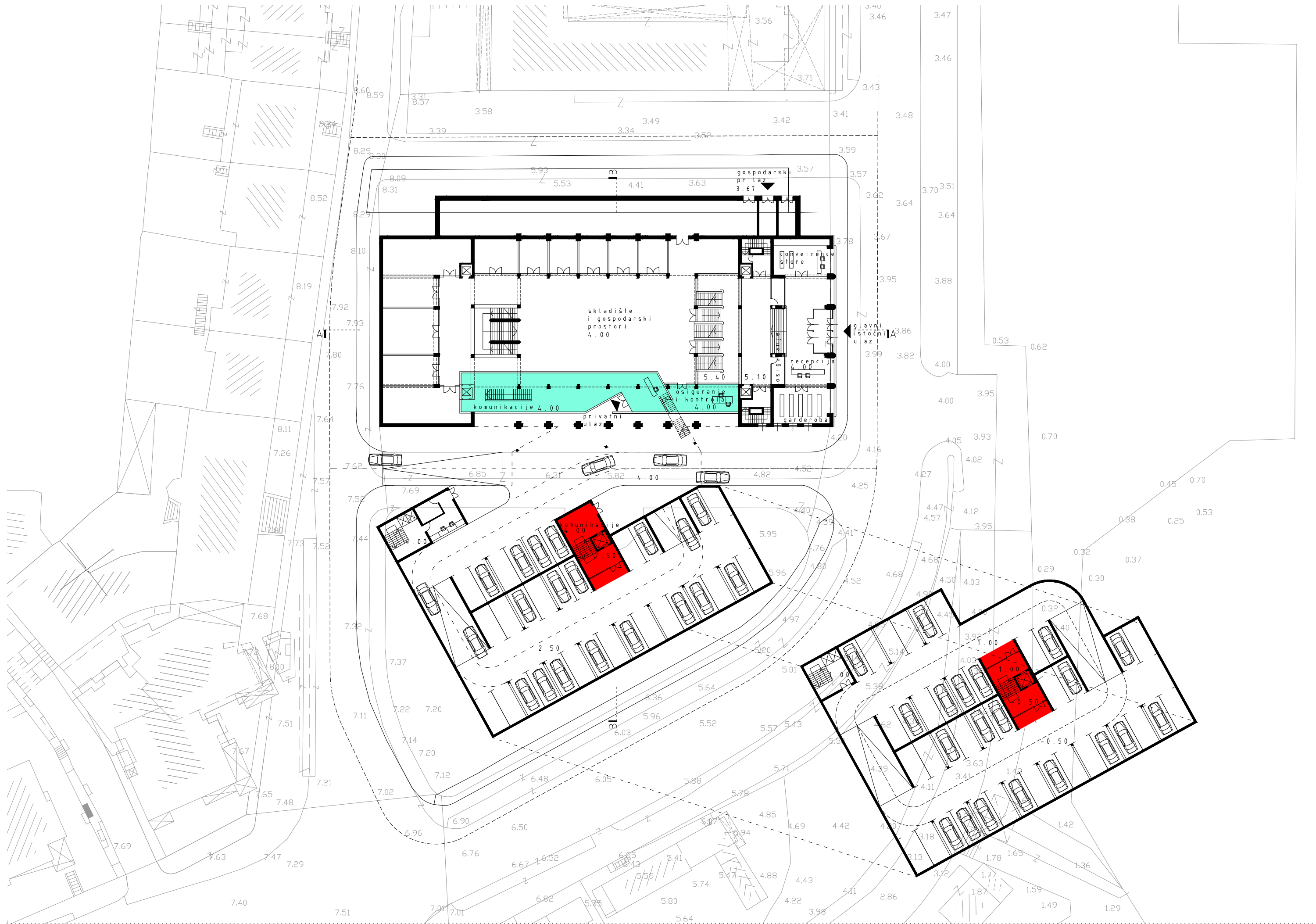
Postojeća zgrada Banovine

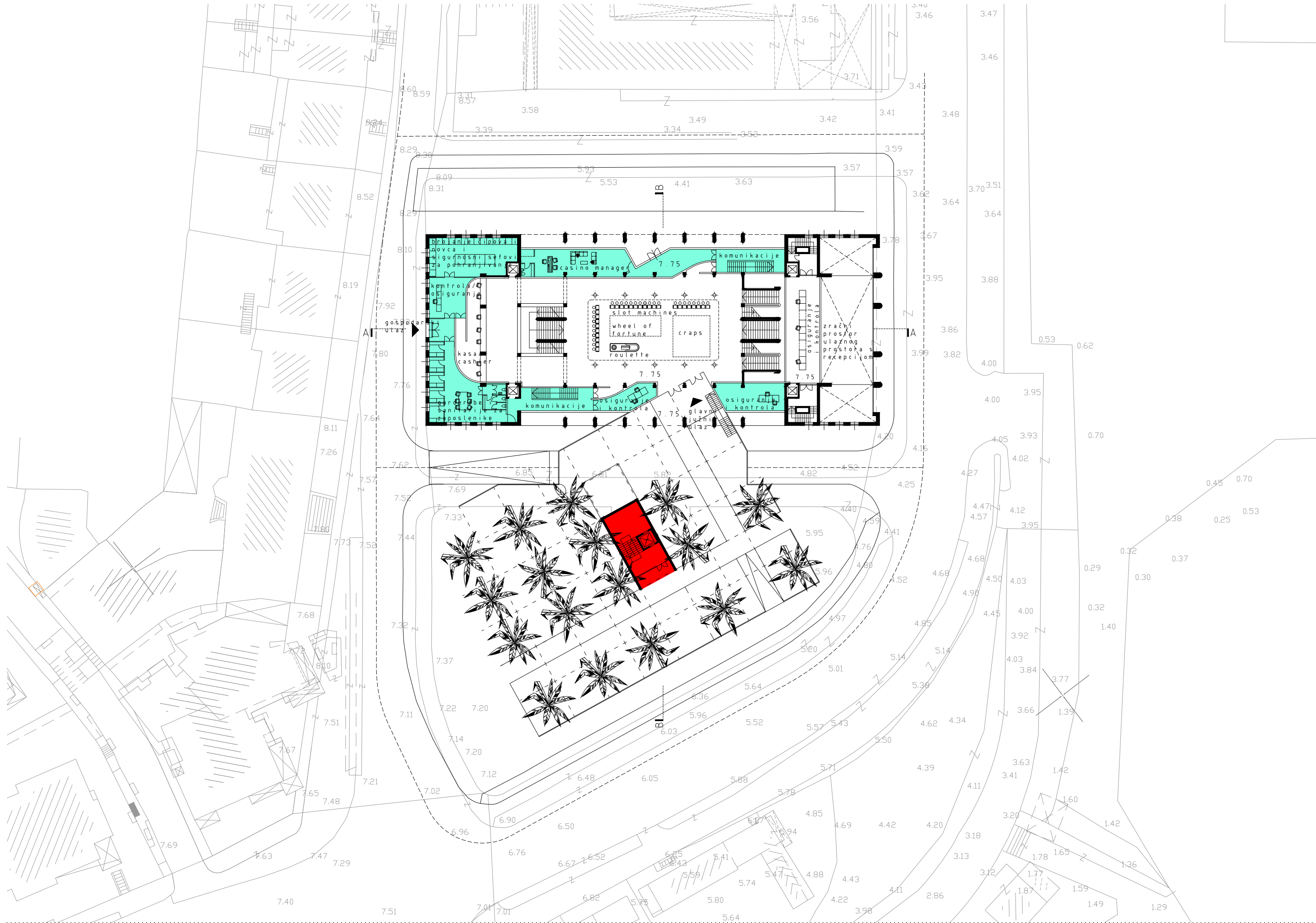

RE-PROGRAMIRANJE ZGRADE BANOVINE

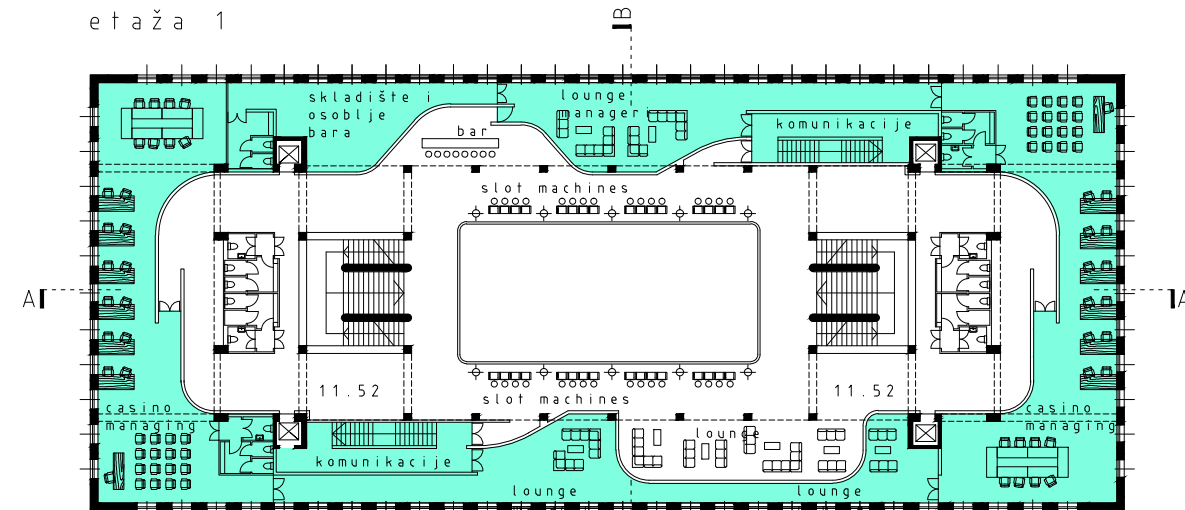
Iz zatečenih prostornih karakteristika zgrade gradske uprave jasno možemo iščitati podjelu na javno - transparentno i ono što odjeljuju zidne pregrade - privatno. Prostorne karakteristike tipologije casina kompatibilne su sa zatečenima, ali u projektu re-programiranja moguće je ostvariti još ekstremniju diviziju prostora. Zidna pregrada sada nije samo u službi odvajanja prostora već postaje glavnim elementom definiranja prostornih cjelina unutar postojećih gabarita. Javno koegzistira u privatnom i obrnuto, ali izostaje komunikacija među njima. Otvor u interijeru više ne postoji jer nema direktnog kontakta među cjelinama. Postoje samo prolazi nastali jukstapozicijom dvaju pregrada. Prenaglašena simetričnost se odbacuje jer inicira statičnost korištenja. Prodiranjem vanjskog platoa u unutrašnjost zgrade sprječava se diferenciranost od javnog prostora, dok istovremeno na prizemnoj etaži omogućava potpunu anonimnost pristupa.

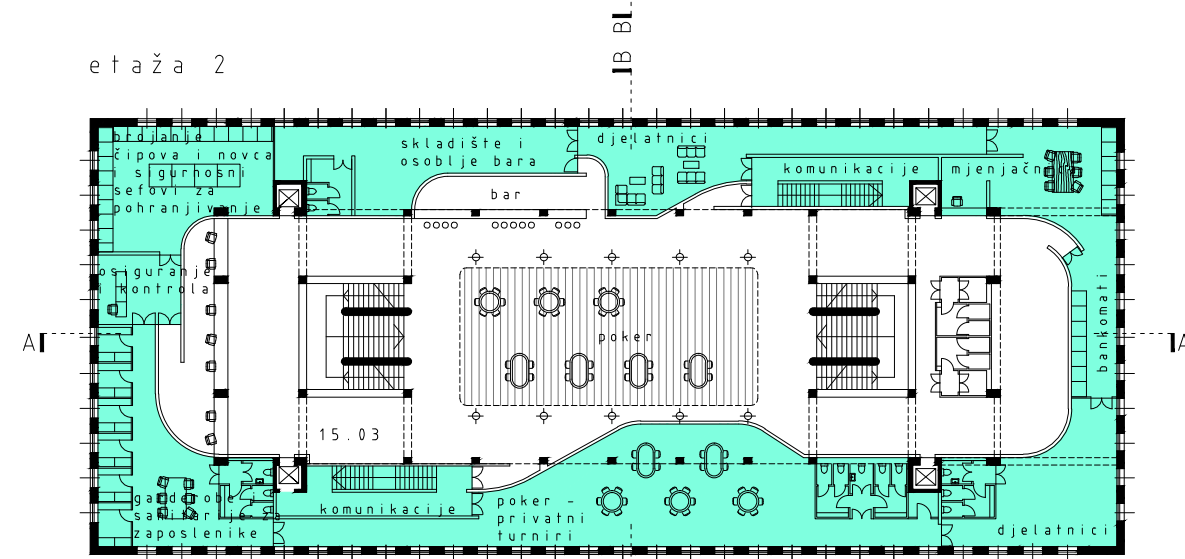

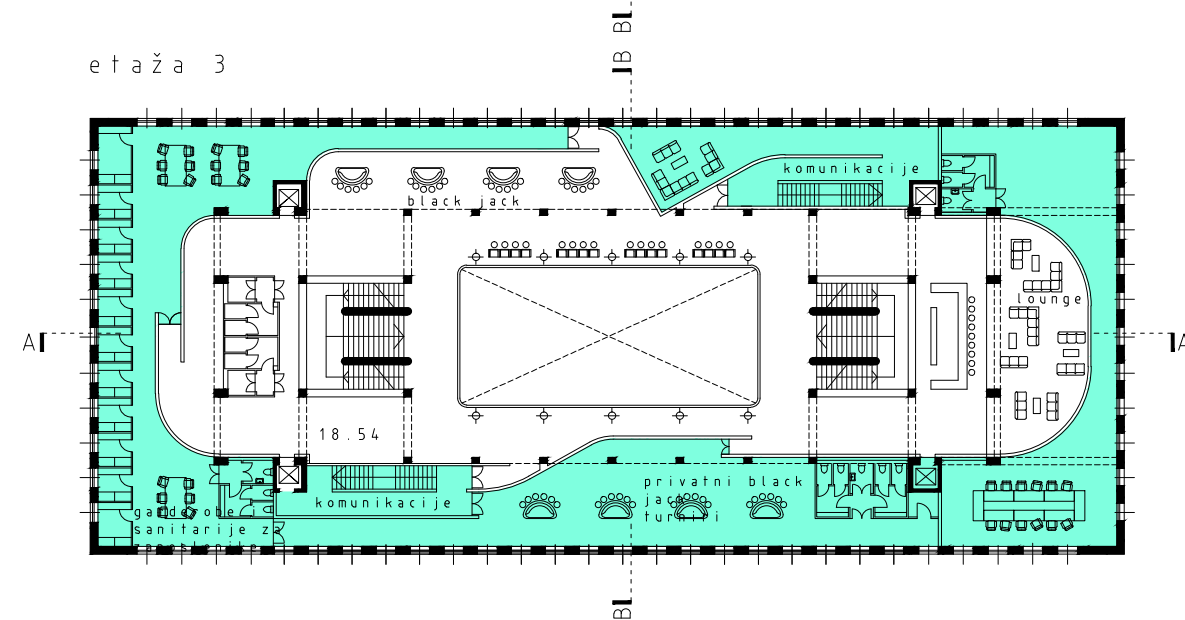
etaža 1

etaža 2

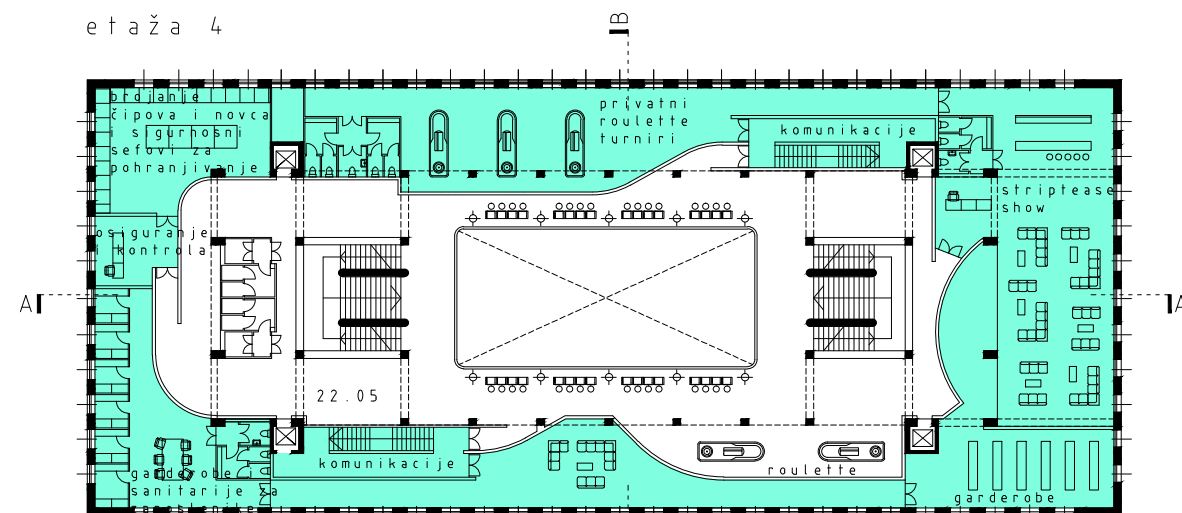
etaža 3

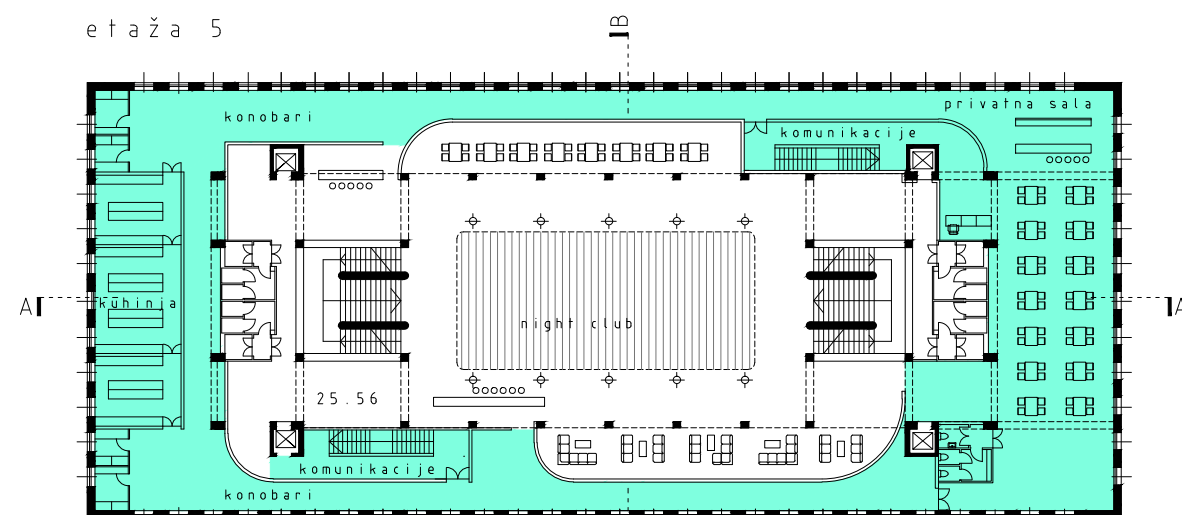
0 5

20 M 1:500 tlocrt razina 1-3

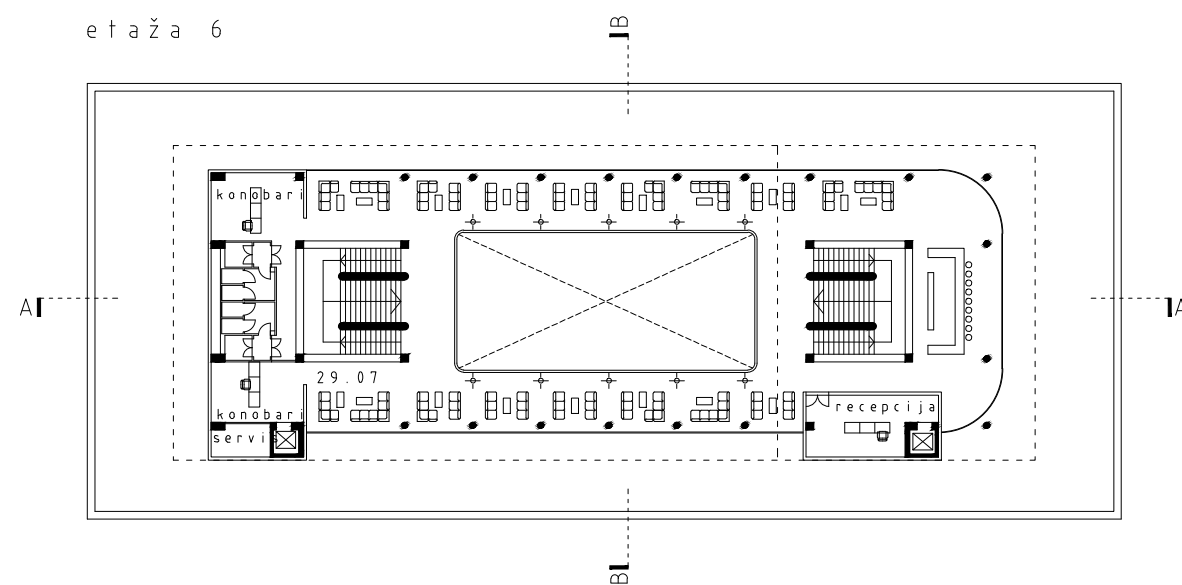
etaža 4

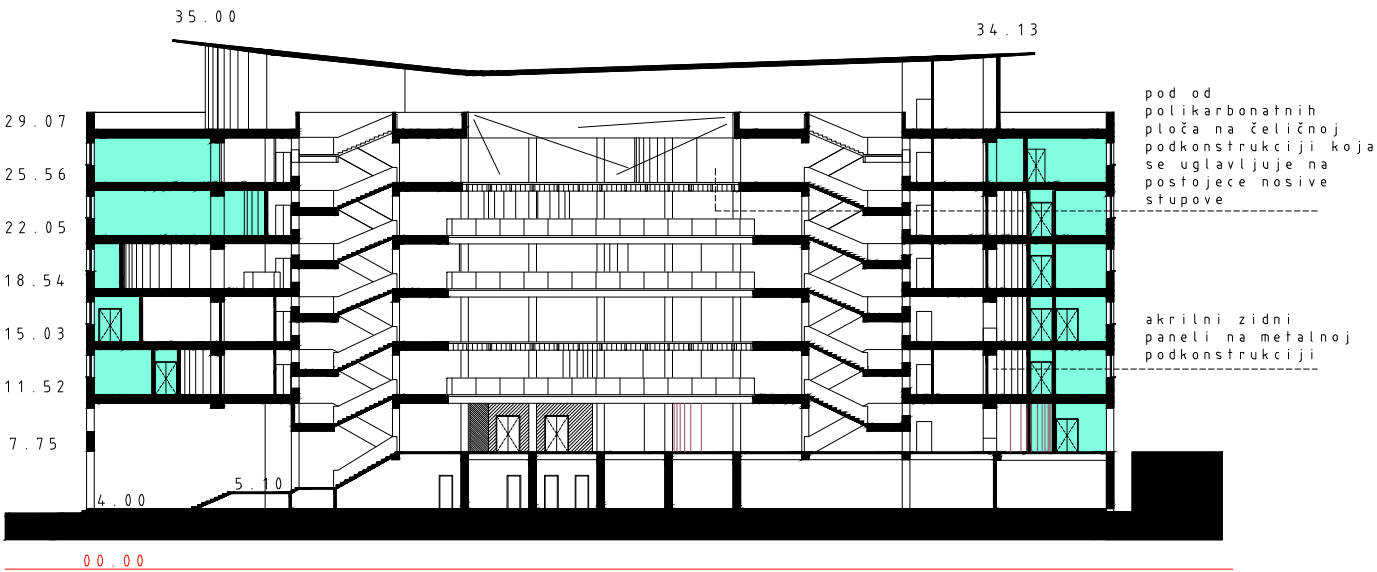
etaža 5

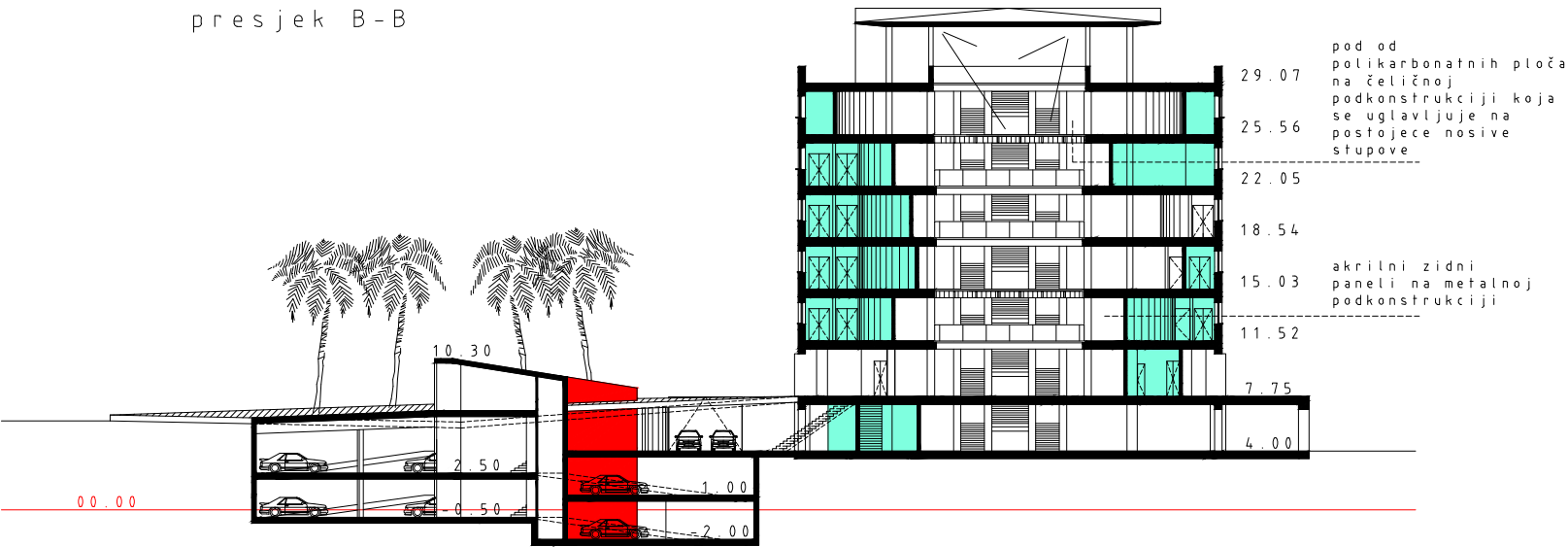
etaža 6

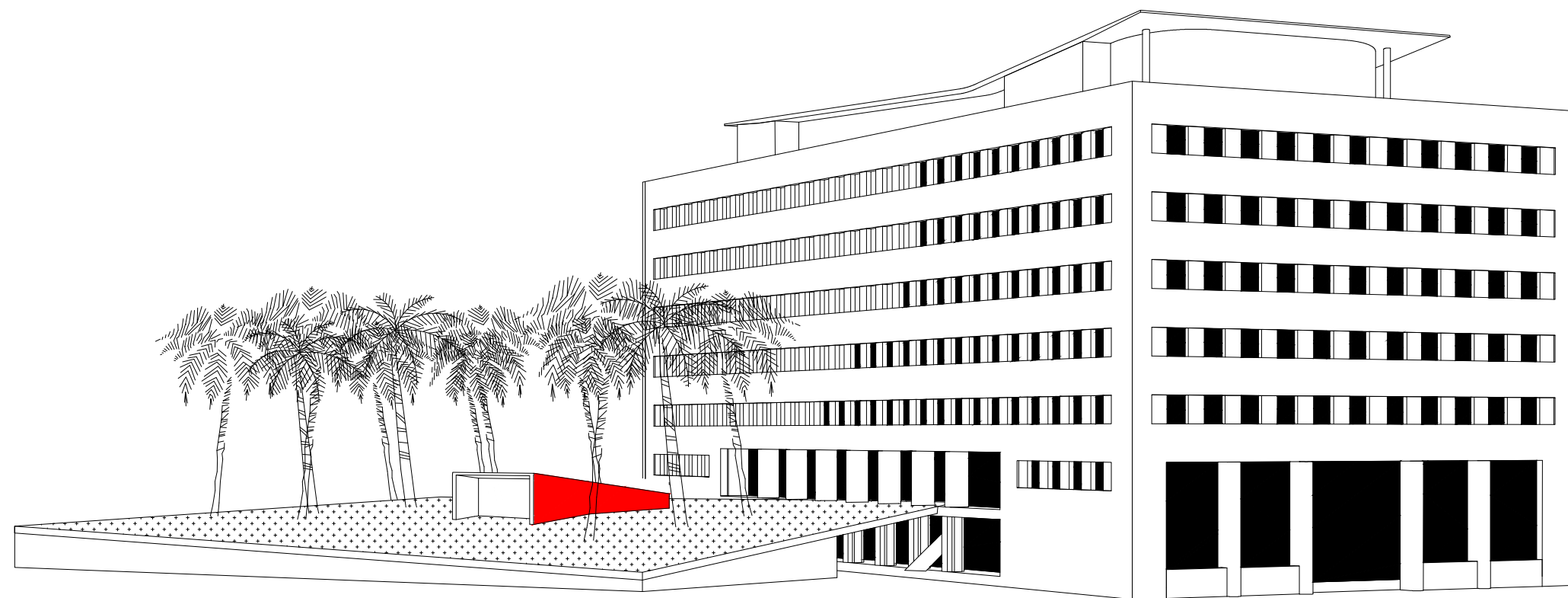

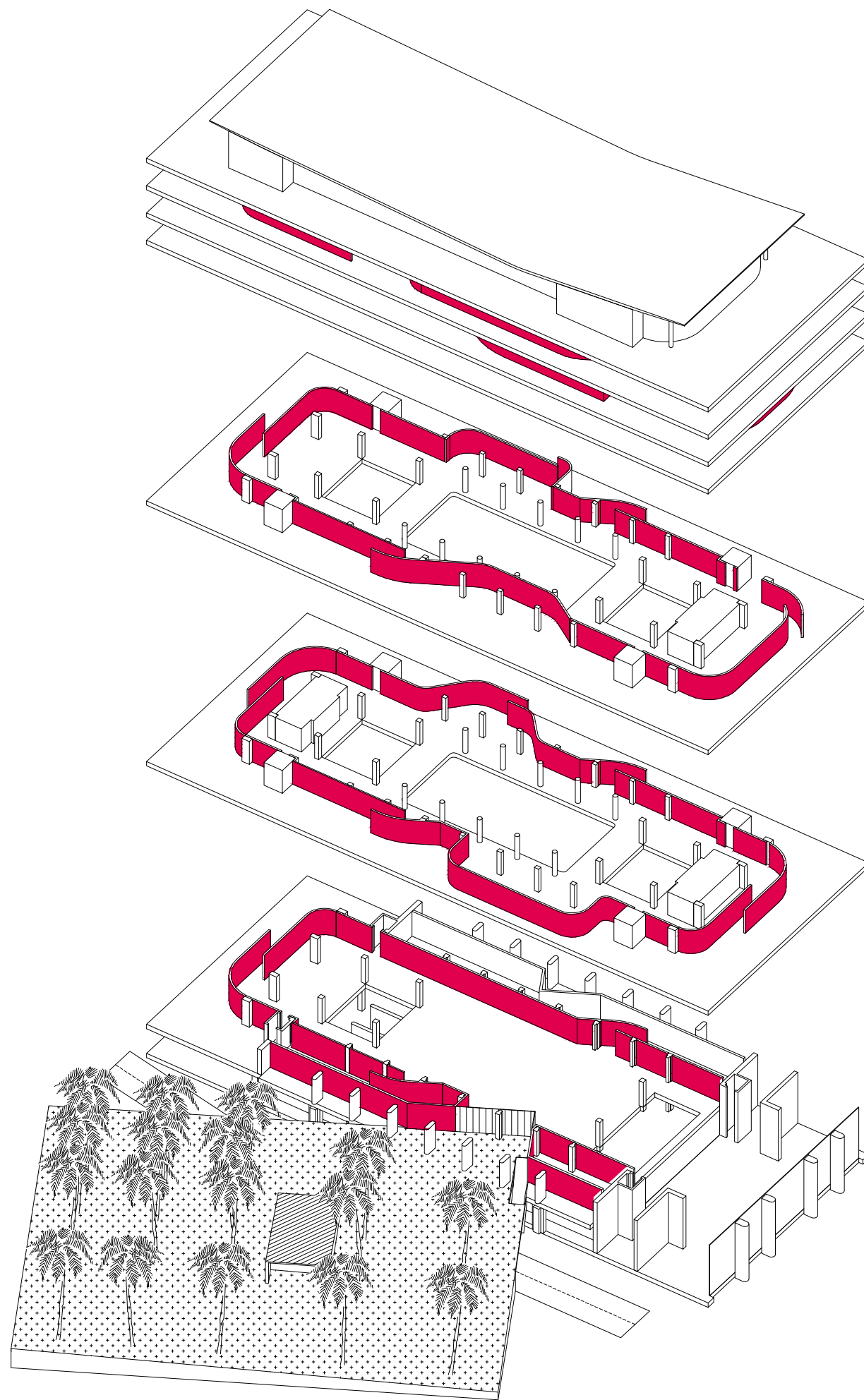
presjek A-A

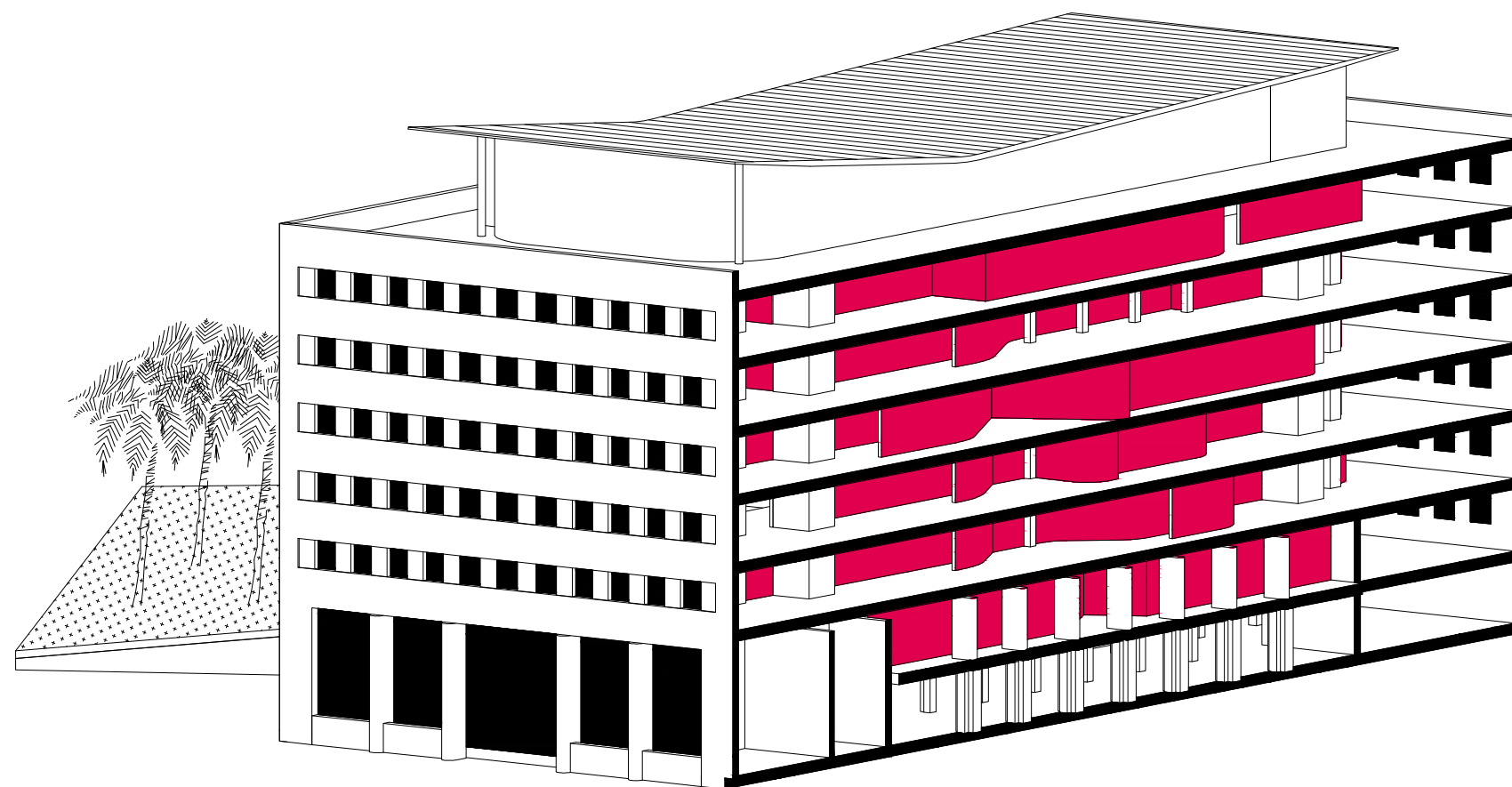

presjek B-B

Olafur Eliasson - Room for all colours...

+ Casino Royale (1967)

+ Casino Royale (2006)

+ Casino (1995)

Olafur Eliasson - Room for all colours...

+ Cabaret (1972)

+ Pulp Fiction (1994)

ZAHVALE

Ivici Trumbiću na razgovorima koji su rezultirali razvitkom ideje,

Borisu Trogrliću na iznimnoj pomoći kod konstrukcije,

a posebno hvala Emilu Šverku na motivaciji i beskrajnoj posvećenosti.